

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/24-01/6

URBROJ: 65-24-2

Zagreb, 11. siječnja 2024.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 11. siječnja 2024. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike Juru Martinovića, Sanjina Rukavinu i Vedranu Šimundžu Nikolić.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/24-01/04
URBROJ: 50301-21/06-24-2

Zagreb, 11. siječnja 2024.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njenoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike Juru Martinovića, Sanjina Rukavinu i Vedranu Šimundžu Nikolić.

REPUBLICA HRVATSKA
2
PREDSJEDNIK
VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O KAZNENOM POSTUPKU

Zagreb, siječanj 2024.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Zakon o kaznenom postupku (Narodne novine, br. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11 - pročišćeni tekst, 91/12 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19, 130/20 - Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske i 80/22; u daljnjem tekstu: ZKP/08) donesen je 2008. godine, a stupio je na snagu u pojedinim odredbama 1. siječnja 2009. godine i 1. srpnja 2009. godine, te u cjelini 1. rujna 2011. godine, osim odredbi o Visokom kaznenom sudu Republike Hrvatske.

ZKP/08 je od svog donošenja mijenjan devet puta, prvi puta 2009. godine, drugi puta 2011. godine, pa zatim u 2012. godini, kada je ZKP/08 usklađivan s novim Kaznenim zakonom (Narodne novine, br. 125/11, 143/12, 56/15 i 61/15 - ispravak, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21 i 114/22; u daljnjem tekstu: KZ/11), dok se četvrta izmjena dogodila u prvoj polovini 2013. godine kao posljedica nužnosti usklađivanja s tri direktive Europske unije. Po opsegu najveća, peta novela ZKP/08, rezultat je, u prvom redu, izvršenja Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj: U-I-448/2009, U-I-602/2009, U-I1710/2009, U-I-18153/2009, U-I-5813/2010, U-I-2871/2011, od 19. srpnja 2012. godine, dok je dio izmjena i dopuna bio rezultat praktične primjene ZKP/08.

Izmjena iz prosinca 2014. godine bila je uvjetovana, prvenstveno, potrebom usklađivanja ZKP/08 sa Zakonom o područjima i sjedištima sudova (Narodne novine, broj 128/14). Izmjene iz 2017. godine rezultat su potrebe za usklađivanjem s četiri direktive Europske unije od kojih su najopsežnije izmjene proizašle kao rezultat prenošenja Direktive 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. godine o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP u nacionalno zakonodavstvo.

Izmjenama i dopunama iz 2019. godine domaće kazneno procesno zakonodavstvo usklađeno je s Direktivom 2016/1919/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. godine o pravnoj pomoći za osumnjičene i okrivljenike u kaznenom postupku i za tražene osobe u postupku na temelju europskog uhidbenog naloga.

Devetom novelom ZKP/08 provedena je reforma kaznenog postupka u smislu proširenja uporabe informacijsko - komunikacijskih tehnologija u kaznenom postupku, i to

uvođenjem e-komunikacije, proširenjem uporabe tonskog snimanja na sve rasprave u kaznenom postupku te proširenjem mogućnosti korištenja audio - video linka. Nadalje, proširen je katalog prava žrtve pravom predlaganja ispitivanja putem audio-video uređaja te preciziranjem kako je pristup službama za potporu žrtvama kaznenih djela lako dostupan, povjerljiv i besplatan. Također je uvedena tzv. zabrana dvostrukog ukidanja prvostupanjske presude, odnosno prvostupanjska presuda u povodu žalbe može se ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje najviše jedanput.

Ovim prijedlogom nastoji se unaprijediti zakonsko uređenje kaznenog postupka s ciljem jačanja procesnog položaja žrtve kaznenih djela koja se manifestiraju kao nasilje nad ženama i nasilje u obitelji. Također, zakonske odredbe o pravu na uvid u spis (članak 183.), istraživanju (članak 213.), istrazi (članak 231.) i optužnom vijeću (članak 349.) dopunjavaju se kako bi svi sudionici prethodnog kaznenog postupka bili upozoreni da je neovlašteno otkrivanje sadržaja izvidnih i dokaznih radnji provedenih tijekom nejavnog prethodnog postupka kazneno djelo.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom

Ovaj Prijedlog zakona predstavlja potvrdu i daljnji iskorak politike nulte tolerancije na nasilje, a cilj mu je unaprjeđenje zakonodavnog okvira zaštite od nasilja u obitelji i nasilja nad ženama na području kaznenog postupnog prava.

U tu svrhu predlažu se izmjene i preciziranje odredbi koje reguliraju opći i posebne kataloge prava žrtava, a vezano za ona prava žrtve kod kojih postoje dvojbe prilikom njihovog ostvarivanja u praksi. Tako se u općem katalogu prava žrtava proširuje pravo žrtve na način da ista odmah nakon počinjenja kaznenog djela i onoliko dugo koliko je potrebno ima pravo na lako dostupan, povjerljiv i besplatan pristup službama za potporu žrtvama kaznenih djela. Izričito se propisuje da žrtva pravo na pratnju osobe od povjerenja, po vlastitom izboru, ima od prijave kaznenog djela do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka. Propisuje se novo opće pravo žrtve na tajnost podataka čijim bi se otkrivanjem mogla ugroziti njezina sigurnost ili sigurnost žrtvi bliskih osoba. Prava žrtve na obavijesti iz dosadašnjih točaka 10. i 11. članka 43.ZKP/08, a koja su dosad bila propisana kao prava koja je žrtva ostvarivala „na zahtjev“, predlaže se propisati na način da se pretpostavlja da žrtva želi primiti propisane obavijesti, osim u slučaju odricanja žrtve od navedenog prava. U posebne kataloge prava žrtava kaznenih djela protiv spolne slobode, žrtava kaznenog djela trgovanja ljudima i žrtava u odnosu na koje su utvrđene posebne potrebe zaštite uvodi se pravo da budu ispitane putem audio-video uređaja, osim ako sama žrtva traži da bude nazočna u sudnici tijekom davanja iskaza.

Nadalje, u cilju daljnjeg osiguranja sigurnosti, odnosno fizičke i psihičke zaštite žrtve nasilja nad ženama, nasilja u obitelji i nasilja prema bliskim osobama, predlaže se propisati obvezno uzimanje u obzir rizičnih čimbenika za ponavljanje nasilja kao i rezultate prethodne procjene potreba žrtve prilikom provedbe pojedinačne procjene koja se odnosi na navedene kategorije žrtava.

Sud i državni odvjetnik, prilikom odlučivanja o primjeni mjere opreza, bit će obvezni uzeti u obzir i rezultate pojedinačne procjene potreba žrtve, a ako se radi o kaznenom djelu nasilja nad ženama, nasilja u obitelji i nasilja prema bliskim osobama, predlaže se propisati obvezu suda i državnog odvjetnika, da prije donošenja odluke o primjeni mjere opreza,

saslušati žrtvu na okolnost postojanja opasnosti za njenu osobnu sigurnost ili sigurnost članova njezine obitelji i bliskih osoba te uzme u obzir očitovanje o prijedlogu za primjenu mjere opreza i rezultate pojedinačne procjene potreba žrtve. Također se određuje nadležno tijelo za odlučivanje o zamjeni mjera opreza istražnim zatvorom u slučaju nepridržavanja izrečene mjere te se širi krug ovlaštenika na podnošenje žalbe protiv rješenja o mjeri opreza na način da, osim stranka, obuhvaća i žrtvu kaznenog djela nasilja nad ženama, nasilja u obitelji i nasilja prema bliskim osobama.

Nadalje se predlaže propisati minimalnu udaljenost ispod koje se okrivljenik ne smije približiti određenoj osobi, a koju sud može odrediti prilikom nalaganja mjere opreza zabrane približavanja određenoj osobi, kao i dopuniti odredbe o dostavljanju rješenja o mjeri opreza.

Žurna reakcija sustava u situaciji kršenja mjere opreza osigurava se kroz uvođenje novog pravnog temelja za uhićenje, kako bi policija bila ovlaštena uhititi okrivljenika za kojeg postoje osnove sumnje da je postupio protivno protiv njega određenoj mjeri opreza, i kroz uvođenje roka od 24 sata u kojem sud mora odlučiti o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom.

Obavješćavanje žrtve o ukidanju pritvora i istražnog zatvora predlaže se precizirati, obzirom je u praksi dolazilo do dvojbi oko tumačenja tko je i u kojim slučajevima dužan izvijestiti žrtvu, a u cilju zaštite prava žrtve na privatnost i zaštitu osobnih podataka te na poštovanje dostojanstva žrtve, predlaže se propisati obvezu anonimizacije osobnih podataka žrtve kao i podataka na temelju kojih se može zaključiti o identitetu žrtve, prilikom objave akata na oglasnoj ploči suda.

Nadalje se predlaže ukloniti postojanje bojazni da privilegirani svjedok na raspravi neće iskazivati kao pretpostavku njegova ispitivanja na dokaznom ročištu, čime će se osigurati pribavljanje iskaza privilegiranog svjedoka koji je propisno upozoren, otklonio blagodat i iskazivao, koji se iskaz, ako je konfrontiran, može koristiti u daljnjem tijeku postupka.

Radi uklanjanja dvojbi na koje ja ukazala praksa, predlaže se jasnije definirati značenje izraza savjetnik, a pozivanje svjedoka u svezi okolnosti koje je saznao u obavljanju posla ili dužnosti predlaže se propisati upućivanjem poziva na adresu tijela u kojem obavlja taj posao ili dužnost.

Također se predlažu dopune odredaba članka 183. (uvid u spis), članka 213. (istraživanje), članka 231. (istraga) i članka 349. (optužno vijeće) i to na način da se propišu upozorenja svim sudionicima postupka o neovlaštenom otkrivanju sadržaja izvidnih i dokaznih radnji provedenih tijekom nejavnog prethodnog postupka sukladno novom kaznenom djelu „Neovlašteno otkrivanja sadržaja izvidne ili dokazne radnje“ u članku 307. a Kaznenog zakona.

Time će se utjecati na sve sudionike prethodnog kaznenog postupka putem propisanih upozorenja o neovlaštenom otkrivanju sadržaja izvidnih i dokaznih radnji provedenih tijekom nejavnog prethodnog postupka. Također će se štititi sadržaj izvidne ili dokazne radnje od neovlaštenog otkrivanja tijekom nejavnog prethodnog kaznenog postupka, sve do potvrđivanja optužnice, kada kazneni postupak postaje javan, i sankcionirati ponašanje osobe koja, na temelju svoga položaja, zaposlenja ili funkcije te svojstva u kaznenom postupku, ima

pristup spisu predmeta, odnosno materijalima nejavnog kaznenog postupka i koja te materijale dijeli s javnosti.

Nejavnost prethodnog kaznenog postupka znači da javnost nema pravo biti prisutna radnjama kaznenog postupka, ali isto tako da je i uvid javnosti u ono što se događa u kaznenom postupku ograničen. Ovakvim zakonskim uređenjem štiti se pravo privatnosti okrivljenika i drugih sudionika kaznenog postupka, štiti se pretpostavka okrivljenikove nedužnosti, objektivno utvrđivanje činjenica u kaznenom postupku, neovisnost i nepristranost suda te pravo na pravični postupak.

Međutim, pravo je javnosti da kroz slobodu medijskog djelovanja i izvještavanja sazna informacije od javnog interesa, posebice kada se radi o osobito teškim kaznenim djelima ili kada se kao okrivljenici pojavljuju javne osobe, a posebno nositelji visokih političkih dužnosti. Javnost treba putem službenih priopćenja nadležnih tijela na objektivan i vjerodostojan način biti obavještena o tome da se protiv određene osobe vodi nejavni prethodni postupak, o tome koje kazneno djelo se toj osobi stavlja na teret, koje se radnje u postupku poduzimaju, ali ne i o sadržaju pojedinih dokaznih radnji, čije otkrivanje u konačnici može kompromitirati i samu učinkovitost kaznenog postupka, što će se štititi novim normativnim rješenjem u Kaznenom zakonu.

Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Predloženim izmjenama osigurat će se unaprjeđenje položaja žrtava kaznenih djela nasilja u obitelji i nasilja nad ženama u okviru kaznenog postupka te njihova zaštita. Navedeno će se postići kroz preciziranje i širenje zajamčenih prava žrtava kaznenih djela, uključujući i kroz uvođenje žrtve kaznenih djela nasilja nad ženama, nasilja u obitelji i nasilja prema bliskim osobama u krug ovlaštenika na podnošenje žalbe protiv rješenja o mjeri opreza, kao i kroz uvođenje obveze suda i državnog odvjetnika da prije donošenja odluke o primjeni mjere opreza, ako se radi o kaznenom djelu nasilja nad ženama, nasilja u obitelji i nasilja prema bliskim osobama, sasluša žrtvu na okolnost postojanja opasnosti za njenu osobnu sigurnost ili sigurnost članova njezine obitelji i bliskih osoba te uzme u obzir očitovanje o prijedlogu za primjenu mjere opreza.

Propisivanjem novog pravnog temelja za uhićenje i roka za daljnje postupanje suda, osigurat će se adekvatna reakcija sustava na situacije postupanja okrivljenika protivno protiv njega određenoj mjeri opreza.

Zaštita privatnosti, osobnih podataka i dostojanstva žrtve ostvarit će se propisivanjem obvezne anonimizacije osobnih podataka žrtve kao i podataka na temelju kojih se može zaključiti o identitetu žrtve prilikom objave akata na oglasnoj ploči suda.

Pojedine odredbe ZKP/08 koje su u praksi primjene stvarale dvojbe zbog svoje nedorečenosti, predlaže se precizirati, što će doprinijeti pravnoj sigurnosti.

Također, uskladit će se pojedine odredbe zakona koji se tiču prethodnog kaznenog postupka koje podrazumijevaju pravo uvida u spis, istraživanje, istragu i optužno vijeće na način da će se sudionici prethodnog postupka upozoravati o neovlaštenom otkrivanju sadržaja izvidnih i dokaznih radnji provedenih tijekom nejavnog prethodnog postupka sukladno novom kaznenom djelu „Neovlašteno otkrivanja sadržaja izvidne ili dokazne radnje“ u članku

307.a Kaznenog zakona kojim će se sankcionirati ponašanja određenih kategorija osoba koje neovlašteno otkrivaju sadržaj izvidne ili dokazne radnje, s ciljem da ga učini javno dostupnim.

Time će se uspostaviti odnos pravne ravnoteže između probitaka kaznenog postupka s jedne strane i prava javnosti da, kroz slobodu medijskog djelovanja, o vođenju postupka dobije provjerene i objektivne informacije od javnog interesa.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona sredstva su osigurana u okviru redovitog poslovanja Ministarstva pravosuđa i uprave te nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O KAZNENOM POSTUPKU**

Članak 1.

U Zakonu o kaznenom postupku („Narodne novine“, br. 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. - pročišćeni tekst, 91/12. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17., 126/19., 130/20. - Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske i 80/22.) u članku 1.a iza točke 8. dodaje se nova točka 9. koja glasi:

„9. Direktiva 2014/57/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o kaznenopravnim sankcijama za zlouporabu tržišta (SL L 173, 12. 6. 2014.),“.

Dosadašnje točke 9. i 10. postaju točke 10. i 11.

Iza dosadašnje točke 10. koja postaje točka 11. dodaje se nova točka 12. koja glasi:

„12. Direktiva 2016/800/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o postupovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenim postupcima (SL L 132, 21. 5. 2016.),“.

Dosadašnja točka 11. postaje točka 13.

U dosadašnjoj točki 12. koja postaje točka 14. iza riječi: „(SL L 88, 31.3.2017.)“ točka se zamjenjuje zarezom.

Iza dosadašnje točke 12. koja postaje točka 14. dodaju se točke 15., 16. i 17. koje glase:

„15. Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevара počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28. 7. 2017.),

16. Direktiva (EU) 2018/1673 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o borbi protiv pranja novca kaznenopravnim sredstvima (SL L 284, 12. 11. 2018.),

17. Direktiva (EU) 2019/713 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o borbi protiv prijevара i krivotvorenja u vezi s bezgotovinskim sredstvima plaćanja i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/413/PUP (SL L 123, 10. 5. 2019.).“.

Članak 2.

Članak 43. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Žrtva kaznenog djela ima sukladno ovom Zakonu:

- 1) pravo na lako dostupan, povjerljiv i besplatan pristup službama za potporu žrtvama kaznenih djela, odmah nakon počinjenja kaznenog djela i onoliko dugo koliko je potrebno,
- 2) pravo na djelotvornu psihološku i drugu stručnu pomoć i potporu tijela, organizacije ili ustanove za pomoć žrtvama kaznenih djela u skladu sa zakonom,
- 3) pravo na zaštitu od zastrašivanja i odmazde,
- 4) pravo na zaštitu dostojanstva tijekom ispitivanja žrtve kao svjedoka,
- 5) pravo da bude saslušana bez neopravdane odgode nakon podnošenja kaznene prijave te da se daljnja saslušanja provode samo u mjeri u kojoj je to nužno za potrebe kaznenog postupka,
- 6) pravo na pratnju osobe od povjerenja, po njezinom izboru (članak 202. stavak 2. točka 38. ovoga Zakona), pri poduzimanju svih radnji u kojima sudjeluje, od prijave žrtve do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka,
- 7) pravo da se medicinski zahvati prema žrtvi poduzimaju u najmanjoj mjeri i samo ako su krajnje nužni za potrebe kaznenog postupka,
- 8) pravo podnijeti prijedlog za progon i privatnu tužbu sukladno odredbama Kaznenog zakona, pravo sudjelovati u kaznenom postupku kao oštećenik, pravo biti obaviještena o odbacivanju kaznene prijave (članak 206. stavak 3. ovoga Zakona) i odustajanju državnog odvjetnika od kaznenog progona te pravo preuzeti kazneni progon umjesto državnog odvjetnika,
- 9) pravo na obavijest od državnog odvjetnika o poduzetim radnjama povodom njezine prijave (članak 206.a ovoga Zakona) i podnošenje pritužbe višem državnom odvjetniku (članak 206.b ovoga Zakona),
- 10) pravo na tajnost podataka čijim bi se otkrivanjem mogla ugroziti njezina sigurnost ili sigurnost žrtvi bliskih osoba,
- 11) pravo da bez nepotrebne odgode bude obaviještena o ukidanju pritvora ili istražnog zatvora, bijegu okrivljenika i otpuštanju osuđenika s izdržavanja kazne zatvora te mjerama koje su poduzete radi njezine zaštite, osim u slučaju odricanja žrtve od navedenog prava,
- 12) pravo da bude obaviještena o svakoj odluci kojom se pravomoćno okončava kazneni postupak, osim u slučaju odricanja žrtve od navedenog prava,
- 13) pravo predložiti da bude ispitana putem audio-video uređaja,
- 14) druga prava propisana zakonom.“.

U stavku 5. iza prve rečenice dodaje se druga rečenica koja glasi: „ U odnosu na prava iz stavka 1. točaka 11. i 12. ovoga članka, tijela iz stavka 4. ovoga članka će izjavu žrtve o tome želi li koristiti navedena prava unijeti u pouku o pravima ili zapisnik te će poučiti žrtvu da tu izjavu može uvijek tijekom postupka izmijeniti.“.

Članak 3.

U članku 43.a stavku 1. u drugoj rečenici iza riječi: „ primijeniti (“ dodaju se riječi: „mjere za zaštitu sigurnosti žrtve,“.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Prilikom provedbe pojedinačne procjene koja se odnosi na žrtve nasilja nad ženama, nasilja u obitelji i nasilja prema bliskim osobama, uz okolnosti navedene u stavku 2. ovoga članka, posebno će se uzeti u obzir rizični čimbenici za ponavljanje nasilja kao i rezultati prethodne procjene potreba žrtve.“.

Dosadašnji stavci 3. do 6. postaju stavci 4. do 7.

Članak 4.

U članku 44. stavku 4. točka 5. mijenja se i glasi:

„5) biti ispitana putem audio-video uređaja (članak 292. stavak 4. ovoga Zakona), osim ako žrtva zahtjeva da bude nazočna u sudnici tijekom davanja iskaza,“.

U stavku 5. točka 4. mijenja se i glasi:

„4) biti ispitana putem audio-video uređaja (članak 292. stavak 4. ovoga Zakona), osim ako žrtva zahtjeva da bude nazočna u sudnici tijekom davanja iskaza,“.

Članak 5.

Članak 98. mijenja se i glasi:

„(1) U slučaju kad postoje okolnosti iz članka 123. ovog Zakona zbog kojih je moguće odrediti istražni zatvor ili je taj zatvor već određen, sud i državni odvjetnik će, uzimajući u obzir rezultate pojedinačne procjene potreba žrtve i žrtvi bliskih osoba i potrebe zaštite žrtve, ako se ista svrha može ostvariti mjerom opreza, obrazloženim rješenjem odrediti primjenu jedne ili više takvih mjera. Pritom će se okrivljenik upozoriti da će se u slučaju nepridržavanja izrečene mjere, ona zamijeniti istražnim zatvorom.“

(2) Mjere opreza jesu:

- 1) zabrana napuštanja boravišta,
- 2) zabrana posjećivanja određenog mjesta ili područja,
- 3) obveza redovitog javljanja određenoj osobi ili državnom tijelu,
- 4) zabrana približavanja, određenoj osobi,
- 5) zabrana uspostavljanja ili održavanja veze s određenom osobom,
- 6) zabrana obavljanja određene poslovne aktivnosti,
- 7) privremeno oduzimanje putne i druge isprave za prijelaz državne granice,
- 8) privremeno oduzimanje dozvole za upravljanje motornim vozilom,
- 9) zabrana uhođenja ili uznemiravanja žrtve ili druge osobe,
- 10) udaljenje iz doma,
- 11) zabrana pristupa internetu.

(3) Prije donošenja odluke o primjeni mjere opreza, sud i državni odvjetnik će, ako se radi o kaznenom djelu nasilja nad ženama, nasilja u obitelji i nasilja prema bliskim osobama, saslušati žrtvu na okolnost postojanja opasnosti za njenu osobnu sigurnost ili sigurnost članova njezine obitelji i bliskih osoba te uzeti u obzir očitovanje o prijedlogu za primjenu mjere opreza i rezultate pojedinačne procjene potreba žrtve.

(4) Mjerama opreza ne može se ograničiti pravo okrivljenika na vlastiti dom te pravo na nesmetane veze s ukućanima, bračnim ili izvanbračnim drugom, roditeljima, djecom, posvojenikom ili posvojiteljem, osim ako se postupak vodi zbog kaznenog djela počinjenog na štetu neke od tih osoba. Zabrana obavljanja poslovne aktivnosti može obuhvatiti i zakonitu profesionalnu djelatnost ako se postupak vodi zbog kaznenog djela počinjenog u okviru te djelatnosti.

(5) Mjerama opreza ne može se ograničiti pravo okrivljenika na nesmetano komuniciranje s braniteljem.

(6) Mjere opreza mogu biti naložene prije i tijekom kaznenog postupka. Prije podizanja optužnice mjere opreza određuje, produljuje i ukida rješenjem državni odvjetnik, a sudac istrage kad odlučuje o istražnom zatvoru. Državni odvjetnik ili sudac istrage koji je mjeru odredio nadležan je za njezino produljenje ili ukidanje. Nakon podizanja optužnice pa do pravomoćnosti odnosno izvršnosti presude ili do upućivanja na izdržavanje kazne zatvora te mjere određuje, produljuje i ukida sud. O zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom, u slučaju nepridržavanja izrečene mjere, do podizanja optužnice odlučuje sudac istrage, a nakon podizanja optužnice odlučuje sud. Ako sud odluku neće moći donijeti u roku propisanom člankom 101. stavkom 2. ovoga Zakona, odluku o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom donosi sudac istrage.

(7) Mjere opreza mogu trajati dok za to postoji potreba, a najdulje do izvršnosti presude ili do upućivanja na izdržavanje kazne zatvora, ako je takva kazna izrečena, kada se radi o mjerama opreza koje su određene zbog postojanja okolnosti iz članka 123. stavka 1. točaka 1., 3. i 4. ovoga Zakona, odnosno najdulje do pravomoćnosti presude kada se radi o mjerama opreza koje su određene zbog postojanja okolnosti iz članka 123. stavka 1. točaka 2. i 5. ovoga Zakona. Svaka dva mjeseca, računajući od dana pravomoćnosti prethodnog rješenja o mjeri opreza, tijelo koje je odredilo mjeru opreza prije podizanja optužnice odnosno sud, ispitat će po službenoj dužnosti postoji li još potreba za mjerom opreza te je rješenjem produljiti ili ukinuti ako više nije potrebna. Ako je mjera opreza određena kao uvjet jamstva, kontrola produljenja mjere neće se provoditi.

(8) Protiv rješenja o mjeri opreza stranke i žrtva kaznenog djela nasilja nad ženama, nasilja u obitelji i nasilja prema bliskim osobama mogu izjaviti žalbu, koja ne zadržava izvršenje mjere. O žalbi do podizanja optužnice odlučuje sudac istrage odnosno izvanraspravno vijeće.“

Članak 6.

U članku 99. stavku 4. iza riječi: „osobi“ dodaje se zarez i riječi: „, a koja ne može biti manja od 100 metara“.

Članak 7.

U članku 100. stavku 5. iza riječi: „djeteta“ dodaju se riječi: „, i roditelju djeteta, koji nije okrivljenik u istom kaznenom postupku“.

Iza stavka 5. dodaje se novi stavak 6. koji glasi:

„(6) U slučajevima kaznenih djela nasilja nad ženama, nasilja u obitelji i nasilja prema bliskim osobama rješenje o mjeri opreza dostavlja se i žrtvi i nadležnom tijelu socijalne skrbi prema mjestu boravišta žrtve.“.

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 7.

Članak 8.

U članku 101. stavku 2. iza prve rečenice dodaje se druga rečenica koja glasi: „Sud će odmah, a najkasnije u roku od 24 sata donijeti odluku o nepridržavanju mjere opreza te donijeti rješenje o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom i izdati nalog za predaju u istražni zatvor.“.

Članak 9.

U članku 107. točki 3. iza riječi: „dužnosti“ točka se zamjenjuje zarezom.

Iza točke 3. dodaje se točka 4. koja glasi:

„4) okrivljenika za kojeg postoje osnove sumnje da je postupio protivno protiv njega određenoj mjeri opreza.“.

Članak 10.

U članku 112. stavku 6. točka na kraju rečenice zamjenjuje se zarezom te se dodaju riječi: „o čemu će policija odmah obavijestiti žrtvu, ako se žrtva toga prava nije odrekla.“.

Članak 11.

U članku 125. stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 2.

Članak 12.

Iza članka 125. dodaje se članak 125.a koji glasi:

„ Članak 125.a

(1) Sud će žrtvu, ako se tog prava nije odrekla, putem policije odmah obavijestiti o ukidanju istražnog zatvora protiv okrivljenika, osim ako bi se time ugrozila sigurnost okrivljenika.

(2) Sud će o ukidanju istražnog zatvora odmah obavijestiti žrtvu putem policije i onda kada okrivljenik neće biti pušten na slobodu jer mu je u drugom predmetu određen istražni zatvor ili se nalazi na izdržavanju kazne zatvora na temelju pravomoćne presude.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka, radi potrebe obavještanja žrtve, sud koji je donio odluku o ukidanju istražnog zatvora će obavijestiti zatvor ili kaznionicu o potrebi obavještanja suda prije prvog puštanja na slobodu okrivljenika ili osuđenika.

(4) Žrtva će biti obaviještena i o mjerama koje su poduzete radi njezine zaštite, ako su takve mjere određene.“.

Članak 13.

U članku 134. stavku 1. iza prve rečenice dodaje se nova rečenica koja glasi: „Ako je žalba od strane žrtve podnesena, sud će je uzeti u obzir prilikom donošenja odluke.“.

Članak 14.

U članku 175. stavku 5. iza druge rečenice dodaje se treća rečenica koja glasi:

„Prilikom objave na oglasnoj ploči suda osobni podaci o žrtvi kao i podaci na temelju kojih se može zaključiti o identitetu žrtve moraju biti anonimizirani.“.

Članak 15.

U članku 183. iza stavka 6. dodaje se novi stavak 7. koji glasi:

„Osoba kojoj je dopušten uvid u spis tijekom prethodnog postupka upozorit će se da je neovlašteno otkrivanje sadržaja izvidnih i dokaznih radnji provedenih tijekom nejavnog prethodnog postupka s ciljem da ih se učini dostupnim javnosti, kazneno djelo.“.

Dosadašnji stavci 7. i 8. postaju stavci 8. i 9.

Članak 16.

U članku 202. stavku 2. točka 19. mijenja se i glasi:

„(19) Savjetnik je odvjetnik postavljen za poduzimanje određene radnje osobi koja nema opunomoćenika.“.

Članak 17.

Članak 213. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Postupanje nakon dostave obavijesti iz stavka 2. ovog članka je nejavno. Tijelo koje poduzima dokazne radnje upozorit će osobe koje sudjeluju u radnji da je neovlašteno otkrivanje sadržaja izvidnih i dokaznih radnji provedenih tijekom nejavnog prethodnog postupka s ciljem da ih se učini dostupnim javnosti, kazneno djelo.“.

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„(4) Tijelo koje provodi istraživanje može odrediti tajnost istraživanja ili nekog njegovog dijela iz razloga navedenih u članku 388. ovog Zakona, ako bi javno objavljivanje podataka štetilo probicima istraživanja. Tijelo koje poduzima radnju upozorit će osobe koje sudjeluju u dokaznoj radnji u odnosu na koju je određena tajnost da je odavanje tajne kazneno djelo. Sve osobe koje saznaju sadržaj postupovne radnje koja je provedena tijekom tajnog istraživanja ili

dijela istraživanja dužne su kao tajnu čuvati činjenice ili podatke koje su tom prilikom saznale.“.

Dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 5. i 6.

Članak 18.

U članku 231. stavku 1. iza prve rečenice dodaje se druga rečenica koja glasi:

„Tijelo koje poduzima dokaznu radnju upozorit će osobe koje sudjeluju u radnji da je neovlašteno otkrivanje sadržaja izvidnih i dokaznih radnji provedenih tijekom nejavnog prethodnog postupka s ciljem da ih se učini dostupnim javnosti, kazneno djelo.“.

Članak 19.

U članku 236. stavku 1. točki 2. riječi: „ako postoji bojazan da na raspravi neće iskazivati,“ brišu se.

Članak 20.

U članku 287. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Poziv svjedoku koji se poziva u svezi okolnosti koje je saznao u obavljanju posla ili dužnosti upućuje se na adresu tijela u kojem obavlja taj posao ili dužnost.“.

Članak 21.

U članku 292. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Na način određen u stavku 3. ovog članka, provest će se ispitivanje kao svjedoka žrtve kaznenog djela protiv spolne slobode, kaznenog djela trgovanja ljudima, kaznenog djela nasilja nad ženama, nasilja u obitelji i nasilja prema bliskim osobama. Takav svjedok može se samo iznimno ponovno ispitati, ako to sud ocijeni potrebnim. Na način određen u stavku 3. ovoga članka ispitat će se i žrtva u odnosu na koju su utvrđene posebne potrebe zaštite sukladno članku 43.a ovoga Zakona. Ispitivanje se neće provesti na način određen u stavku 3. ovog članka ako žrtva zahtjeva da bude nazočna u sudnici tijekom davanja iskaza (članak 44. stavak 4. točka 5. i stavak 5. točka 4. ovoga Zakona).“.

Članak 22.

U članku 349. stavku 4. iza prve rečenice dodaje se rečenica koja glasi:

“ Predsjednik optužnog vijeća upozorit će osobe koje sudjeluju na sjednici da je neovlašteno otkrivanje sadržaja izvidnih i dokaznih radnji provedenih tijekom nejavnog prethodnog postupka s ciljem da ih se učini dostupnim javnosti, kazneno djelo.“.

Članak 23.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

U članak 1.a ZKP/08, koji sadrži popis akata Europske unije koji se kroz ZKP/08 prenose u pravni poredak Republike Hrvatske, dodaju se Direktiva 2014/57/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o kaznenopravnim sankcijama za zlouporabu tržišta (SL L 173, 12. 6. 2014.), Direktiva 2016/800/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o postupovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenim postupcima (SL L 132, 21. 5. 2016.), Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28. 7. 2017.), Direktiva (EU) 2018/1673 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o borbi protiv pranja novca kaznenopravnim sredstvima (SL L 284, 12. 11. 2018.) i Direktiva (EU) 2019/713 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o borbi protiv prijevara i krivotvorenja u vezi s bezgotovinskim sredstvima plaćanja i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/413/PUP (SL L 123, 10. 5. 2019.).

Iako se predmetnim izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku isti ne usklađuje s odredbama citiranih direktiva, uvažavajući činjenicu da je Zakon o kaznenom postupku, između ostalih, već notificiran kao jedna od nacionalnih provedbenih mjera za navedene direktive, bilo je potrebno popis akata Europske unije iz članka 1.a ZKP/08 dopuniti navođenjem spomenutih direktiva.

Uz članak 2.

Predloženom izmjenom članka 43. stavka 1. ZKP/08 proširuju se i preciziraju pojedina prava iz općeg kataloga prava žrtve kaznenog djela, radi jačanja položaja žrtve u okvirima kaznenog postupka i otklanjanja dvojbi koje se pojavljuju vezano uz pitanja ostvarivanja pojedinih zajamčenih prava u praksi.

U točki 1. proširuje se pravo žrtve na način da ista odmah nakon počinjenja kaznenog djela i onoliko dugo koliko je potrebno ima pravo na lako dostupan, povjerljiv i besplatan pristup službama za potporu žrtvama kaznenih djela. Ovako predloženom odredbom kazneno procesno zakonodavstvo usklađuje se sa člankom 24. stavkom 2. Direktive (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP. Predmetnim člankom nalaže se državama članicama osigurati da su službe za potporu koje se bave posebnim potrebama žrtava terorizma uspostavljene i dostupne žrtvama terorizma neposredno nakon terorističkog napada te dokle god je to potrebno.

U odnosu na prijedlog dopune točke 6., precizira se pravo žrtve na pratnju osobe od povjerenja, naglašavanjem da je riječ o osobi po izboru žrtve, što je u skladu s odredbom članka 202. stavka 38. ZKP/08. Također se predlaže izričito propisati da žrtva pravo na

pratnju osobe od povjerenja ima od prijave kaznenog djela do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka, a kako bi se izbjegle situacije u praksi da se propituje postoji li pravo žrtve na pratnju osobe od povjerenja u određenim stadijima postupka (npr. u ranim fazama postupka prilikom podnošenja prijave).

Novom točkom 10. predlaže se dopuniti opći katalog prava žrtava kaznenog djela propisivanjem novog prava na tajnost podataka čijim bi se otkrivanjem mogla ugroziti njezina sigurnost ili sigurnost žrtvi bliskih osoba. Predmetno prava već je sadržano u katalogu prava žrtava nasilja u obitelji u prekršajnim postupcima. Uvažavajući činjenicu da prekršaji predstavljaju ona ponašanja kojima se tako povređuje ili ugrožava javni poredak, društvena disciplina i društvene vrijednosti, a čija se zaštita ne ostvaruje kaznenopravnom prisilom, ukazalo se potrebnim ovakav oblik prava žrtve propisati i u kaznenom postupku.

Prava žrtve na obavijesti iz dosadašnjih točaka 10. i 11., koja postaju točke 11. i 12., a koja su dosad bila propisana kao prava koja je žrtva ostvarivala „na zahtjev“, predlaže se propisati na način da se pretpostavlja da žrtva želi primiti propisane obavijesti, osim u slučaju odricanja žrtve od navedenog prava, u kojem slučaju žrtva neće biti obavještavana sukladno novim točkama 11. i 12.

Predloženom izmjenom stavka 5. ZKP/08, a vezano uz predložene izmjene u načinu ostvarivanja prava iz točaka 11. i 12. stavka 1., propisuje se da će sud, državno odvjetništvo, istražitelj i policija izjavu žrtve o tome želi li koristiti navedena prava unijeti u pouku o pravima ili zapisnik te će poučiti žrtvu da tu izjavu može uvijek tijekom postupka izmijeniti.

Uz članak 3.

Člankom 43.a stavkom 1. ZKP/08 propisuje se dužnost tijela koje provodi ispitivanje žrtve (policija, državno odvjetništvo, sud) da prije ispitivanja provede pojedinačnu procjenu žrtve. Obzirom da će za provođenje pojedinačne procjene ponekad biti nužan i multidisciplinarni pristup, ističe se kako će navedena tijela procjenu vršiti u uskoj suradnji sa tijelima, organizacijama ili ustanovama za pomoć i podršku žrtvama kaznenih djela. Pojedinačna procjena žrtve uključuje utvrđivanje postoji li potreba za primjenom posebnih mjera zaštite u odnosu na žrtvu te ukoliko postoji, koje posebne mjere zaštite bi se trebale primijeniti. Kao primjer posebnih zaštitnih mjera navode se poseban način ispitivanja žrtve i uporaba komunikacijskih tehnologija radi izbjegavanja vizualnog kontakta sa počiniteljem, ali u obzir dolaze i druge mjere propisane ZKP/08 (npr. imenovanje opunomoćenika, isključenje javnosti i slično), ali i npr. Zakonom o sudovima za mladež („Narodne novine“, broj 84/11, 143/12, 148/13, 56/15 i 126/19) (kada se radi o djetetu žrtvi kaznenog djela).

Egzemplarno navođenje predlaže se dopuniti mjerama za zaštitu sigurnosti žrtve, kojim je cilj zaštititi fizički odnosno psihički integritet žrtve kaznenog djela. Uz navedeno, a u cilju daljnjeg osiguranja sigurnosti, odnosno fizičke i psihičke zaštite žrtve nasilja nad ženama, nasilja u obitelji i nasilja prema bliskim osobama, predlaže se u novom stavku 3. propisati obvezno uzimanje u obzir rizičnih čimbenika za ponavljanje nasilja kao i rezultate prethodne procjene potreba žrtve prilikom provedbe pojedinačne procjene. Procjena rizičnih čimbenika za ponavljanje nasilja vršit će se sukladno Obrascu rizičnih faktora za ponavljanje nasilničkog ponašanja ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

Uz članak 4.

U članku 44. stavku 4. ZKP/08 propisuje se katalog prava žrtava kaznenih djela protiv spolne slobode i žrtava kaznenog djela trgovanja ljudima, dok se u članku 44. stavku 5. propisuje katalog prava žrtava u odnosu na koje su utvrđene posebne potrebe zaštite sukladno članku 43.a. ZKP/08. Predloženom izmjenom navedenih odredbi uvodi se pravo ovih kategorija žrtava da budu ispitane putem audio-video uređaja, osim ako sama žrtva traži da bude nazočna u sudnici tijekom davanja iskaza, za razliku od dosad propisanog prava zahtijevati da bude ispitana putem audio-video uređaja. Dakle, umjesto prava koja je žrtva ostvarivala na zahtjev, polazi se od toga da žrtva želi biti ispitana putem audio- video uređaja, osim ako žrtva sama ne traži drugačije.

Obzirom je fizičko suočenje okrivljenika sa svjedokom optužbe njegovo temeljno pravo, sve se iznimke od tog temeljnog prava trebaju iznimno primjenjivati, u pravilu tek nakon što sud procijeni da se radi o opravdanom ograničenju prava okrivljenika, radi zaštite interesa žrtve.

S obzirom da bi uvođenje standarda ispitivanje žrtve putem audio video linka kao pravilo, uz pravo na odricanje od istoga, za sve kategorije žrtava bilo protivno pravima obrane, umjesto općeg kataloga prava žrtve, predlaže se dopuniti članak 44. stavak 4. točku 5. (prava žrtava kaznenog djela protiv spolne slobode i žrtva kaznenog djela trgovanja ljudima) i članak 44. stavak 5. točku 4. (prava žrtava u odnosu na koju su utvrđene posebne potrebe zaštite sukladno članku 43.a ZKP/08), za koje kategorije žrtava se propisivanje ove iznimke ukazuje opravdanim.

Uz članak 5.

Članak 98. stavak 1. dopunjava se na način da će sud i državni odvjetnik, prilikom odlučivanja o primjeni mjere opreza, kad postoje okolnosti iz članka 123. ZKP/08, zbog kojih je moguće odrediti istražni zatvor ili je taj zatvor već određen uzeti u obzir i rezultate pojedinačne procjene potreba žrtve i žrtvi bliskih osoba i potrebe zaštite žrtve u svrhu procjene može li se ista svrha ostvariti mjerom opreza.

U novom stavku 3. propisuje se obveza suda i državnog odvjetnika, da prije donošenja odluke o primjeni mjere opreza, ako se radi o kaznenom djelu nasilja nad ženama, nasilja u obitelji i nasilja prema bliskim osobama, sasluša žrtvu na okolnost postojanja opasnosti za njenu sigurnost ili sigurnost članova njezine obitelji i bliskih osoba te uzme u obzir očitovanje o prijedlogu za primjenu mjere opreza i rezultate pojedinačne procjene potreba žrtve.

Dosadašnjim člankom 5., koji će postati stavak 6. propisuje se nadležnost za odlučivanje o zamjeni mjera opreza istražnim zatvorom u slučaju nepridržavanja izrečene mjere te je definirano da o tome odlučuje sudac istrage do podizanja optužnice. Jednako tako, definirano je da je sud nakon podizanja optužnice nadležan za odlučivanje o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom u slučaju nepridržavanja izrečene mjere. Ako sud odluku neće moći donijeti u roku od 24 sata, kojeg se predlaže propisati u članku 101. stavku 2. ZKP/08, odluku o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom donosi sudac istrage.

U dosadašnjem stavku 6., koji postaje stavak 7. predlaže se produljiti trajanje određenih mjera opreza do upućivanja osuđenika na izdržavanje kazne zatvora, kako bi se „premostilo“ vrijeme od pravomoćnosti presude na kaznu zatvora u kojoj nije izrečena sigurnosna mjera do upućivanja na izdržavanje kazne zatvora.

Dopunom dosadašnjeg stavka 7. koji postaje stavak 8. širi se krug ovlaštenika na podnošenje žalbe protiv rješenja o mjeri opreza na način da, osim stranka, obuhvaća i žrtvu kaznenog djela nasilja nad ženama, nasilja u obitelji i nasilja prema bliskim osobama.

Uz članak 6.

Predlaže se dopuna članka 99. stavka 4. ZKP/08 na način da se propisuje minimalna razdaljina ispod koje se okrivljenik ne smije približiti određenoj osobi, a koju sud može odrediti prilikom nalaganja mjere opreza zabrane približavanja određenoj osobi.

Pritom se predlaže minimalna razdaljina koja ne može biti manja od 100 metara. Sud bi mogao, obzirom na okolnosti konkretnog slučaja, odrediti veću udaljenost, ali ne i manju od zakonom propisanog minimuma.

Uz članak 7.

Predloženom dopunom članka 100. stavka 5. ZKP/08 propisuje se kako će se rješenje kojim se nalaže mjera opreza kod kaznenih djela kaznenopravne zaštite djece dostaviti, osim nadležnom tijelu socijalne skrbi prema mjestu boravišta djeteta i roditelju djeteta, koji nije okrivljenik u istom kaznenom postupku. Katalog kaznenih djela kaznenopravne zaštite djece propisan je u članku 113. stavku 3. Zakona o sudovima za mladež, a predloženom dopunom štiti se interes djeteta žrtve kaznenog djela.

Također se predlaže propisati u novom stavku 6. članka 100. ZKP/08 da će se u slučajevima kaznenih djela nasilja nad ženama, nasilja u obitelji i nasilja prema bliskim osobama rješenje o mjeri opreza dostaviti i žrtvi i nadležnom tijelu socijalne skrbi prema mjestu boravišta žrtve. Obzirom da se predloženom izmjenom članka 98. širi krug ovlaštenika na podnošenje žalbe protiv rješenja o mjeri opreza na način da, osim stranka, obuhvaća i žrtvu kaznenog djela nasilja nad ženama, nasilja u obitelji i nasilja prema bliskim osobama, ovom odredbom predlaže se propisati da će se rješenje o mjeri opreza dostaviti i samoj žrtvi.

Uz članak 8.

Dopunom članka 101. stavka 2. ZKP/08 propisuje se daljnje postupanje suda po zaprimanju obavijesti o kršenju mjere opreza.

Obzirom se dopunom članka 107. ZKP/08 uvodi pravni temelj za uhićenje okrivljenika za kojeg postoje osnove sumnje da je postupio protivno protiv njega određenoj mjeri opreza, a uzimajući u obzir maksimalno propisano vrijeme trajanja uhićenja, predlaže se propisati rok od 24 sata u kojem sud mora odlučiti o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom. Ako sud utvrdi kršenje mjere opreza, donijet će rješenje o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom i izdati nalog za predaju okrivljenika u istražni zatvor.

Opisanim rješenjem osigurava se žurna reakcija sustava u situaciji kršenja mjere opreza.

Uz članak 9.

Prema važećem zakonodavnom rješenju, u slučaju postupanja okrivljenika protivno mjeri opreza, policija bi o kršenju mjere opreza bila dužna obavijestiti državno odvjetništvo ili sud, temeljem odredbe članka 101. stavak 2. ZKP/08, ali nije imala zakonski temelj za uhićenje okrivljenika koji bi prekršio mjeru opreza koja mu je određena.

Predloženom dopunom članka 107. ZKP/08 predlaže se uvesti novi pravni temelj za uhićenje, kako bi policija bila ovlaštena uhititi okrivljenika za kojeg postoje osnove sumnje da je postupio protivno protiv njega određenoj mjeri opreza.

Uz članak 10.

U članku 112. stavku 6. propisuje se dužnost policije odmah obavijestiti žrtvu o ukidanju pritvora, osim ako se žrtva toga prava odrekla.

Uz članak 11.

Predlaže se brisanje stavka 2. u članku 125. ZKP/08, obzirom se materija koju uređuje predlaže precizno regulirati kroz novi članak 125.a ZKP/08.

Uz članak 12.

Obavještanje žrtve o ukidanju istražnog zatvora je potrebno precizirati obzirom je u praksi dolazilo do dvojbi oko tumačenja tko je i u kojim slučajevima dužan izvijestiti žrtvu. Slijedom toga, predlaže se brisanje članka 125. stavka 2. ZKP/08 te materiju obavještanja žrtve o ukidanju istražnog zatvora detaljno urediti u posebnoj odredbi članka 125.a ZKP/08.

Uz članak 13.

Ovim člankom propisuje se obveza suda da, u situaciji kada žrtva podnese žalbu protiv rješenja o istražnom zatvoru, istu uzme u obzir prilikom donošenja odluke.

Uz članak 14.

Članak 175. stavak 5. ZKP/08, kojim se propisuje dostava dopisa, uključujući optužnice okrivljeniku, putem oglasne ploče suda predlaže se dopuniti na način da prilikom objave na oglasnoj ploči suda osobni podaci o žrtvi kao i podaci na temelju kojih se može zaključiti o identitetu žrtve moraju biti anonimizirani.

Naime, uočeno je da su rješenja o određivanju mjera opreza, optužnice i drugi akti koji se objavljuju oglasnim pločama sudova dostupni na način da u istima nije anonimizirano ime žrtve, nego eventualno ime djece, kao i da su iz predmetnih akata vidljive adrese žrtava, kao i njihovi drugi osobni podaci.

U cilju zaštite prava žrtve na privatnost i zaštitu osobnih podataka te na poštivanje dostojanstva žrtve, predlaže se propisati obvezu anonimizacije osobnih podataka žrtve kao i podataka na temelju kojih se može zaključiti o identitetu žrtve, prilikom objave na oglasnoj ploči suda.

Uz članak 15.

Odredba se dopunjuje na način da se propišu upozorenja svim sudionicima postupka o neovlaštenom otkrivanju sadržaja izvidnih i dokaznih radnji provedenih tijekom nejavnog prethodnog postupka u svrhu usklađenja sa uvođenjem novog kaznenog djela „Neovlašteno otkrivanja sadržaja izvidne ili dokazne radnje u članku 307. a Kaznenog zakona.

Ovime će se doprinijeti zaštiti sadržaja izvidne ili dokazne radnje od neovlaštenog otkrivanja tijekom nejavnog prethodnog kaznenog postupka, sve do faze potvrđivanja optužnice i

sankcionirati ponašanje osobe koja, na temelju svoga položaja, zaposlenja ili funkcije te svojstva u kaznenom postupku, ima pristup spisu predmeta, odnosno materijalima nejavnog kaznenog postupka i koja te materijale dijeli s javnosti.

Uz članak 16.

U članku 202. točki 19. ZKP/08 predlaže se izmjena važećeg značenja izraza savjetnik, zbog uočenih problema u praksi primjene ove odredbe. Značenje izraza savjetnik predlaže se definirati na način da je savjetnik odvjetnik postavljen za poduzimanje određene radnje osobi koja nema opunomoćenika.

Uz članak 17.

Vidi obrazloženje uz članak 15.

Uz članak 18.

Vidi obrazloženje uz članak 15.

Uz članak 19.

Člankom 236. propisuje obvezu provođenja dokaznog ročišta radi ispitivanja osoba s kojom je okrivljenik u braku ili izvanbračnoj zajednici, srodnika okrivljenika u ravnoj lozi, rođaka u pobočnoj lozi do trećega stupnja zaključno te srodnika po tazbini do drugoga stupnja zaključno, i posvojenika i posvojitelja okrivljenika (tzv. privilegirani svjedoci), u odnosu na koje postoji bojazan da na raspravni neće iskazivati.

Predložena izmjena članka 236. stavka 1. točke 2. sastoji se u otklanjanju uvjeta prema kojem se dokazno ročište provodilo samo ako postoji bojazan da privilegirani svjedok na raspravi neće iskazivati. Time se nastoje osigurati pribavljanje iskaza privilegiranog svjedoka koji je propisno upozoren, otklonio blagodat i iskazivao, koji se iskaz, ako je konfrontiran, može koristiti u daljnjem tijeku postupka.

Uz članak 20.

Članak 287. ZKP/08 predlaže se dopuniti novim stavkom 3., kojim se propisuje način pozivanja svjedoka koji se poziva u svezi okolnosti koje je saznao u obavljanju posla ili dužnosti. Pritom se predlaže propisati da će se takvom svjedoku poziv uputiti na adresu tijela u kojem obavlja taj posao ili dužnost. Predložena odredba rezultat je uočenih nedostataka prilikom dostave poziva svjedoku koji je dužan iskazivati na okolnosti koje je saznao u obavljanju posla ili dužnosti.

Uz članak 21.

Uzimajući u obzir predloženu izmjene članka 44. stavka 4. točke 5. i stavka 5. točke 4. ZKP/08 kojim se žrtvi kaznenog djela protiv spolne slobode, kaznenog djela trgovanja ljudima i žrtvi u odnosu na koju su utvrđene posebne potrebe zaštite sukladno članku 43.a ZKP/08 uvodi pravo da budu ispitane putem audio-video uređaja, osim ako sama žrtva traži da bude nazočna u sudnici tijekom davanja iskaza, bilo je potrebno intervenirati u odredbu članka 292. stavka 4. ZKP/08 kojim se propisuje poseban način ispitivanja ove kategorije žrtava.

Uz članak 22.

Vidi obrazloženje uz članak 15.

Uz članak 23.

Ovim člankom propisano je stupanje Zakona na snagu.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU****Članak 1.a**

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose:

- 1) Direktiva 2010/64/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o pravu na tumačenje i prevođenje u kaznenim postupcima (SL L 280, 26. 10. 2010.),
- 2) Direktiva 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o prevenciji i borbi protiv trgovanja ljudima i zaštiti žrtava trgovanja ljudima (SL L 101, 15. 4. 2011.),
- 3) Direktiva 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o borbi protiv seksualne zloporabe i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije (SL L 335, 17. 12. 2011.),
- 4) Direktiva 2012/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o pravu na informaciju u kaznenom postupku (SL L 142, 1. 6. 2012.),
- 5) Okvirna odluka Vijeća 2008/977/PUP od 27. studenoga 2008. o zaštiti osobnih podataka obrađenih u okviru policijske i pravosudne suradnje u kaznenim predmetima (SL L 350, 30. 12. 2008.),
- 6) Direktiva 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP (SL L 315, 14. 11. 2012.),
- 7) Direktiva 2013/48/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o pravu na pristup odvjetniku u kaznenom postupku i u postupku na temelju europskog uhidbenog naloga te o pravu na obavješćivanje treće strane u slučaju oduzimanja slobode i na komunikaciju s trećim osobama i konzularnim tijelima (SL L 294, 6. 11. 2013.),
- 8) Direktiva 2014/42/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o zamrzavanju i oduzimanju predmeta i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima u Europskoj uniji (SL L 127, 29. 4. 2014.),

9) Direktiva 2014/62/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o kaznenopravnoj zaštiti eura i drugih valuta od krivotvorenja, kojom se zamjenjuje Okvirna odluka Vijeća 2000/383/PUP (SL L 151, 21. 5. 2014.),

10) Direktiva 2016/343/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o jačanju određenih vidova pretpostavke nedužnosti i prava sudjelovati na raspravi u kaznenom postupku (SL L 65, 11. 3. 2016.),

11) Direktiva 2016/1919/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o pravnoj pomoći za osumnjičenike i okrivljenike u kaznenom postupku i za tražene osobe u postupku na temelju europskog uhidbenog naloga (SL L 297, 4. 11. 2016.),

12) Direktiva (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP (SL L 88, 31. 3. 2017.).

Članak 43.

(1) Žrtva kaznenog djela ima sukladno ovom Zakonu:

1) pravo na lako dostupan, povjerljiv i besplatan pristup službama za potporu žrtvama kaznenih djela,

2) pravo na djelotvornu psihološku i drugu stručnu pomoć i potporu tijela, organizacije ili ustanove za pomoć žrtvama kaznenih djela u skladu sa zakonom,

3) pravo na zaštitu od zastrašivanja i odmazde,

4) pravo na zaštitu dostojanstva tijekom ispitivanja žrtve kao svjedoka,

5) pravo da bude saslušana bez neopravdane odgode nakon podnošenja kaznene prijave te da se daljnja saslušanja provode samo u mjeri u kojoj je to nužno za potrebe kaznenog postupka,

6) pravo na pratnju osobe od povjerenja pri poduzimanju radnji u kojima sudjeluje,

7) pravo da se medicinski zahvati prema žrtvi poduzimaju u najmanjoj mjeri i samo ako su krajnje nužni za potrebe kaznenog postupka,

8) pravo podnijeti prijedlog za progon i privatnu tužbu sukladno odredbama Kaznenog zakona, pravo sudjelovati u kaznenom postupku kao oštećenik, pravo biti obaviještena o odbacivanju kaznene prijave (članak 206. stavak 3. ovoga Zakona) i odustajanju državnog odvjetnika od kaznenog progona te pravo preuzeti kazneni progon umjesto državnog odvjetnika,

9) pravo na obavijest od državnog odvjetnika o poduzetim radnjama povodom njezine prijave (članak 206.a ovoga Zakona) i podnošenje pritužbe višem državnom odvjetniku (članak 206.b ovoga Zakona),

10) pravo da na njezin zahtjev bez nepotrebne odgode bude obaviještena o ukidanju pritvora ili istražnog zatvora, bijegu okrivljenika i otpuštanju osuđenika s izdržavanja kazne zatvora te mjerama koje su poduzete radi njezine zaštite,

11) pravo da na njezin zahtjev bude obaviještena o svakoj odluci kojom se pravomoćno okončava kazneni postupak,

12) pravo predložiti da bude ispitana putem audio-video uređaja,

13) druga prava propisana zakonom.

(2) Žrtva kaznenog djela za koje je propisana kazna zatvora teža od pet godina, ako trpi teže posljedice kaznenog djela, ima pravo na stručnu pomoć savjetnika na teret proračunskih sredstava pri podnošenju imovinskopravnog zahtjeva.

(3) Žrtva kaznenog djela nasilja počinjenog s namjerom ima pravo na novčanu naknadu iz sredstava državnog proračuna u skladu s posebnim zakonom. Ako je žrtva prethodno ostvarila imovinskopravni zahtjev uzet će se u obzir njegova visina pri odmjeravanju novčane naknade, a tako će postupiti i sud pri dosuđivanju imovinskopravnog zahtjeva ako je žrtva prethodno ostvarila novčanu naknadu iz sredstava državnog proračuna.

(4) Sud, državno odvjetništvo, istražitelj i policija dužni su već pri poduzimanju prve radnje u kojoj sudjeluje obavijestiti žrtvu na njoj razumljiv način:

1) o pravima iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka te članka 44. ovoga Zakona

2) o pravima koja ima kao oštećenik.

(5) Tijela iz stavka 4. ovoga članka prema žrtvi će postupati obzirno i uvjeriti se da je žrtva danu obavijest o pravima razumjela.

(6) Tijela iz stavka 4. ovoga članka žrtvu će na njoj razumljiv način poučiti o značenju sudjelovanja u postupku u svojstvu oštećenika. U zapisnik će se unijeti dana obavijest i izjava žrtve želi li sudjelovati u postupku u svojstvu oštećenika.

(7) Prava iz stavka 1. točaka 8., 9. i 11. ovoga članka pripadaju i pravnoj osobi na čiju je štetu kazneno djelo počinjeno. Odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje ostvarivanje navedenih prava od strane žrtve kaznenog djela na odgovarajući se način primjenjuju i na pravnu osobu na čiju je štetu kazneno djelo počinjeno.

Članak 43.a

(1) Prije ispitivanja žrtve, tijelo koje provodi ispitivanje će u suradnji s tijelima, organizacijama ili ustanovama za pomoć i podršku žrtvama kaznenih djela provesti pojedinačnu procjenu žrtve. Pojedinačna procjena žrtve uključuje utvrđivanje postoji li potreba za primjenom posebnih mjera zaštite u odnosu na žrtvu te ako postoji, koje posebne mjere zaštite bi se trebale primijeniti (poseban način ispitivanja žrtve, uporaba komunikacijskih tehnologija radi izbjegavanja vizualnog kontakta s počiniteljem i druge mjere propisane zakonom). Kada je žrtva kaznenog djela dijete, pretpostavit će se da postoji potreba za primjenom posebnih mjera zaštite te utvrditi koje posebne mjere zaštite treba primijeniti.

(2) Pri poduzimanju pojedinačne procjene žrtve osobito se uzimaju u obzir osobne značajke žrtve, vrsta ili narav kaznenog djela i okolnosti počinjenja kaznenog djela. Pri tome se posebna pažnja posvećuje žrtvama koje su pretrpjele značajnu štetu zbog težine kaznenog djela, žrtvama kaznenog djela počinjenog zbog nekog osobnog svojstva žrtve, te žrtvama koje njihov odnos s počiniteljem čini osobito ranjivima.

(3) U smislu stavka 2. ovoga članka, pojedinačna procjena žrtve na odgovarajući način uključuje osobito žrtve terorizma, organiziranog kriminala, trgovanja ljudima, rodno uvjetovanog nasilja, nasilja u bliskim odnosima, spolnog nasilja i spolnog iskorištavanja ili zločina iz mržnje te žrtve s invalidnošću.

(4) Pojedinačna procjena žrtve provodi se uz sudjelovanje žrtve i uzimajući u obzir njezine želje, uključujući i želju da se ne koriste posebne mjere zaštite propisane zakonom.

(5) Tijelo koje vodi postupak će broj ispitivanja žrtve za koju je utvrđena posebna potreba zaštite svesti na najmanju moguću mjeru. Državni odvjetnik može predložiti da se takav svjedok ispita na dokaznom ročištu.

(6) Ministar nadležan za poslove pravosuđa uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove donosi pravilnik o načinu provedbe pojedinačne procjene žrtve iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 44.

(1) Dijete kao žrtva kaznenog djela ima, uz prava koja žrtvi pripadaju sukladno ovom članku i drugim odredbama ovoga Zakona, i pravo na:

- 1) opunomoćenika na teret proračunskih sredstava,
- 2) tajnost osobnih podataka,
- 3) isključenje javnosti.

(2) Sud, državno odvjetništvo, istražitelj i policija dužni su prema djetetu kao žrtvi kaznenog djela postupati posebno obzirno, imajući na umu dob, ličnost i druge okolnosti kako bi se izbjegle štetne posljedice za odgoj i razvoj djeteta. Pri postupanju prema djetetu žrtvi nadležna tijela prvenstveno će se rukovoditi najboljim interesom djeteta.

(3) Ako nije poznata dob žrtve, pretpostavit će se da se radi o djetetu ako postoji vjerojatnost da žrtva nije navršila osamnaest godina života.

(4) Žrtva kaznenog djela protiv spolne slobode i žrtva kaznenog djela trgovanja ljudima ima, uz prava koja žrtvi pripadaju sukladno članku 43. ovoga Zakona, i pravo:

- 1) prije ispitivanja razgovarati sa savjetnikom, na teret proračunskih sredstava,
- 2) na opunomoćenika na teret proračunskih sredstava,
- 3) da ju u policiji i državnom odvjetništvu ispituje osoba istog spola te da ju, ako je to moguće, u slučaju ponovnog ispitivanja ispituje ta ista osoba,

4) uskratiti odgovor na pitanja koja nisu u vezi s kaznenim djelom, a odnose se na strogo osobni život žrtve,

5) zahtijevati da bude ispitana putem audio-video uređaja (članak 292. stavak 4. ovoga Zakona),

6) na tajnost osobnih podataka,

7) zahtijevati isključenje javnosti s rasprave.

(5) Žrtva u odnosu na koju su utvrđene posebne potrebe zaštite sukladno članku 43.a. ovoga Zakona ima, uz prava koja žrtvi pripadaju sukladno članku 43. ovoga Zakona, i pravo:

1) prije ispitivanja razgovarati sa savjetnikom, na teret proračunskih sredstava,

2) da ju u policiji i državnom odvjetništvu ispituje osoba istog spola te da ju, ako je to moguće, u slučaju ponovnog ispitivanja ispituje ta ista osoba,

3) uskratiti odgovor na pitanja koja nisu u vezi s kaznenim djelom, a odnose se na strogo osobni život žrtve,

4) zahtijevati da bude ispitana putem audio-video uređaja (članak 292. stavak 4. ovoga Zakona),

5) na tajnost osobnih podataka,

6) zahtijevati isključenje javnosti s rasprave.

Članak 98.

(1) U slučaju kad postoje okolnosti iz članka 123. ovog Zakona zbog kojih je moguće odrediti istražni zatvor ili je taj zatvor već određen, sud i državni odvjetnik će, ako se ista svrha može ostvariti mjerom opreza, obrazloženim rješenjem odrediti primjenu jedne ili više takvih mjera. Pritom će se okrivljenik upozoriti da će se u slučaju nepridržavanja izrečene mjere, ona zamijeniti istražnim zatvorom.

(2) Mjere opreza jesu:

1) zabrana napuštanja boravišta,

2) zabrana posjećivanja određenog mjesta ili područja,

3) obveza redovitog javljanja određenoj osobi ili državnom tijelu,

4) zabrana približavanja, određenoj osobi,

5) zabrana uspostavljanja ili održavanja veze s određenom osobom,

6) zabrana obavljanja određene poslovne aktivnosti,

- 7) privremeno oduzimanje putne i druge isprave za prijelaz državne granice,
- 8) privremeno oduzimanje dozvole za upravljanje motornim vozilom,
- 9) zabrana uhođenja ili uznemiravanja žrtve ili druge osobe,
- 10) udaljenje iz doma,
- 11) zabrana pristupa internetu.

(3) Mjerama opreza ne može se ograničiti pravo okrivljenika na vlastiti dom te pravo na nesmetane veze s ukućanima, bračnim ili izvanbračnim drugom, roditeljima, djecom, posvojenikom ili posvojiteljem, osim ako se postupak vodi zbog kaznenog djela počinjenog na štetu neke od tih osoba. Zabrana obavljanja poslovne aktivnosti može obuhvatiti i zakonitu profesionalnu djelatnost ako se postupak vodi zbog kaznenog djela počinjenog u okviru te djelatnosti.

(4) Mjerama opreza ne može se ograničiti pravo okrivljenika na nesmetano komuniciranje s braniteljem.

(5) Mjere opreza mogu biti naložene prije i tijekom kaznenog postupka. Prije podizanja optužnice mjere opreza određuje, produljuje i ukida rješenjem državni odvjetnik, a sudac istrage kad odlučuje o istražnom zatvoru. Državni odvjetnik ili sudac istrage koji je mjeru odredio nadležan je za njezino produljenje ili ukidanje. Nakon podizanja optužnice pa do pravomoćnosti odnosno izvršnosti presude te mjere određuje, produljuje i ukida prvostupanjski sud.

(6) Mjere opreza mogu trajati dok za to postoji potreba, a najdulje do izvršnosti presude kada se radi o mjerama opreza koje su određene zbog postojanja okolnosti iz članka 123. stavka 1. točaka 1., 3. i 4. ovoga Zakona, odnosno najdulje do pravomoćnosti presude kada se radi o mjerama opreza koje su određene zbog postojanja okolnosti iz članka 123. stavka 1. točaka 2. i 5. ovoga Zakona. Svaka dva mjeseca, računajući od dana pravomoćnosti prethodnog rješenja o mjeri opreza, tijelo koje je odredilo mjeru opreza prije podizanja optužnice odnosno prvostupanjski sud, ispitat će po službenoj dužnosti postoji li još potreba za mjerom opreza te je rješenjem produljiti ili ukinuti ako više nije potrebna. Ako je mjera opreza određena kao uvjet jamstva, kontrola produljenja mjere neće se provoditi.

(7) Protiv rješenja kojim se određuje, produljuje ili ukida mjera opreza stranke mogu izjaviti žalbu, koja ne zadržava izvršenje mjere. O žalbi do podizanja optužnice odlučuje sudac istrage odnosno izvanraspravno vijeće.

Članak 99.

(1) U rješenju kojim nalaže mjeru opreza zabrane napuštanja boravišta, nadležno tijelo će odrediti mjesto u kojem okrivljenik mora boraviti dok traje mjera opreza i granice izvan kojih se ne smije udaljavati.

- (2) U rješenju kojim nalaže mjeru opreza zabrane posjećivanja određenog mjesta ili područja, nadležno tijelo će odrediti mjesto ili područje te udaljenost ispod koje im se okrivljenik ne smije približiti.
- (3) U rješenju kojim nalaže mjeru opreza obvezom okrivljenika da se redovito javlja određenoj osobi ili državnom tijelu, nadležno tijelo će odrediti službenu osobu kojoj se okrivljenik mora javljati, rok u kojemu se mora javljati i način vođenja evidencije o javljanju okrivljenika.
- (4) U rješenju kojim nalaže mjeru opreza zabranom približavanja određenoj osobi, nadležno tijelo će odrediti razdaljinu ispod koje se okrivljenik ne smije približiti određenoj osobi.
- (5) U rješenju kojim nalaže mjeru opreza zabranom uspostavljanja ili održavanja veze s određenom osobom, nadležno tijelo će zabraniti uspostavljanje ili održavanje izravne ili neizravne veze s određenom osobom.
- (6) U rješenju kojim nalaže mjeru opreza zabranom poduzimanja određene poslovne aktivnosti, nadležno tijelo će potanje odrediti vrstu i predmet poslovne aktivnosti.
- (7) U rješenju kojim nalaže mjeru opreza privremenim oduzimanjem putne i druge isprave za prijelaz državne granice, nadležno tijelo navest će osobne podatke, tijelo koje je izdalo ispravu, broj i datum izdavanja.
- (8) U rješenju kojim se nalaže mjera opreza privremenim oduzimanjem dozvole za upravljanje motornim vozilom, nadležno tijelo navest će podatke o toj dozvoli.
- (9) U rješenju kojim se nalaže mjera opreza zabrane uznemiravanja ili uhođenja žrtve ili druge osobe nadležno tijelo zabranit će uznemiravanje ili uhođenje određene osobe.
- (10) U rješenju kojim se nalaže mjera opreza udaljenje iz doma nadležno tijelo odredit će adresu doma iz kojeg se okrivljenik udaljuje.
- (11) U rješenju kojim se nalaže mjera opreza zabrane pristupa internetu nadležno tijelo će zabraniti pristup internetu, određenim mrežnim stranicama ili određenim društvenim mrežama.

Članak 100.

- (1) Rješenje kojim nalaže mjeru opreza nadležno tijelo dostavlja i tijelu koje izvršava mjeru opreza.
- (2) Mjeru opreza zabrane napuštanja boravišta, zabrane posjećivanja određenog mjesta ili područja, zabrane približavanja određenoj osobi i zabrane uspostavljanja ili održavanja veze s određenom osobom, privremenog oduzimanja putne i druge isprave za prijelaz državne granice, zabrane uznemiravanja ili uhođenja žrtve ili druge osobe, udaljenja iz doma te privremenog oduzimanja dozvole za upravljanje motornim vozilom koju je odredio sud ili državni odvjetnik, izvršava policija, dok mjeru opreza zabrane pristupa internetu izvršava policija i regulatorno tijelo nadležno za elektroničke komunikacije.

(3) Mjeru opreza obveze okrivljenika da se povremeno javlja određenoj osobi ili državnom tijelu izvršava policija ili drugo državno tijelo označeno u rješenju kojemu se okrivljenik mora javljati.

(4) Mjeru opreza zabrane poduzimanja poslovnih aktivnosti izvršava tijelo nadležno za nadzor nad poslovnom aktivnosti.

(5) Rješenje kojim se nalaže mjera opreza kod kaznenih djela kaznenopravne zaštite djece dostavlja se i nadležnom tijelu socijalne skrbi prema mjestu boravišta djeteta.

(6) Ministar nadležan za pravosuđe, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove i ministra nadležnog za obranu, donosi propise kojima se uređuje način izvršenja mjera opreza.

Članak 101.

(1) Tijelo koje je naložilo mjeru opreza može naložiti provjeru njezinog izvršavanja i zatražiti izvješće od policije ili drugog tijela koje ju izvršava. Tijelo koje izvršava mjeru opreza odmah će provesti naložene provjere i odmah o tome obavijestiti nadležno tijelo.

(2) O postupanju okrivljenika protivno zabrani ili neispunjavanju obveze naložene mjerom opreza, tijelo koje izvršava mjeru opreza odmah obavještava nadležno tijelo.

(3) Osobi različitoj od okrivljenika sudac istrage može posebnim rješenjem zabraniti aktivnosti kojima se narušavaju mjere opreza prema okrivljeniku. Ako ta osoba postupi protivno rješenju, kaznit će se novčanom kaznom do 50.000,00 kuna.

Članak 107.

Policija je ovlaštena uhititi:

- 1) osobu protiv koje izvršava dovedbeni nalog te rješenje o pritvoru ili istražnom zatvoru,
- 2) osobu za koju postoje osnove sumnje da je počinila kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti, kad postoji neki od razloga za određivanje istražnog zatvora iz članka 123. ovog Zakona,
- 3) osobu zatečenu u kaznenom djelu za koje se progoni po službenoj dužnosti.

Članak 112.

(1) Državni odvjetnik pisanim i obrazloženim rješenjem određuje pritvor protiv uhićenika ako utvrdi da postoje osnove sumnje da je uhićenik počinio kazneno djelo za koje se kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti, a postoje neki od razloga za istražni zatvor iz članka 123. stavka 1. točke 1. – 4. ovog Zakona, a pritvor je potreban radi utvrđivanja istovjetnosti, provjere alibija te prikupljanja podataka o dokazima.

(2) Ako se za vrijeme uhićenja ustanovi postojanje osnova sumnje da je uhićenik počinio drugo kazneno djelo za koje se kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti, ne može biti ponovno uhićen već državni odvjetnik može protiv njega odrediti pritvor.

(3) Državni odvjetnik je dužan odmah po primitku obavijesti iz članka 109. stavka 4. ovog Zakona naložiti pritvorskom nadzorniku da zadrži uhićenika ili mu naložiti da ga pusti na slobodu.

(4) Protiv rješenja o pritvoru pritvorenik se može žaliti u roku od šest sati. O žalbi odlučuje sudac istrage u roku od osam sati. Žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

(5) Pritvor iz stavka 1. i 2. ovog članka može trajati najdulje četrdeset i osam sati od trenutka uhićenja, osim za kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora do jedne godine, kada pritvor iz stavka 1. i 2. ovog članka može trajati najdulje trideset i šest sati od trenutka uhićenja. Na prijedlog državnog odvjetnika sudac istrage može obrazloženim rješenjem produljiti pritvor za daljnjih trideset šest sati ako je to nužno radi prikupljanja dokaza o kaznenom djelu za koje je propisana kazna zatvora od pet godina ili teža. Protiv rješenja suca istrage o produljenju pritvora pritvorenik se može žaliti u roku od šest sati. O žalbi odlučuje vijeće u roku od dvanaest sati. Žalba ne zadržava izvršenje rješenja. Pritvorenik može žalbu izjaviti na zapisnik.

(6) Pritvor će se odmah ukinuti ako su prestali razlozi zbog kojih je određen.

(7) Državni odvjetnik nakon što je ispitao uhićenika može pisanim nalogom naložiti policiji da najkasnije u roku od četrdeset i osam sati od trenutka uhićenja, odnosno trideset i šest sati od trenutka uhićenja za kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora do jedne godine, dovede uhićenika sucu istrage radi postupanja prema članku 118. ovog Zakona. U tom slučaju državni odvjetnik ne donosi rješenje o pritvoru.

(8) Ako u rokovima iz stavka 5. ovog članka protiv uhićenika nije određen pritvor ili uhićenik nije doveden sucu istrage prema stavcima 5. i 7. ovog članka, ima se pustiti na slobodu.

Članak 125.

(1) Sud će ukinuti istražni zatvor i okrivljenik će biti pušten na slobodu:

1) čim su prestali razlozi zbog kojih je istražni zatvor određen ili produljen,

2) ako daljnji istražni zatvor ne bi bio u razmjeru s težinom počinjenog kaznenog djela,

3) ako se ista svrha može ostvariti drugom blažom mjerom,

4) kad to prije podizanja optužnice predlaže državni odvjetnik,

5) ako državni odvjetnik i nakon prethodne obavijesti višem državnom odvjetniku neopravdano u zakonskim rokovima ne poduzima radnje u postupku,

6) kad sud izrekne presudu kojom se okrivljenik oslobađa od optužbe ili se optužba odbija ili je okrivljeniku izrečena novčana kazna, rad za opće dobro na slobodi, uvjetna osuda ili sudska opomena, ili kazna zatvora u trajanju kraćem ili jednakom dotadašnjem trajanju istražnog zatvora,

7) kad isteknu rokovi trajanja istražnog zatvora,

8) kad je istražni zatvor određen prema članku 123. stavku 1. točki 2. ovog Zakona, ako je okrivljenik okolnosno i detaljno priznao djelo i krivnju, ili čim budu prikupljeni, odnosno izvedeni dokazi zbog čijeg je osiguranja taj zatvor određen, a najkasnije do završetka rasprave.

(2) Žrtva će, ako je tako zahtijevala, putem policije odmah biti obaviještena o ukidanju pritvora ili istražnog zatvora protiv okrivljenika, osim ako bi time okrivljenik bio doveden u opasnost. Žrtva će biti obaviještena i o mjerama koje su poduzete radi njezine zaštite, ako su takve mjere određene.

(3) Prije donošenja odluke o ukidanju istražnog zatvora određenog na temelju stavka 1. točke 5., sud će obavijestiti višeg državnog odvjetnika o nepravovremenom poduzimanju radnji i odrediti rok u kojemu se radnja ima provesti. Ako nakon isteka roka nije radnja poduzeta, postupit će se prema stavku 1. točki 5. ovog članka.

Članak 134.

(1) Žalbu protiv rješenja kojim se određuje, produljuje ili ukida istražni zatvor mogu podnijeti okrivljenik, njegov branitelj i državni odvjetnik u roku od tri dana. Protiv rješenja vijeća drugostupanjskog suda kojim se određuje, produljuje ili ukida istražni zatvor, žalba nije dopuštena, osim kad vijeće tog suda odlučujući prema članku 127. stavku 5. ovog Zakona odredi istražni zatvor okrivljeniku protiv kojega istražni zatvor nije bio određen. O žalbi odlučuje viši sud u roku od tri dana.

(2) Žalba protiv rješenja o određivanju, produljenju ili ukidanju istražnog zatvora ne zadržava njegovo izvršenje.

Članak 175.

(1) Poziv okrivljeniku radi ispitivanja prije podizanja optužnice, upućuje državni odvjetnik. Ako se okrivljenik neopravdano ne odazove pozivu, državni odvjetnik će predložiti sucu istrage izdavanje dovedbenog naloga.

(2) Pozivanje se obavlja neposrednom dostavom zatvorenog pisanog poziva koji sadrži: naziv tijela koje poziva, ime i prezime okrivljenika, naziv kaznenog djela koje mu se stavlja na teret, mjesto gdje okrivljenik treba doći, dan i sat kad treba doći, naznaku da se poziva u svojstvu okrivljenika i upozorenje da će u slučaju nedolaska biti prisilno doveden, službeni pečat tijela i potpis osobe koja upućuje poziv. U pozivu okrivljenik će se poučiti da je dužan odmah izvijestiti tijelo koje vodi postupak o promjeni adrese, te o namjeri da promijeni boravište i upozoriti na posljedice koje propisuje ovaj Zakon ako tako ne postupi.

(3) Kad se okrivljenik prvi put poziva, dostavit će mu se uz poziv i pouka o pravima (članak 239. stavak 1.).

(4) Poziv okrivljeniku za dokazno ročište, ročište sjednice optužnog vijeća, pripremno ročište i raspravu, upućuje sud.

(5) Ako se okrivljeniku ne može dostaviti dopis, zato što nije prijavio promjenu adrese ili je očito da na drugi način izbjegava primitak, dopis će, osim poziva za raspravu i presude u slučajevima iz stavka 6. ovog članka, biti istaknut na oglasnoj ploči suda, pa će se nakon

proteka roka od osam dana uzeti da je dostava uredna. Tako će sud postupiti i kad dostavlja optužnicu

(6) Ako okrivljeniku koji nema branitelja treba dostaviti presudu kojom mu je izrečena kazna zatvora ili presudu kojom je izrečen kazneni nalog, a presuda se ne može dostaviti na njegovu dosadašnju adresu, sud će okrivljeniku postaviti branitelja po službenoj dužnosti koji će obavljati tu dužnost dok se ne sazna nova adresa okrivljenika. Postavljenom branitelju odredit će se potreban rok za upoznavanje sa spisima koji ne može biti kraći od osam dana, a nakon toga će se presuda dostaviti postavljenom branitelju i postupak nastaviti.

(7) Ako je okrivljenik opunomoćio branitelja za primitak dopisa, poziva, optužnih akata i odluka od čije dostave teče žalbeni rok (članak 77.), dostava se smatra urednom danom predaje pošiljke odvjetničkom uredu branitelja ili danom slanja pošiljke tom uredu putem telekomunikacijskog sredstva ili kada se dostava obavlja putem informacijskog sustava, danom isteka roka iz članka 172.a stavka 3. ovoga Zakona. Presuda kojom je okrivljenik osuđen na kaznu zatvora uvijek se dostavlja i okrivljeniku.

Članak 183.

(1) Pravo na uvid u spis obuhvaća pravo razgledavanja, prepisivanja, preslikavanja i snimanja spisa predmeta u skladu s ovim Zakonom i državnoodvjetničkog spisa u skladu s posebnim zakonom. Pravo na uvid u spis obuhvaća i razgledavanje predmeta koji služe za utvrđivanje činjenica u postupku.

(2) Pravo uvida u spis u kojem je postupanje tajno, nejavno ili je isključena javnost dopušteno je u skladu s ovim Zakonom samo osobama koje mogu sudjelovati u tom postupku.

(3) Podaci o djetetu koje sudjeluje u postupku predstavljaju tajnu, kao i podaci koji su takvima proglašeni prema posebnom zakonu.

(4) Uvid u podatke koji su tajni odobrava se u skladu s odredbama ovog i posebnog zakona.

(5) Ako postoji bojazan iz članka 294. stavka 1. ovog Zakona sudac istrage će na prijedlog državnog odvjetnika ili po službenoj dužnosti na odgovarajući način (prijepisom zapisnika ili službene zabilješke bez podataka o istovjetnosti osobe, njihovim izdvajanjem u posebni omot i slično) zaštititi tajnost podataka tih osoba koji su u spisu.

(6) Osoba kojoj je dopušten uvid u spis tijekom izvida, istraživanja te istrage i rasprave koje su određene tajnom upozorit će se da je dužna čuvati kao tajnu podatke koje je saznala kao i podatke iz stavka 3. ovog članka, te da je odavanje tajne kazneno djelo. To će se zabilježiti u spisu koji se razgledava, uz potpis osobe koja je upozorena.

(7) Uvid u spis dopušta i omogućuje tijelo koje vodi postupak, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno, a kad je postupak završen, uvid u spis dopušta predsjednik suda ili službena osoba koju on odredi.

(8) Svakome, u čijemu je to opravdanom interesu, može se dopustiti uvid u spis u skladu sa zakonom.

Članak 202.

(1) Riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u ovom Zakonu korišteni u muškom ili ženskom rodu odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

(2) Ako nije drukčije propisano, pojedini izrazi u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

1) osumnjičenik je osoba u odnosu na koju postoje osnove sumnje da je počinila kazneno djelo i protiv koje policija ili državno odvjetništvo poduzimaju radnje radi razjašnjenja te sumnje,

2) okrivljenik je osoba protiv koje je doneseno rješenje o provođenju istrage ili osoba koja je obaviještena na temelju članka 213. stavka 2. ovog Zakona, osoba protiv koje je podnesena privatna tužba i osoba protiv koje je presudom izdan kazneni nalog,

3) optuženik je osoba protiv koje je optužnica potvrđena ili je povodom privatne tužbe određena rasprava,

4) osuđenik je osoba za koju je pravomoćnom presudom utvrđeno da je kriva za određeno kazneno djelo,

5) izrazi pod točkom 1. do 3. odnose se i na pravnu osobu prema posebnom zakonu.

(3) Ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, odredbe o okrivljeniku, primjenjuju se na osumnjičenika, okrivljenika, optuženika i osuđenika te na osobe protiv kojih se vode posebni postupci predviđeni ovim ili drugim zakonom.

(4) Izraz okrivljenik upotrebljava se u ovom Zakonu i kao opći naziv za osobu iz točke 2., 3. i 4. stavka 2. ovog članka.

(5) Uhićenje je prisilno zadržavanje neke osobe pod sumnjom da je počinila kazneno djelo.

(6) Uhićenik je osoba prema kojoj je primijenjena mjera uhićenja.

(7) Pritvorenik je osoba protiv koje se primjenjuje mjera pritvora.

(8) Pritvorski nadzornik je policijski službenik određen posebnim zakonom.

(9) Osoba u istražnom zatvoru u domu je osoba protiv koje se primjenjuje mjera istražnog zatvora u domu.

(10) Zatvorenik je osoba protiv koje se primjenjuje mjera istražnog zatvora.

(11) Žrtva kaznenog djela je fizička osoba koja je pretrpjela fizičke i duševne posljedice, imovinsku štetu ili bitnu povredu temeljnih prava i sloboda koji su izravna posljedica kaznenog djela. Žrtvom kaznenog djela smatraju se i bračni i izvanbračni drug, životni partner ili neformalni životni partner te potomak, a ako njih nema, predak, brat i sestra one osobe čija je smrt izravno prouzročena kaznenim djelom te osoba koju je ona na temelju zakona bila dužna uzdržavati.

(12) Oštećenik je žrtva kaznenog djela i pravna osoba na čiju je štetu kazneno djelo počinjeno koje sudjeluju u svojstvu oštećenika u postupku.

sudska praksa: Rješenje

(13) Stranke su tužitelj i okrivljenik.

(14) Tužitelj je državni odvjetnik, oštećenik kao tužitelj i privatni tužitelj.

(15) Oštećenik kao tužitelj je tužitelj koji je preuzeo progon od državnog odvjetnika koji nije pokrenuo ili je odustao od kaznenog progona.

(16) Privatni tužitelj je tužitelj koji je podnio privatnu tužbu radi progona kaznenih djela za koja se progoni po privatnoj tužbi.

(17) Opunomoćenik je odvjetnik kojega može zamijeniti odvjetnički vježbenik prema ovom Zakonu.

(18) Branitelj je odvjetnik, kojega može zamijeniti odvjetnički vježbenik prema ovom Zakonu.

(19) Savjetnik je osoba određena zakonom.

(20) Europski sud za ljudska prava je sud prema članku 19. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (Narodne novine – Međunarodni ugovori 18/1997., 6/1999., 8/1999.).

(21) Sud Europske unije je sud iz članaka 13. i 19. Ugovora o Europskoj uniji i članka 251. do 281. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

(22) Sud je, ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, sudbeno tijelo koje donosi odluku provodi radnju ili pred kojim se vodi postupak.

(23) Istražitelj i financijski istražitelj je osoba koja je prema posebnom propisu donesenom na osnovi zakona ovlaštena provoditi dokazne i druge radnje.

(24) Policija je policijski službenik ministarstva nadležnog za unutarnje poslove ili ovlaštena osoba ministarstva nadležnog za obranu u okviru prava i dužnosti propisanih posebnim zakonima te inozemni policijski službenik koji u skladu s međunarodnim pravom ili na temelju pisanog odobrenja ministra nadležnog za unutarnje poslove, poduzima radnje u području Republike Hrvatske, na njezinom brodu ili zrakoplovu.

(25) Prikriveni istražitelj je policijski službenik koji sudjeluje u posebnoj dokaznoj radnji prema ovom Zakonu.

(26) Pouzdanik je građanin koji sudjeluje u posebnoj dokaznoj radnji prema ovom Zakonu.

(27) Banka označava osim banke i drugu financijsku ustanovu.

(28) Isprava je svaki predmet koji sadrži zapis, znak ili sliku koji je podoban ili određen da služi kao dokaz neke činjenice koja ima vrijednost za pravne odnose.

- (29) Snimka je zapis tehničkim uređajem.
- (30) Osobni podatak je u smislu ovog Zakona informacija koja se odnosi na određenu fizičku osobu ili fizičku osobu koja se može odrediti.
- (31) Zbirka osobnih podataka je skup osobnih podataka određenih posebnim zakonom.
- (32) Molekularno-genetska analiza je u smislu ovog Zakona postupak koji služi za analizu DNK koja tvori osnovni genetski materijal čovjeka i drugih živih bića.
- (33) Elektronički (digitalni) dokaz je podatak koji je kao dokaz u elektroničkom (digitalnom) obliku pribavljen prema ovom Zakonu.
- (34) Zajednica je izvanbračna zajednica i istospolna zajednica. Izvanbračna zajednica, u smislu ovog Zakona, je životna zajednica žene i muškarca koji nisu u braku, a koja traje dulje vrijeme, ili takva zajednica koja traje kraće vrijeme ako je u njoj rođeno zajedničko dijete. Istospolna zajednica je zajednica koja je uređena zakonom.
- (35) Tijelo koje vodi postupak u prethodnom postupku je državni odvjetnik, koji postupuje prije podizanja optužnice, te sud kada provodi istragu i dokazno ročište. Nakon podizanja optužnice ili privatne tužbe, tijelo koje vodi postupak je sud.
- (36) Zajednička istraga je postupanje policije, državnog odvjetnika i suda prema međunarodnom ugovoru.
- (37) Dijete je osoba koja nije navršila osamnaest godina života.
- (38) Osoba od povjerenja je zakonski zastupnik ili druga poslovno sposobna osoba po izboru ovlaštenika prava na pratnju, osim ako je predložena ili pozvana u svojstvu svjedoka.
- (39) Spis predmeta je spis koji sastavlja državni odvjetnik prije donošenja rješenja o provođenju istrage i prije poduzimanja prve dokazne radnje po članku 213. stavku 1. ovog Zakona.
- (40) Dojava žrtve je početna obavijest o mogućem počinjenju kaznenog djela iz koje, bez dodatnih provjera, ne proizlaze osnove sumnje da je počinjeno kazneno djelo.

Članak 213.

- (1) Kada postoji osnovana sumnja da je okrivljenik počinio kazneno djelo za koje je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina, a ne postoje zakonske smetnje za kazneni progon te osobe, državni odvjetnik može provesti ili naložiti istražitelju provođenje dokaznih radnji koje su svrhovite za odlučivanje o podizanju optužnice.
- (2) Obavijest o provođenju dokaznih radnji državni odvjetnik dostavlja okrivljeniku u roku od tri dana od kada je proveo prvu dokaznu radnju iz stavka 1. ovog članka.
- (3) Postupanje nakon dostave obavijesti iz stavka 2. ovog članka je nejavno. Tijelo koje provodi istraživanje može odrediti tajnost istraživanja ili nekog njegovog dijela iz razloga

navedenih u članku 388. ovog Zakona, ako bi javno objavljivanje podataka štetilo probicima istraživanja. Tijelo koje poduzima radnju upozorit će osobe koje sudjeluju u dokaznoj radnji u odnosu na koju je određena tajnost da je odavanje tajne kazneno djelo. Sve osobe koje saznaju sadržaj postupovne radnje koja je provedena tijekom tajnog istraživanja ili dijela istraživanja dužne su kao tajnu čuvati činjenice ili podatke koje su tom prilikom saznale.

(4) Okrivljenik ima pravo nakon primitka obavijesti iz stavka 2. ovog članka predložiti poduzimanje dokaznih radnji, a sudu istrage provođenje dokaznog ročišta (članak 236. stavak 2. ovog Zakona). Ako se državni odvjetnik ne složi s prijedlogom okrivljenika postupit će prema članku 234. stavku 2. ovog Zakona. Ispitivanje svjedoka po prijedlogu obrane provodi se uz prisutnost okrivljenika i branitelja ako ga ima.

(5) Državni odvjetnik ili sudac istrage završava istraživanje kad su provedene radnje propisane u ovom Zakonu, a stanje stvari je dovoljno razjašnjeno da se može podignuti optužnica ili odbaciti kaznena prijava. Završetak istraživanja upisuje se u upisnik kaznenih prijava te se o tome obavještava okrivljenik i oštećenik.

Članak 231.

(1) Istraga je nejavna.

(2) Tijelo koje vodi istragu može rješenjem odrediti tajnost cijele ili dijela istrage iz razloga navedenih u članku 388. ovog Zakona ako bi javno objavljivanje podataka iz istrage štetilo probicima postupka. Tijelo koje poduzima radnju upozorit će osobe koje sudjeluju u takvoj istrazi da je odavanje tajne kazneno djelo. Sve osobe koje saznaju sadržaj postupovne radnje koja je provedena tijekom takve istrage dužne su kao tajnu čuvati činjenice ili podatke koje su tom prilikom saznale.

Članak 236.

(1) Dokazno ročište će se provesti ako:

- 1) je potrebno ispitati svjedoka iz članka 292. i 293. ovog Zakona,
- 2) je potrebno ispitati svjedoka iz članka 285. stavka 1. točke 1. do 3. ovog Zakona, ako postoji bojazan da na raspravi neće iskazivati,
- 3) svjedok neće moći biti ispitan na raspravi,
- 4) je svjedok izložen utjecaju koji dovodi u pitanje istinitost iskaza,
- 5) se drugi dokaz neće moći kasnije izvesti.

(2) Dokazno ročište se može provesti ako je potrebno radi donošenja odluke u slučajevima propisanim ovim Zakonom.

(3) Dokazno ročište se neće provesti ako:

- 1) djelo koje se stavlja na teret okrivljeniku nije kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti,

2) postoje okolnosti koje isključuju krivnju okrivljenika, osim ako je počinio protupravno djelo u stanju nebrojivosti,

3) je nastupila zastara kaznenog progona ili je djelo obuhvaćeno amnestijom ili pomilovanjem ili ako postoje druge okolnosti koje isključuju kazneni progon.

Članak 287.

(1) Ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, svjedok se poziva dostavom pisanog poziva, u kojem će se navesti ime, prezime, zanimanje pozvanog, vrijeme i mjesto dolaska, kazneni predmet u svezi s kojim se poziva, naznaku da se poziva kao svjedok i upozorenje o posljedicama neopravdanog izostanka.

(2) Poziv djetetu svjedoku upućuje se preko njegovih roditelja ili skrbnika.

Članak 292.

(1) Ako drukčije nije propisano posebnim zakonom, ispitivanje djeteta koje nije navršilo četrnaest godina kao svjedoka provodi sudac istrage. Ispitivanje će se provesti bez prisutnosti suca i stranaka u prostoriji gdje se dijete nalazi putem audio-video uređaja kojima rukuje stručni pomoćnik. Ispitivanje se provodi uz pomoć psihologa, pedagoga ili druge stručne osobe, a osim kad to nije protivno interesima postupka ili djeteta, ispitivanju prisustvuje roditelj ili skrbnik. Stranke mogu postavljati pitanja djetetu – svjedoku prema odobrenju suca istrage putem stručne osobe. Ispitivanje će se snimiti uređajem za audio-video snimanje, a snimka će se zapečatiti i priključiti zapisniku. Dijete se može samo iznimno ponovno ispitati, i to na isti način.

(2) Ako drukčije nije propisano posebnim zakonom, ispitivanje djeteta s navršenih četrnaest, a nenavršenih osamnaest godina kao svjedoka provodi sudac istrage. Pri ispitivanju djeteta osobito ako je oštećeno kaznenim djelom, postupit će se obzirno da ispitivanje ne bi štetno utjecalo na psihičko stanje djeteta. Prema okolnostima, posebno vodeći računa o zaštiti djeteta, ispitivanje se može provesti na način propisan u stavku 1. ovog članka.

(3) Svjedoci koji se zbog starosti, zdravstvenog stanja ili invaliditeta, ne mogu odazvati pozivu, mogu se ispitati u svojem stanu ili drugom prostoru u kojemu borave. Te svjedoke se može ispitati putem audio-video uređaja kojima rukuje stručna osoba. Ako to zahtijeva stanje svjedoka, ispitivanje će se provesti tako da mu stranke mogu postavljati pitanja bez prisutnosti u prostoriji gdje se svjedok nalazi. Ispitivanje će se prema potrebi snimiti uređajem za audio-video snimanje, a snimka će se zapečatiti i priključiti zapisniku.

(4) Na način određen u stavku 3. ovog članka, na njezin zahtjev, provest će se ispitivanje kao svjedoka žrtve kaznenog djela protiv spolne slobode, kaznenog djela trgovanja ljudima ili ako je kazneno djelo počinjeno u obitelji. Takav svjedok može se samo iznimno ponovno ispitati, ako to sud ocijeni potrebnim. Na način određen u stavku 3. ovoga članka ispitat će se i žrtva u odnosu na koju su utvrđene posebne potrebe zaštite sukladno članku 43.a ovoga Zakona, ako ona to zahtijeva.

(5) Ako se ispitivanje svjedoka provodi prema stavku 3. ovog članka postupit će se prema članku 297. stavku 3. ovog Zakona.

Članak 349.

- (1) Prije početka sjednice predsjednik optužnog vijeća provjerava jesu li svi pozvani došli na sjednicu.
- (2) Ako na sjednicu ne dođe državni odvjetnik, okrivljenik ili njegov branitelj, a dostava poziva nije uredno iskazana, sjednica će se odgoditi. Ako na sjednicu ne dođe oštećenik kao tužitelj, iako je uredno pozvan, a ni njegov opunomoćenik, vijeće će rješenjem obustaviti postupak.
- (3) Ako se okrivljeniku poziv nije mogao uručiti zbog neprijavlivanja sudu promjene adrese, sjednica će se održati i u njegovoj odsutnosti.
- (4) Sjednici optužnog vijeća mogu prisustvovati samo pozvane osobe.

- PRILOZI**
- **Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću**
 - **Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije**
 - **Usporedni prikaz podudaranja odredbi propisa Europske unije s prijedlogom propisa**

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvešće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo pravosuđa i uprave
Svrha dokumenta	Izveščivanje zainteresirane javnosti o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku
Datum dokumenta	08.01.2024.
Verzija dokumenta	Prva.
Vrsta dokumenta	Izvešće
Naziv nacrtu zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	-
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrtu	Ministarstvo pravosuđa i uprave
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrtu?	U izradi Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku sudjelovali su predstavnici Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske, Županijskog suda u Velikoj Gorici, Općinskog kaznenog suda u Zagrebu, Ministarstva unutarnjih poslova, Autonomne ženske kuće Zagreb, Udruge B.a.B.e, Udruge SOS-Rijeka, Inicijative „Spasi me“, Zaklade Solidarna, Udruge za podršku žrtvama i svjedocima, Ženske sobe, Organizacije za promicanje ženskih prava- Domine, Odjela za podršku žrtvama i svjedocima Županijskog suda u Zagrebu, Ureda Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova te Ministarstva pravosuđa i uprave.

<p>Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način?</p> <p>Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje?</p> <p>Ako nije, zašto?</p>	<p>Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku je bio objavljen na portalu e-Savjetovanja počevši od 22. rujna do 22. listopada 2023. godine.</p>
<p>Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?</p>	<p>Pravobranitelj za djecu RH Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova Ivo Bakalić Ivan Zidarević- Europska civilna inicijativa Zagreb Ured pučke pravobraniteljice B.a.B.e. Budi aktivna. Budi emancipiran Centar za žene žrtve rata-ROSA Damir Kos Pravobranitelj za osobe s invaliditetom SOS Rijeka- centar za nenasilje i ljudska prava CESI- Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje Autonomna ženska kuća Zagreb David Jakovljević Hrvatska odvjetnička komora Kristijan Grđan Zlata Đurđević Zorislav Kaleb</p>
<p>ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI</p> <p>Primjedbe koje su prihvaćene</p> <p>Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje</p>	<p>Vidi dokument Analiza dostavljenih primjedbi.</p>
<p>Troškovi provedenog savjetovanja</p>	<p>Javno savjetovanje nije iziskivalo dodatne financijske troškove</p>

Izvješće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku

Redni broj	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
1	Pravobranitelj za djecu RH	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU	<p>Sukladno odredbama čl. 9., 10. i 11. Zakona o pravobranitelju za djecu (NN 73/17) pravobraniteljica dostavlja mišljenje na tekst Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama zakona o kaznenom postupku, objavljenog u e-savjetovanju (u daljnjem tekstu Prijedlog Zakona). Iako nisu predmet izmjena ovog Zakona, pravobraniteljica za djecu smatra kako treba intervenirati u neke odredbe Zakona kako bi se unaprijedio položaj djece žrtava kaznenih djela u kaznenom postupku, pa stoga predlaže:</p> <p>- Izmjenu čl. 55.st.2. na način da isti glasi:</p> <p>«(2) Oštećenik ima pravo poduzeti, odnosno nastaviti progon za djelo iz stavka 1. ovog članka, u roku od 8 dana od primitka obavijesti iz stavka 1. ovog članka, odnosno u roku od 30 dana ukoliko je oštećenik dijete.»</p> <p>Obrazloženje</p> <p>Uredu pravobraniteljice za djecu učestalo se obraćaju roditelji djece oštećene kaznenim djelom ukazujući na probleme s kojima se susreću u slučajevima odbacivanja kaznene prijave od strane državnog odvjetništva, budući da rok od 8 dana za nastavak kaznenog progona smatraju prekratkim. Naime, zakonski zastupnici djece često ne nastavljaju kazneni progon zbog straha od samostalnog vođenja postupka u kojem se ne snalaze i za koji nemaju potrebna stručna znanja, kao i zbog straha od troškova u slučaju angažiranja odvjetnika zbog čega u mnogim slučajevima ni ne dolazi do nastavka kaznenog progona. Upravo stoga smatramo da bi rok u kojem bi se dijete oštećenik mogao odlučiti hoće li ili ne nastaviti kazneni progon trebao biti dulji kako bi se roditelji mogli informirati o pitanjima koji su za njih nepoznanice te se pripremiti za</p>	Primljeno na znanje	<p>U odnosu na članak 55. stavak 2. ZKP-a propisano je da žrtva ima pravo poduzeti, odnosno nastaviti progon za djelo za koje se kazneni progon pokreće prema službenoj dužnosti, u roku od osam dana od primitka obavijesti o odustajanju državnog odvjetnika od progona. Uzevši u obzir karakter kaznenog postupka i razloge za žurno postupanje i postupanje bez odgode u kaznenom postupku smatra se da je rok od 8 dana za pokretanje kaznenog progona nakon primitka obavijesti primjeren.</p> <p>Isti odgovor i u odnosu na članak 56. stavak 1. i 2.</p> <p>Navodi se da se ispitivanje djeteta svjedoka temeljem članka 292. stavka 1. provodi na način da - ako drukčije nije propisano posebnim zakonom, ispitivanje djeteta koje nije navršilo četrnaest godina kao svjedoka provodi sudac istrage. Ispitivanje će se provesti bez prisutnosti suca i stranaka u prostoriji gdje se dijete nalazi putem audio-video uređaja kojima rukuje stručni pomoćnik. Ispitivanje se provodi uz pomoć psihologa, pedagoga ili druge stručne osobe, a osim kad to nije protivno interesima postupka ili djeteta, ispitivanju prisustvuje roditelj ili skrbnik. Stranke mogu postavljati pitanja djetetu – svjedoku prema odobrenju suca istrage putem stručne osobe. Ispitivanje će se snimiti uređajem za audio-video snimanje, a snimka će se zapečatiti i priključiti zapisniku. Dijete se može samo iznimno ponovno ispitati, i to na isti način. Nadalje, stavkom 2. istog članka je propisano da ako drukčije nije propisano posebnim zakonom, ispitivanje djeteta s navršenih četrnaest, a nenavršenih</p>

eventualni nastavak kaznenog progona.

- Izmjenu članka 56. st. 1. na način da isti glasi:

« (1) Kad državni odvjetnik odustane od optužbe na raspravi, oštećenik je dužan odmah se očitovati hoće li nastaviti progon. Ako je oštećenik djeteta, dužan je očitovati se u roku od 30 dana od dana održavanja rasprave na kojoj je državni odvjetnik odustao.»

Obrazloženje

Kao uz članak 55., budući da smatramo kako bi se na predloženi način postigla kvalificiranija zaštita prava i interesa djece.

- Izmjenu članka 289. stavak 4. na način da isti glasi:

«(1) Svjedok se može suočiti s drugim svjedokom ili okrivljenikom, osim u slučaju kad je svjedok djeteta. Suočeni će se posebno ispitati o svakoj okolnosti o kojoj se njihovi iskazi međusobno ne slažu, a njihov odgovor unijeti u zapisnik. Suočiti se odjednom mogu najviše dvije osobe.»

Obrazloženje

S obzirom da je zakonom propisan poseban postupak vezano uz zaštitu djece svjedoka smatramo da bi na nedvosmislen način trebalo propisati da okrivljenik nema pravo na suočavanje u situacijama kad je svjedok djeteta. Ova zaštita djeteta propisana je i Direktivom 2012/29/ EU Europskog Parlamenta i Vijeća o uspostavi minimalnih standarda u pravima, podršci i zaštiti žrtava kaznenog djela (čl. 23/3a).

- Izmjenu čl. 419. na način da se doda novi stavak koji bi glasio: „Predsjednik vijeća može radi zaštite interesa i dobrobiti djeteta odbiti predloženo saslušanje djeteta.“

Obrazloženje

Smjernicama Odbora ministara Vijeća Europe o pravosuđu prilagođenom djeci (Poglavlje: Dokazi/iskazi djece, t. 72.) navodi se kako bi sudac trebao imati mogućnost dopustiti da djeteta ne svjedoči kad je to radi zaštite djetetovog interesa i dobrobiti potrebno da stoa

osamnaest godina, kao svjedoka provodi sudac istrage. Pri ispitivanju djeteta osobito ako je oštećeno kaznenim djelom, postupit će se obzirno da ispitivanje ne bi štetno utjecalo na psihičko stanje djeteta. Prema okolnostima, posebno vodeći računa o zaštiti djeteta, može se provesti na način propisan u stavku 1. ovog članka. Napominje se kako će se predmetno pitanje detaljnije razmatrati u okviru rada posebne Radne skupine za izradu Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku.

Predsjednik vijeća zadržava autonomno pravo da na raspravi, ukoliko ocijeni da je isto potrebno za zaštitu interesa djeteta, odbije saslušanje djeteta. Sudstvo je, trodjelnom podjelom vlasti, neovisno od izvršne i zakonodavne vlasti stoga je nužno sudcima ostaviti autonomnost pri odlučivanju.

			predložemo da se to izrijekom navede u tekstu Zakona.		
2	Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU	<p>Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, sukladno odredbi čl. 22. st.1. Zakona o ravnopravnosti spolova („Narodne novine“, br. 82/08. i 69/17.), prati provedbu Zakona i drugih propisa koji se tiču ravnopravnosti spolova.</p> <p>Slijedom opisane nadležnosti, Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova je razmotrila Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku (dalje u tekstu: Zakon) koji se nalazi u postupku savjetovanja sa zainteresiranom javnošću te u nastavku dostavlja svoje mišljenje.</p> <p>Pravobraniteljica pozdravlja zakonske izmjene kojim se nastoji se unaprijediti zakonsko uređenje kaznenog postupka s ciljem jačanja procesnog položaja žrtve kaznenih djela koja se manifestiraju kao nasilje nad ženama i nasilje u obitelji, a cilj mu je unaprjeđenje zakonodavnog okvira zaštite od nasilja u obitelji i nasilja nad ženama na području kaznenog postupovnog prava.</p> <p>Pravobraniteljica predlaže da se u čl.1. pravo na tajnost podataka proširi na sve sudske i druge postupke te na taj način spriječiti narušavanje tajnosti podataka u drugim postupcima (npr. za uzdržavanje i sl.) kroz isticanje pismena s osjetljivim podacima na oglasnoj ploči suda, navođenje naziva i adrese skloništa za žrtve nasilja u spisu i sl., čijim bi se otkrivanjem mogla ugroziti sigurnost žrtve ili njoj bliskih osoba.</p> <p>Predlaže se u čl.2. kod provedbe pojedinačne procjene, uz obvezu uzimanja u obzir rizičnih čimbenika, dodati obvezu uzimanja u obzir preporuka tijela, organizacija i ustanova iz čl.3.st.3. Pravilnika o načinu provedbe pojedinačne procjene žrtve. Naime, prema iskustvu Pravobraniteljice iz edukacija provedenih sa predstavnicima/ama policije, državnog odvjetništva i sudova u sklopu EU projekta „Izgradnja učinkovitije zaštite: promjena sustava za borbu protiv nasilja prema ženama“, navedena odredba Pravilnika se u praksi gotovo ne primjenjuje, a može predstavljati vrlo važan temelj međuresorne suradnje i</p>	Nije prihvaćen	<p>Napominje se kako 'drugi postupci, npr. za uzdržavanje' nisu predmet kaznenog postupka stoga ih se ne može uređivati Izmjenama i dopunama kaznenog postupka.</p> <p>Člankom 43.a stavkom 1. ZKP-a propisano je da prije ispitivanja žrtve, tijelo koje provodi ispitivanje će u suradnji s tijelima, organizacijama ili ustanovama za pomoć i podršku žrtvama kaznenih djela provesti pojedinačnu procjenu žrtve tako da je navedena odredba Pravilnika o načinu provedbe pojedinačne procjene žrtve već usklađena sa Zakonom o kaznenom postupku.</p> <p>Člankom 202. stavkom 34. ZKP-a određeno da je zajednica je izvanbračna zajednica i istospolna zajednica. Izvanbračna zajednica, u smislu ovog Zakona, je životna zajednica žene i muškarca koji nisu u braku, a koja traje dulje vrijeme, ili takva zajednica koja traje kraće vrijeme ako je u njoj rođeno zajedničko dijete. Istospolna zajednica je zajednica koja je uređena zakonom. Nadalje, posebnim zakonom, na koji upućuje spomenuta odredba ZKP-a, a kojim je određena istospolna zajednica - Zakon o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne Novine, broj 92/14, 98/19) (dalje u tekstu: Zakon o životnom partnerstvu) člankom 2. i člankom 3. je definiran pojam životnog partnerstva i pojam neformalnog životnog partnerstva.</p> <p>Kako i sama pravobraniteljica navodi definicija članova obitelji je sadržana u članku 87. stavku 8. kao i definicija bliske osobe u istom članku stavku 9. Kaznenog zakona. S obzirom na to da Zakon o kaznenom postupku sadrži postupovne odredbe, a Kazneni zakon materijalne odredbe, smatramo kako nema potrebe navedene definicije ponavljati u oba propisa, poglavito uzeti u obzir da sudac prilikom vođenja kaznenog postupka primjenjuje i Kazneni zakon i</p>

razmjene ključnih informacija za procjenu rizika od počinjenja/ponavljanja nasilja. Iako to nije predmet ovog javnog savjetovanja, Pravobraniteljica iznosi određene primjedbe vezano uz neusklađenost pojedinih zakonskih odredbi važećeg Zakona o kaznenom postupku sa Zakonom o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, broj 82/08, 69/17) kao i sa Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola (Narodne novine, broj 92/14, 98/19) te Zakonom o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, broj 85/08, 112/12).

Zakon o ravnopravnosti spolova u čl.6.st.2. propisuje: „Zabranjuje se diskriminacija na temelju bračnog i obiteljskog statusa.“
Navedeni zakon u čl.6.st.3. propisuje: „Zabranjuje se diskriminacija na temelju spolne orijentacije.“

Zakon o suzbijanju diskriminacije u čl.1.st.1. propisuje: „Ovim se Zakonom osigurava zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije.“

Zakon o životnom partnerstvu osoba istog spola u čl.2. govori o pojmu životnog partnerstva te glasi: „Životno partnerstvo je zajednica obiteljskog života dviju osoba istog spola sklopljena pred nadležnim tijelom u skladu s odredbama ovoga Zakona.“

Čl.3.st.1. govori o pojmu neformalnog životnog partnerstva te glasi: „Neformalno životno partnerstvo je zajednica obiteljskog života dviju osoba istog spola, koje nisu sklopile životno partnerstvo pred nadležnim tijelom, ako zajednica traje najmanje tri

Zakon o kaznenom postupku.

Pravo na žalbu u kaznenom postupku imaju samo zakonom određeni subjekti. Postojanje ovlaštenikom prava na žalbu ovisi o postupovnom položaju subjekta i neposrednom interesu koji taj subjekt ostvaruje u kaznenom postupku.

Pravo na podnošenje žalbe pripada, dakle, i ovlaštenim tužiteljima, kao strankama u kaznenom postupku, a u skladu sa člankom 2. stavkom 2. i člankom 55-59. ZKP-a to su državni odvjetnik, oštećenik kao tužitelj i privatni tužitelj. Posebno ističemo kako je člankom 58. propisano da žrtva koja je preuzela kazneni progon ima ista prava koja ima državni odvjetnik, osim prava koja državni odvjetnik ima kao državno tijelo.

Člankom 464. stavkom 1. propisano je da žalbu mogu podnijeti stranke, branitelji i oštećenik. Nadalje člankom 464. stavkom 4. propisano je da oštećenik može pobijati presudu zbog odluke suda o njegovim troškovima kaznenog postupka i odluke o imovinskopravnom zahtjevu, ali ako je državni odvjetnik preuzeo progon od oštećenika kao tužitelja, oštećenik može podnijeti žalbu zbog svih osnova zbog kojih se presuda može pobijati.

Dakle, slijedom navedenog zaključuje se kako žrtva koja sudjeluje u kaznenom postupku kao oštećenik kao tužitelj ima pravo izjaviti žalbu po svim osnovama koje ima i državni odvjetnik, izuzev prava izjavljivanja žalbe u korist optuženika. Zatim, kako je rečeno, pravo na žalbu ovisi o neposrednom interesu kojeg taj subjekt ostvaruje u kaznenom postupku, oštećenik (koji ne sudjeluje u postupku kao tužitelj) ima pravo na žalbu u pogledu odluke suda o njegovim troškovima kaznenog postupka i odluke o imovinskopravnom zahtjevu, s obzirom da je to njegov neposredni (osobni) interes. S druge strane, pravo stranaka kaznenog postupka, posebice prošireno pravo državnog odvjetnika na žalbu nije konstituirano u privatnom interesu obojeinca. već u

godine i od početka je udovoljavala pretpostavkama propisanim za valjanost životnog partnerstva.“

Čl.6.st.3. Zakona o životnom partnerstvu osoba istog spola glasi: „Zabranjen je svaki oblik diskriminacije, izravne i neizravne, temeljem sklopljenog životnog partnerstva, seksualne orijentacije i rodnog identiteta.“

S tim u vezi, Pravobraniteljica uočava kako su pojedine odredbe Zakona o kaznenom postupku (ZKP) usklađene s navedenim zakonima.

Tako je u čl. 48. ZKP-a propisano:

(1) Ako žrtva umre u tijeku roka za podnošenje prijedloga za progon, odnosno ako oštećenik umre u tijeku postupka, njihov bračni i izvanbračni drug, životni partner ili neformalni životni partner te potomak, a ako njih nema, predak, brat, sestra te osoba koju je žrtva odnosno oštećenik na temelju zakona bio dužan uzdržavati, mogu u roku od tri mjeseca poslije njihove smrti podnijeti prijedlog za progon ili tužbu, odnosno dati izjavu da postupak nastavljaju.

U čl.55. ZKP-a, koji govori o oštećeniku kao tužitelju, propisano je:

(6) Ako žrtva umre u tijeku postupka, njezin bračni i izvanbračni drug, životni partner ili neformalni životni partner te potomak, a ako njih nema, predak, brat, sestra te osoba koju je žrtva na temelju zakona bila dužna uzdržavati, mogu u roku od tri mjeseca od dana njezine smrti dati izjavu da preuzimaju ili nastavljaju kazneni progon.

U glavi XV. ZKP-a, koja sadrži odredbe o značenju zakonskih izraza, članak 202. propisuje:

(11) Žrtva kaznenog djela je fizička osoba koja je pretrpjela fizičke i duševne posljedice, imovinsku štetu ili bitnu povredu temeljnih prava i sloboda koji su izravna posljedica kaznenog djela. Žrtvom kaznenog djela smatraju se i bračni i izvanbračni drug, životni partner ili neformalni životni partner te potomak, a ako njih nema, predak, brat i sestra one osobe čija je smrt izravno prouzročena kaznenim djelom te osoba koju je ona na temelju zakona bila dužna uzdržavati.

(34) Zajednica je izvanbračna zajednica i istospolna zajednica. Izvanbračna zajednica, u smislu ovog Zakona, je životna zajednica žene i muškarca koji nisu u braku, a koja traje dulje vrijeme, ili takva zajednica koja traje kraće vrijeme ako je u njoj rođeno zajedničko dijete. Istospolna zajednica je zajednica koja je uređena zakonom.

Članak 560.e ZKP-a glasi:
(1) Presude iz članka 560.d stavaka 1. i 3. ovoga Zakona dostavit će se državnom odvjetniku, osobi iz članka 560.a stavka 1. ovoga Zakona i njezinom branitelju te zakonskom zastupniku, a ako ga nema, bračnom ili izvanbračnom drugu, životnom partneru ili neformalnom životnom partneru odnosno najbližem srodniku te osobi na koju je imovinska korist prenesena.

Dakle, gore navedene odredbe ZKP-a sva prava koja priznaju bračnim i izvanbračnim drugovima, na jednak način i pod jednakim uvjetima priznaju i životnim partnerima te neformalnim životnim partnerima.

Međutim, ZKP sadrži i pojedine odredbe koje određena prava priznaju samo bračnim i izvanbračnim drugovima, ali ne i životnim partnerima i neformalnim životnim partnerima, te stoga kao takve nisu usklađene sa Zakonom o ravnopravnosti spolova, Zakonom o suzbijanju diskriminacije te Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola.

Radi se o slijedećim odredbama.

Članak 65.
(3) Branitelja okrivljeniku, osim ako se on tome izričito protivi, mogu uzeti i njegov zakonski zastupnik, bračni ili izvanbračni drug, srodnik u ravnoj lozi, brat, sestra, posvojitelj, posvojenik, uzdržavatelj, uzdržavani, smještena osoba ili udomitelj.

Članak 70.
(1) Branitelj ne može biti žrtva, oštećenik, bračni, odnosno izvanbračni drug žrtve ili oštećenika, privatnog tužitelja ili oštećenika kao tužitelja ni njihov srodnik u ravnoj lozi do bilo

kojeg stupnja, u pobočnoj lozi do četvrtog stupnja ili po tazbini do drugog stupnja.

Članak 98.

(3) Mjerama opreza ne može se ograničiti pravo okrivljenika na vlastiti dom te pravo na nesmetane veze s ukućanima, bračnim ili izvanbračnim drugom, roditeljima, djecom, posvojenikom ili posvojiteljem, osim ako se postupak vodi zbog kaznenog djela počinjenog na štetu neke od tih osoba. Zabrana obavljanja poslovne aktivnosti može obuhvatiti i zakonitu profesionalnu djelatnost ako se postupak vodi zbog kaznenog djela počinjenog u okviru te djelatnosti.

Članak 285.

(1) Oslobođeni su obveze svjedočenja:

- 1) osoba s kojom je okrivljenik u braku ili izvanbračnoj zajednici,
- 2) srodnici okrivljenika u ravnoj lozi, rođaci u pobočnoj lozi do trećega stupnja zaključno te srodnici po tazbini do drugoga stupnja zaključno,
- 3) posvojenik i posvojitelj okrivljenika, ...

Članak 389.

(1) Isključenje javnosti ne odnosi se na stranke, žrtvu, oštećenika, njihove zastupnike i branitelja.

(2) Vijeće može dopustiti da raspravi s koje je javnost isključena prisustvuju pojedine službene osobe, znanstveni i javni radnici, osoba od povjerenja, a na zahtjev optuženika može to dopustiti i njegovu bračnom, odnosno izvanbračnom drugu i njegovim bliskim srodnicima.

Članak 464.

(1) Žalbu mogu podnijeti stranke, branitelj i oštećenik.

(2) U korist optuženika žalbu mogu podnijeti i njegov bračni i izvanbračni drug, srodnik u ravnoj lozi, zakonski zastupnik, posvojitelj, posvojenik, brat, sestra i hranitelj. Žalbeni rok i u tom slučaju teče od dana kad je optuženiku, odnosno njegovu branitelju dostavljen prijepis presude.

Članak 552.

(1) O optužnici državnog odvjetnika iz članka 550. stavka 1. ovog Zakona odlučuje sud nakon provedene rasprave. O raspravi će se izvijestiti zakonski zastupnik optuženika. a ako ga

nema, optuženikov bračni ili izvanbračni drug, odnosno najbliži srodnik.

Članak 555.

(1) Presuda iz članka 554. stavka 1. i 3. ovog Zakona dostavit će se državnom odvjetniku, optuženiku i njegovu branitelju te zakonskom zastupniku optuženika, a ako ga nema, optuženikovom bračnom ili izvanbračnom drugu, odnosno najbližem srodniku.

Članak 560.c

(1) O zahtjevu državnog odvjetnika iz članka 560.b stavka 1. ovoga Zakona odlučuje sud nakon provedene rasprave. O raspravi će se izvijestiti zakonski zastupnik osobe iz članka 560.a stavka 1. ovoga Zakona, a ako ga nema, njezin bračni ili izvanbračni drug, odnosno najbliži srodnik, branitelj te osoba na koju je imovinska korist prenesena i treća osoba koja tvrdi da glede imovinske koristi ima pravo koje sprječava primjenu odredbi ove Glave Zakona.

Iako pojedine odredbe ZKP-a, uz bračnog i izvanbračnog druga, navode i bliske srodnike odnosno najbližeg srodnika, Pravobraniteljica je stala kako bi svakako svugdje gdje se navodi bračni i izvanbračni drug trebalo izrijekom navesti i životnog partnera kao i neformalnog životnog partnera, a kako bi se u praksi izbjegla bilo kakva potencijalna sumnja i dvojba odnosno kako bi tekst ZKP-a u cijelosti bio usklađen sa Zakonom o ravnopravnosti spolova, Zakonom o suzbijanju diskriminacije te Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola.

Stoga se predlaže u svim odredbama u kojima se određena prava (ili obveze) priznaju bračnim i izvanbračnim drugovima, izrijekom uvrstiti i životne partnere te neformalne životne partnere.

Sve navedeno je Pravobraniteljica već bila iznijela u postupku javnog savjetovanja na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku početkom 2022. godine, međutim iz izvješća o provedenom javnom savjetovanju proizlazi kako su njezine primjedbe bile primljene na znanie. uz napomenu da će

iste biti raspravljene od strane stručne radne skupine između I. i II. čitanja u Hrvatskom saboru, odnosno prilikom izrade Konačnog prijedloga Zakona.

Obzirom na navedeno odnosno na činjenicu da predmetne primjedbe do danas nisu uvažene, Pravobraniteljica ih ponavlja te ukazuje kako su Zakonom o životnom partnerstvu osoba istog spola životno partnerstvo i neformalno životno partnerstvo definirani kao zajednice obiteljskog života koje su na odgovarajući način izjednačene u pravima i statusu u svim sudskim i upravnim postupcima u odnosu na bračnu i izvanbračnu zajednicu.

S tim u vezi, Pravobraniteljica ukazuje i kako su pojedini propisi, poput Zakona o općem upravnom postupku (čl.24.) već u tom smislu djelomično usklađeni, a posljednji primjer je Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi u kojem je ova primjedba bila u cijelosti uvažena, kao i u Nacrtu prijedloga Zakona o državnim službenicima.

Nadalje, Pravobraniteljica uočava kako se nigdje u ZKP-u ne daje definicija obitelji kao niti definicija bliske osobe, a posebice imajući u vidu kako se ovim izmjenama nastoji unaprijediti zakonsko uređenje kaznenog postupka s ciljem jačanja procesnog položaja žrtve kaznenih djela koja se manifestiraju kao nasilje nad ženama i nasilje u obitelji. Stoga bi u ZKP trebalo razmotriti uvrštavanje definicija pojmova obitelji (odnosno članova obitelji) i bliskih osoba, kao što je to sadržano i u Kaznenom zakonu.

Pravobraniteljica pozdravlja novinu prema kojoj je predviđeno da protiv rješenja o mjeri opreza stranke i žrtva kaznenog djela nasilja nad ženama, nasilja u obitelji i nasilja prema bliskim osobama mogu izjaviti žalbu. Također se podržava odredba prema kojoj se u čl.134. (koji govori o žalbi protiv rješenja o određivanju, ukidanju ili produljenju istražnog zatvora) u stavku 1. iza prve rečenice dodaje nova rečenica koja glasi: „Ako je žalba od

		<p>strane žrtve podnesena, sud će je uzeti u obzir prilikom donošenja odluke.“</p> <p>Pravobraniteljica smatra kako bi se, pored navedenih slučajeva, pravo na žalbu žrtve kaznenog djela nasilja nad ženama, nasilja u obitelji i nasilja prema bliskim osobama trebalo omogućiti u svim slučajevima te u tom smislu izmijeniti i čl.464. ZKP-a prema kojem žrtva, koja ima pravo sudjelovati u kaznenom postupku kao oštećenik (sukladno čl.43.st.1.toč.8.) može u pravilu pobijati presudu samo zbog odluke suda o njegovim troškovima kaznenog postupka i odluke o imovinskopravnom zahtjevu (čl.464.st.4. ZKP-a).</p>			
3	ivo bakalić	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA</p>	<p>Povodom objavljenog savjetovanja o izmjenama i dopunama ZKP, izvan predloženih izmjena želim ukazati na potrebu promjene ili barem redefinicije članka 395. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku koji propisuje da se u sudnici ne smiju obavljati fotografska, filmska, televizijska i druga snimanja uz propisivanje iznimke, kada je to značajno zbog javnog interesa, da predsjednik višeg suda može odobriti filmsko ili televizijsko, a predsjednik suda fotografsko snimanje.</p> <p>Prije iznošenja samih razloga volio bih kada bi se ove primjedbe i prijedlozi razmotrili od strane predlagatelja, a ne odbili s onom uobičajenom formulacijom „nije tema ovog savjetovanja“. Osobno držim da se tijekom nekog savjetovanja može i treba raspravljati o svim pitanjima koji mogu doprinijeti da neki zakon bude bolji. To bi valjda trebao biti i smisao samog savjetovanja.</p> <p>Razlog pisanja ovih primjedbi je učestala pojavnost u brojnim kaznenim predmetima što se najbolje oslikava kroz članak kojeg sam dosta davno vidio na internetskom portalu T-portal.hr pod naslovom „Evo zašto bi presuda Sanaderu mogla pasti“, a tekst navedenog članka nadopunjen je vrlo sadržajnom fotografijom koja govori više od svih ovih riječi. Šteta što navedenu fotografiju ne uspijevam prenijeti u sami tekst, ali se može lako naći na internetskom pretraživaču.</p> <p>Naime, na fotografiji se u prvom</p>	Primljeno na znanje	<p>Prijedlog nije obuhvaćen ciljem i zadatkom radne skupine, s obzirom na to da je cilj i zadatak radne skupine, odnosno izrada i donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku dio je inicijative koja ima za cilj unaprjeđenje zakonodavnog okvira za zaštitu od nasilja nad ženama i nasilja u obitelji uz izradu izmjena i dopuna Kaznenog zakona i Zakona o zaštiti protiv nasilja u obitelji.</p>

planu s desne strane vidi okrivljenik Ivo Sanader, a uz njega još dva pravosudna policajca, dok se u pozadini vide branitelji okrivljenika. Sve navedene osobe su u stojećem stavu što sugerira na zaključak da je fotografija zabilježila trenutak neposredno prije početka izricanja presude ili možda (a to bi bila gora varijanta) za vrijeme čitanja presude. U prvom planu, s lijeve strane, nasuprot okrivljenika, nalazi se desetak fotoreportera postrojenih kao streljački vod, s uperenim fotoaparatom u pravcu okrivljenika.

Pregledavajući tekst Sudskog poslovnika uočio sam da isti ne sadrži i ne razrađuje posebne odredbe o nazočnosti javnosti na glavnim raspravama u kaznenim stvarima, a niti propisuje kako i na koji način će se u samoj sudnici obavljati fotografska, filmska, televizijska i druga snimanja.

Stoga, povodom prijedloga za promjenom ili redefiniranjem članka 395. stavak 3. ZKP razložno postavljam slijedeća pitanja:

1. Ako novinari predstavljaju javnost, smiju li ući samo u prostor predviđen za javnost ili smiju ući u prostor predviđen za suca, tužitelja, branitelja i okrivljenika koji je u velikim sudnicama hrvatskih sudova u pravilu fizički odijeljen od publike.
2. Ugrožava li dignitet suda dopuštenje novinarima da uđu u prostor između suda i okrivljenika.
3. Ugrožava li prava okrivljenika i osobito njegovu ustavnu presumpciju nevinosti dopuštenje da ga novinari fotografiraju iz tog prostora.
4. Može li se interes javnosti zadovoljiti i snimanjem iz prostora publike.
5. Je li snimanjem okrivljenika „iz sudačkog prostora“ ugroženo pravo okrivljenika na pravično suđenje.
6. Smije li sud dopustiti takvo svojevrsno senzibiliziranje javnosti i formiranje mišljenja prema okrivljeniku bez obzira je li isti počinio kazneno djelo ili kakvo je on kazneno djelo počinio, sve u kontekstu članka 6. stavak 1. Zakona o sudovima kojim je propisano: (1) Zabranjen je svaki oblik utjecaja na donošenje sudske odluke.

posebno svaki oblik prisile prema sucima, zlouporaba javnih ovlasti i osobnog utjecaja te korištenje medija i javnih istupanja na način suprotan načelima demokratskog društva, a koje ima za svrhu utjecaj na tijek i ishod sudskih postupaka.

7. Koliko od koristi za raspravu o ovom pitanju može biti praksa drugih zemalja.

Poštovani, navedeni događaj koji sam opisao nije jedini takve vrste, već je isti bio samo neposredni povod onog što već odavno primjećujem kao popuštanje sudova pred pritiskom javnosti ili preciznije pritiskom novinskih i televizijskih kuća koji iz svojih vlastitih interesa nameću pravila sudu kako bi se sud trebao ponašati i njima omogućiti što kvalitetniji „kut snimanja“.

Osobno mislim da je iznad tog ekonomskog interesa novinara pozicioniran interes suda da provede kazneni postupak čuvajući pritom dignitet suda, dignitet okrivljenika i ostalih sudionika u postupku, a ne dopusti linč kojeg najbolje parafrazira naprijed opisana fotografija.

Sukladno navedenom predlažem da se mogućnost audiovizualnog snimanja potpuno isključi s rasprava u kaznenim predmetima jer bi pravo okrivljenika na pravično suđenje i njegova presumpcija nevinosti trebala nadvladati ovakav način informiranja javnosti osobito iz razloga jer se načelo javnosti može ostvariti i na druge načine.

Najbolji dokaz za to su iskustva drugih država na koju dobru praksu bi se trebalo ugledati.

Sjetimo se samo suđenja Perkoviću i Mustaču u Njemačkoj tijekom kojeg suđenja niti jednom nismo vidjeli barem jedan kadar sa samog suđenja. Isto je bilo i tijekom postupka izručenja Ivica Todorića iz Velike Britanije kada su tv ekipe mogle snimati samo ulazna vrata sudova s pristojne udaljenosti. Naravno, imamo i najsvježije iskustvo suđenja hrvatskim državljanima u Zambiji s kojeg suđenja nismo vidjeli ništa osim kadrova u kojima se okrivljenike dovozi na suđenje u otvorenim

kamionetima. Nije li poražavajuće da nam jedna, u mnogočemu slabije uređena afrička država od naše, treba pokazati kako bi se trebale odvijati sudske rasprave. Znakovito je da su brojne novinske ekipe iz naše zemlje pratili navedena suđenja, ali niti jednom prigodom nisam čuo komentar da je zbog takvih ograničenja audiovizualnog snimanja ugroženo načelo javnosti.

Također, kao ogledni primjer dobre prakse drugih država mogu poslužiti kazneni postupci protiv bivših predsjednika SAD (Trump) i Francuske (Sarkozy) kod kojih također niti jedan kadar sa suđenja nije izašao u javnost, ali u tim nazovimo ih razvijenim demokracijama nitko nije prosvjedovao da je time povrijeđeno načelo javnosti glavne rasprave zbog toga što nije bilo audiovizualnog snimanja.

Rasprava u kaznenim predmetima je specifična situacija u kojoj nitko ne glumi, već se raspravlja o ozbiljnim stvarima koji mogu rezultirati ograničenjima ustavnih prava na npr. slobodu. Pravni fakultet koji su završili suci, tužitelji ili branitelji nema niti jedan kolegij na kojem se uči gluma i ponašanje pred kamerama, a kod ovakvog zakonskog određenja isti su dovedeni u poziciju za koju nisu pripremljeni na odgovarajući način. O okrivljeniku ne treba niti trošiti riječi, a on je u postupku i tako u najtežoj poziciji.

Na tragu prethodnih navoda iskazujem osobni stav kako je članak 395. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku potrebno izmijeniti na način da se briše dio teksta koji glasi:

„Iznimno, kada je to značajno zbog javnog interesa, predsjednik višeg suda može odobriti filmsko ili televizijsko, a predsjednik suda fotografsko snimanje.“

S poštovanjem.

Ivo Bakalić,
Sudac Trgovačkog suda u Splitu

4	Ivan Zidarević - Europska civilna inicijativa Zagreb	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA	Načelno podržavam predložene izmene.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
5	Ured pučke pravobraniteljice	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITIZAKONOM TE POSljedICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI	<p>1. Uz Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći</p> <p>U dijelu Nacrta zakona "Osnovna pitanja koja se trebaju urediti ovim zakonom" predlagatelj se referira na pravo javnosti da kroz slobodu medijskog djelovanja i izvještavanja sazna informacije od javnog interesa, posebice kada je riječ o osobito teškim kaznenim djelima ili kada se kao okrivljenici pojavljuju javne osobe, dužnosnici i političari.</p> <p>Istovremeno se navodi da bi javnost te informacije trebala primati putem službenih priopćenja nadležnih tijela na objektivan i vjerodostojan način. No, pitanje je što kada se procjenjuje da priopćenja nisu dostatna i/ili pravovremena da javnost sazna informacije od javnog interesa, pa dolazi do medijskog djelovanja, koje obuhvaća i djelovanje koje se može smatrati istraživačkim radom u javnom interesu, u okviru kojeg novinar može pribaviti saznanja o sadržaju spisa u fazi nejavnog prethodnog postupka. Pritom je, s jedne strane, razumno vjerovati da novinari najčešće takve informacije pribavljaju posredstvom osoba koje imaju ovlaštenje pristupa spisu, a to su pravosudni i policijski dužnosnici, državni službenici u pravosudnim tijelima, policijski službenici, vještaci, prevoditelji, tumači, okrivljenici, odvjetnici, odvjetnički vježbenici, dok je s druge strane očekivano da će na taj način pribavljene informacije i objaviti, procjenjujući da je isto u interesu obavještavanja javnosti. Kako novinar, sukladno čl. 30. st. 1. Zakona o medijima, nije dužan otkriti izvor objavljene informacije ili informacije koju namjerava objaviti, postavlja se pitanje balansiranja cilja koji se ovim izmjenama želi postići naspram ustavnopravnog jamstva slobode medije te prava građana da primaju informacije.</p> <p>Stoga, iako cijenimo okolnost da svako tzv. 'curenje informacija'</p>	Nije prihvaćen	Intencija odnosno cilj propisivanja upozorenja o iznošenju sadržaja izvidnih i dokaznih radnji provedenih tijekom nejavnog prethodnog postupka sukladno novom kaznenom djelu „Neovlašteno otkrivanje sadržaja izvidne ili dokazne radnje“ u članku 307.a Kaznenog zakona prvenstveno se odnosi na sankcioniranje ponašanja određenih kategorija osoba koje dolaze u kontakt sa spisom predmeta s ciljem da ga učine javno dostupnim. Prvotno se želi ograničiti odnosno zaštititi dostupnost samog sadržaja radnji provedenih u tijekom nejavnog prethodnog kaznenog postupka, a ne javnosti uskratiti pravo na informiranje. Nejavnost prethodnog kaznenog postupka znači da javnost nema pravo biti prisutna radnjama kaznenog postupka te da je uvid javnosti u onome to se događa u kaznenom postupku ograničen na način da javnost nema pristup samom sadržaju provedenih izvida i dokaznim radnjama čije otkrivanje može kompromitirati i samu učinkovitost kaznenog postupka. Ostvarivanje prava javnosti da kroz slobodu medijskog djelovanja i izvještavanja sazna informacije od javnog interesa, posebice kada se radi o osobito teškim kaznenim djelima ili kada se kao okrivljenici pojavljuju javne osobe, a posebno nositelji visokih političkih dužnosti biti će ostvarena putem službenih priopćenja nadležnih tijela na objektivan i vjerodostojan način. Radna skupina za izradu Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku čiji su sastanci u tijeku, a kojoj je cilj i zadatak analizirati institute kaznenog postupka kroz sve njegove stadije u svrhu ubrzanja i povećanja učinkovitosti kaznenog postupka razmotriti će potrebu

			<p>te objava istih nije u javnom interesu, smatramo da novinarsko izvještavanje u ovoj fazi postupka može djelovati u javnom interesu, osobito u kontekstu postojeće percepcije javnosti o neovisnosti pravosudnih tijela te stremljenju nultoj toleranciji na korupciju. Pri tome su upravo mediji ti kojima se pojedinci često obraćaju radi ukazivanja na koruptivna postupanja, smatrajući ih adekvatnim instrumentom za istupanje u javnom interesu. Stoga ukazujemo da se, s obzirom na sve navedeno, može očekivati da će se uvođenjem ovog kaznenog djela stvoriti dojam smanjivanja postojećih medijskih sloboda te isto može i negativno utjecati na percepciju javnosti u pogledu uviđanja važnosti učinkovite borbe protiv korupcije.</p> <p>Napokon, ukoliko se ustraje na izmjenama, smatramo da bi bilo potrebno propisati određene iznimke u odnosu na predloženo.</p>		<p>da se intervenira u odredbe Zakona o kaznenom postupku na čiju se eventualnu dvojbenost ukazuje.</p>
6	B.a.B.e. Budi aktivna. Budi emancipiran	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITIZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI	<p>Udruga B.a.B.e., ovim putem iznosi dodatne prijedloge koji su bili izneseni tijekom rada radne skupine, ali nisu uvršteni u izmjene i dopune zakonskog teksta, a smatramo da bi bilo svrsishodno uvrstiti ih u tekst Zakona: Čl. 99.</p> <p>U odnosu na mjeru opreza zabrane uznemiravanja ili uhođenja žrtve ili druge osobe, smatramo kako bi u praksi trebalo izbjegavati slučajeve izricanja mjere opreza zabrane uznemiravanja, bez prateće mjere zabrane uhođenja i zabrane približavanja, budući se mjera zabrane uznemiravanja različito tumači te je slijedom toga njezina učinkovitost upitna dok isto tako postoje teškoće pri utvrđivanju kršenja takve mjere.</p> <p>Također, smatramo da mjera udaljenja iz doma treba biti obligatorna u slučajevima kada počinitelj i žrtva stanuju u istom kućanstvu, osim ukoliko se žrtva izjasni da takvu mjeru ne želi.</p>	Nije prihvaćen	<p>Sud je nepristrano i neovisno tijelo stoga je nužno sudcima ostaviti dispozitivnost pri odlučivanju o mjerama opreza u svakom pojedinom slučaju nakon što su prethodno uzete u obzir sve relevantne okolnosti. Predmetno je potrebno regulirati kroz edukacije i usavršavanje djelatnika suda.</p> <p>Prvenstveno, ističe se kako je priroda mjera opreza takva da one ne mogu biti obligatorne. Mjere opreza određuje nadležno tijelo sukladno okolnostima svakog pojedinog slučaja te u skladu s tim donosi dispozitivnu odluku o predmetnom. Naglašava se kako se člankom 5. Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku kojim se mijenja članak 98., kojim se uređuju mjere opreza, znatno ojačava procesnopravni položaj žrtve u odnosu na dosadašnju regulativu.</p>
7	Centar za žene žrtve rata - ROSA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM	<p>Centar za žene žrtve rata ROSA smatra da je opseg izmjena usmjeren na zaštitu prava žrtava nedovoljno sveobuhvatan.</p> <p>Smatramo da je izmjenama i dopunama trebao biti obuhvaćen i čl. 415. st. 1., čl. 154. i 155. ZKP –</p>	Nije prihvaćen	<p>Zakon o kaznenom postupku (članak 153.)propisuje da će se imovinskopравни zahtjev raspraviti u kaznenom postupku samo ako se time ne bi znatno odugovlačio taj postupak, a nastavno Zakon predviđa i mogućnost upućivanja oštećenika u</p>

POSTUPKU

imovinskopravni zahtjev

Predlažemo doraditi odredbe ZKP koje se odnose na imovinsko pravni zahtjev radi naknade nematerijalne štete oštećenica/žrtava na način da su suci dužni meritorno odlučiti o zahtjevu ako se radi o „nasilnim“ kaznenim djelima, a prethodno je proveden dokazni postupak koji daje dovoljno elemenata za odluku.

Kazneni sudovi odbijaju razmatrati imovinskopravne zahtjeve žrtava nasilnih kaznenih djela i upućuju oštećenice da naknadu neimovinske štete ostvaruju u građanskoj parnici. Zbog toga je aktualno u tijeku više postupaka za žrtve silovanja, trgovanja ljudima, obiteljskog nasilja.

Imajući uvide u više postupaka smatram da kazneni sudovi dosadašnjom praksom ne poštuju Direktivu 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012.g. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP, a kojom je u točki 46. preambule propisano: „Čimbenike poput prirode i težine kaznenog djela, proizašlog stupnja traume, ponovljene povrede tjelesne, spolne ili psihičke nepovredivosti žrtve, neravnoteže odnosa moći i dobi, zrelosti ili intelektualne sposobnosti žrtve, a koji bi mogli ograničiti ili umanjiti sposobnost žrtve za izbor utemeljen na informacijama ili bi mogle ugroziti pozitivni ishod za žrtvu, trebalo bi uzeti u obzir prilikom upućivanja predmeta službama za popravlanje štete te prilikom provođenja postupka popravlanja štete.”

Kazneni sudovi redovito propuštaju izvršiti procjenu navedenih čimbenika koje se uglavnom svode na okolnost da se radi o oštećenicama koje su visokotraumatizirane zbog proživljenog nasilja, često diskriminirane, često socijalno ugrožene, a što sud ne dovodi u vezu sa faktičnom mogućnošću da oštećenica u svojstvu tužiteljice pokrene građansku parnicu radi naknade štete počinjene kaznenim djelima.

parnicu. Opseg i način primjene navedene pozitivnopravne regulative, primjenjivati će se u posebnosti svakog pojedinog slučaja u kaznenom postupku obzirom je isti u odnosu na građanski postupak u potpunosti drugačije uređen što bi, između ostalog, značilo da nije moguće u okviru Zakona o kaznenom postupku propisati obvezu za sud da uvijek i u svakom slučaju, obligatorno dosudi odnosno riješi pitanje imovinskopravnog zahtjeva u cijelosti ili djelomično kako se predlaže jer bi se time moglo dovesti do odugovlačenja postupka i same njegove učinkovitosti čime bi se u potpunosti narušila kako temeljna načela kaznenog postupka tako i njegov cilj.

Iskustvo pokazuje da je nerazumno očekivati da oštećenica pokrene građanski parnični postupak i u njemu aktivno sudjeluje kao tužiteljica, jer se radi o žrtvama koje ne mogu iznijeti dodatni postupak, a izlažu se i ponovljenom proživljavanju trauma i novim troškovima postupka.

Dosadašnje odluke kaznenih sudova kojima se žrtve s imovinskopравnim zahtjevom u cijelosti upućuju u parnicu, iako je nedvojbeno tijekom postupka utvrđeno da je okrivljenik kriv za kaznena djela (silovanja, trgovanja ljudima, teških tjelesnih ozljeda, nasilja u obitelji i slično) kao što je nedvojbeno tijekom postupka utvrđeno da je žrtva pretrpjela tešku povredu prava osobnosti, povređuju zajamčena ljudska prava.

Nacionalni zakoni : čl. 415. st. 1., čl. 154. i 155. ZKP/08., te propisi EU : članak 16. Direktive 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP, propisuju mogućnost da kazneni sudovi donesu odluku i o imovinskopравnom zahtjevu, i tu mogućnost, suprotno dosadašnjoj praksi, ne ograničavaju isključivo na imovinsku štetu.

Članak 16.

Pravo na odluku o naknadi štete od strane počinitelja u okviru kaznenog postupka

1.) Države članice osiguravaju da žrtve u okviru kaznenog postupka imaju pravo na odluku o naknadi štete od strane počinitelja, u razumnom roku, osim ako je nacionalnim pravom predviđeno da se takva odluka mora donijeti u drugom pravnom postupku.

2.) Države članice promiču mjere kojima se počinitelje potiče na pružanje odgovarajuće naknade štete žrtvama.

Kada Direktiva o minimalnim standardima 2012/29/EU propisuje člankom 16. dosudu imovinskopравnog zahtjeva žrtvama u kaznenom postupku, ona u tu obvezu inkorporira sve važne dosadašnje konvencijske i druge standarde. koje bi

			<p>nacionalni sudovi trebali provoditi – stoga nema razumnog razloga zašto se žrtvi ne dosuđuje naknada s osnova povrede prava osobnosti.</p> <p>Predlažemo stoga jasniju formulaciju obveze meritornog odlučivanja.</p>		
8	Damir Kos	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU</p>	<p>Uvodno napominjem da svi komentari i primjedbe navedene u odnosu na ovaj zakon, a označene mojim imenom, predstavljaju zaključke koje su jednoglasno prihvatili svi suci kaznenog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske i koji su u istom obliku upućeni i Ministarstvu pravosuđa i uprave na znanje, uz napomenu da se radi o jednoglasno prihvaćenim zaključcima.</p>	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
9	Pravobranitelj za osobe s invaliditetom	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU</p>	<p>Konvencija o pravima osoba s invaliditetom posebnu pozornost posvećuje djelotvornom pristupu pravosuđu osoba s invaliditetom na jednakoj osnovi s drugim osobama, pa i putem osiguravanja postupovnih i dobi primjerenih prilagodbi kako bi se olakšala njihova djelotvorna uloga, bilo kao izravnih ili neizravnih sudionika, uključujući i svjedočenje, u svim sudskim postupcima, uključujući istražni postupak i druge prethodne faze postupka (čl. 13. Konvencije). Stoga podržavamo izmjene zakonodavstva usmjerene jačanju položaja žrtava u kaznenom postupku.</p>	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

10	B.a.B.e. Budi aktivna. Budi emancipiran	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 1.	Smatramo da žrtvama rodno uvjetovanog nasilja treba omogućiti pravo na punomoćnika na teret proračunskih sredstava, odnosno, da žrtve rodno utemeljenog nasilja treba uključiti u kategoriju žrtava koje automatski s obzirom na svoj položaj imaju pravo na posebne mjere zaštite. Također, smatramo da je žrtvama izrijeком potrebno omogućiti pravo na žalbu protiv presude, kao i pravo na predlaganje mjera opreza i pravo žalbe protiv rješenja o mjerama opreza, uključujući i rješenja o ukidanju istražnog zatvora.	Nije prihvaćen	Člankom 43.a ZKP-a je propisano da prije ispitivanja žrtve, tijelo koje provodi ispitivanje će provesti pojedinačnu procjenu žrtve, stavkom 3. istog članka je određeno da pojedinačna procjena žrtve na osobit način uključuje, između ostalih i žrtve rodno uvjetovanog nasilja. Nadalje, člankom 44. ZKP-a je određeno da žrtva u odnosu na koju su utvrđene posebne potrebe zaštite temeljem pojedinačne procjene žrtve ima, između ostalog, pravo prije ispitivanja razgovarati da savjetnikom, na teret proračunskih sredstava. U dijelu pitanja koje se odnosi na omogućavanje prava na žalbu protiv presude, kao i pravo na predlaganje mjera opreza i pravo žalbe protiv rješenja o mjerama opreza, uključujući i rješenja o ukidanju istražnog zatvora ističe se kako pravo na žalbu u kaznenom postupku imaju samo zakonom određeni subjekti. Postojanje ovlaštenikom prava na žalbu ovisi o postupovnom položaju subjekta i neposrednom interesu koji taj subjekt ostvaruje u kaznenom postupku.
----	---	---	---	----------------	---

11	Pravobranitelj za osobe s invaliditetom	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 1.	<p>U Godišnjem izvješću za 2022., u poglavlju Pristup pravosuđu (čl. 13.) opisano je istraživanje koje smo proveli s ciljem utvrđivanja oblika „razumne prilagodbe“ koji bi omogućio lakši pristup pravosuđu za osobe s invaliditetom. Osobe s određenim vrstama oštećenja mogu imati različite teškoće pri funkcioniranju, a stupanj ograničenja i funkcioniranja razlikuje se među pojedincima. Određene teškoće u komunikaciji mogu utjecati na sam ishod postupka, stoga je primarno pristupiti osobi s invaliditetom uvažavajući njezina oštećenja i osigurati učinkovitu komunikaciju na osobi prihvatljiv i razumljiv način što posljedično dovodi i do odnosa povjerenja. S tim u vezi, tijekom istraživanja došli smo do saznanja kako je potrebno izvršiti konkretnu prilagodbu za osobe s oštećenjima vida i to u smislu da „Obavijest o pravima žrtve“ bude pristupačna za ovu skupinu osoba s invaliditetom i to u smislu čl. 9. Konvencije koji glasi: (d) osiguranja natpisa na Brailleovom pismu i u lako čitljivom i razumljivom obliku... (f) promicanja drugih odgovarajućih oblika pomoći i potpore osobama s invaliditetom kako bi im se osigurao pristup informacijama.</p> <p>Stoga je kod primjene konvencijskog standarda „razumna prilagodba“ vrlo važno prema svakoj osobi primjenjivati individualni pristup, uvažavajući pritom njezine posebnosti.</p> <p>Nadalje, višestruka iskazivanja žrtava/svjedoka s intelektualnim oštećenjima mogu utjecati na tijek i ishod kaznenog postupka, a kroz odgovarajući oblik i opseg razumne prilagodbe smanjivanje broja iskaza ili uzimanje kao relevantnog onog iskaza koji je dan na policiji ili dokaznom ročištu, posljedice u smislu ponavljanja trauma bi se smanjile. Višestruka iskazivanja, neovisno što je ispitivanje obavljeno i putem audio-video uređaja, otegotno djeluju na sve žrtve te ih izlažu ponovnoj viktimizaciji kroz cijelo vrijeme trajanja postupka koji se vodi i po nekoliko godina. Pogotovo je to otegotno ukoliko žrtva ima neki oblik invaliditeta (primjerice, intelektualno oštećenje) koji utječe na mogućnost iskazivanja.</p>	Nije prihvaćen	<p>Upućuje se na članak 8. ZKP-a, posebice stavak 3. spomenutog članka kojim je gluhih i gluhoslijepim osobama zajamčeno tumačenje znakovnim jezikom gluhih i gluhoslijepih.</p> <p>Upućuje se na članak 43. stavak 1. točku 5. ZKP-a kojim je propisano da žrtva kaznenog djela ima pravo da bude saslušana bez neopravdane odgode nakon podnošenja kaznene prijave te da se daljnja saslušanja provode samo u mjeri u kojoj je to nužno za potrebe kaznenog postupka. Konačno, člankom 43.a stavkom 3. je izričito navedeno da pojedinačna procjena žrtve osobito uključuje, između ostalih, i žrtve se invalidnošću. Stoga i temeljem instituta pojedinačne procjene žrtve, žrtve s invalidnošću ostvaruju pravo na primjenu posebnih mjera zaštite koje stavak 1. istog članka propisuje.</p>
----	---	---	--	----------------	---

12	Pravobranitelj za djecu RH	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 2.	<p>Ured pravobraniteljice za djecu pozdravlja prijedlog da se pri pojedinačnoj procjeni žrtve i utvrđivanju koje posebne mjere zaštite treba primijeniti, uz posebne mjere zaštite koje se egzemplarno navode, navedu i mjere za zaštitu sigurnosti žrtve.</p> <p>Kako se ovim predloženim izmjenama, u namjeri daljnjeg osiguranja sigurnosti žrtve, predviđa obavezno uzimanje u obzir rizičnih čimbenika za ponavljanje nasilja, kao i rezultate prethodne procjene potreba žrtve, za posebno istaknute kategorije žrtava (žrtve nasilja nad ženama, nasilja u obitelji i nasilja prema bliskim osobama) predlažemo da se izričito propiše da se ove dodatne mjere sigurnosti odnose i na dijete žrtvu nasilja. Djeca žrtve nasilja, i izvan ovih posebno istaknutih kategorija žrtava, posebna su kategorija ranjivih skupina žrtava te ih je potrebno dodatno zaštititi.</p>	Nije prihvaćen	<p>Upućuje se kako je Prijedlogom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku člankom 3. predviđeno da se u članak 43.a stavak 1. dodaju riječi „mjere za zaštitu sigurnosti žrtve“, čime se dodatno osnažuje procesnopravni položaj žrtve kaznenog djela. Zatim, također stavak 1. istog članka, izričito propisuje da kada je žrtva kaznenog djela dijete, pretpostavit će se da postoji potreba za primjenom posebnih mjera zaštite te utvrditi koje posebne mjere zaštite treba primijeniti. Stoga se predmnijeva da je dijete koje je žrtva kaznenog djela uživa sva prava u okviru zaštitnih mjera koje su propisane člankom 43.a.</p> <p>U Republici Hrvatskoj trenutno se provodi projekt uspostave Barnahus modela sigurne kuće kao vodećeg europskog modela zaštite prava i interesa djece žrtava i djece svjedoka nasilja ili zlostavljanja, koji je u cijelosti prilagođen djeci. Cilj Projekta je izbjeći ponovnu traumatizaciju i viktimizaciju djeteta tijekom istrage i sudskog postupka, da bi se osigurao koordinirani i učinkoviti odgovor na nasilje koje je dijete doživjelo te djetetu pružila podrška i pomoć, uključujući medicinsku procjenu i liječenje, u okruženju sigurnom za djecu.</p>
13	Pravobranitelj za osobe s invaliditetom	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 2.	<p>Podržavamo usku suradnju tijela koje provode pojedinačnu procjenu potreba žrtve s tijelima, ustanovama i organizacijama koje pružaju podršku žrtvama kaznenih djela. Napominjemo kako svaki invaliditet ne mora biti vidljiv te postoje situacije kada medicinska dokumentacija nije priložena u spisu, a žrtva ima oštećenje koje zahtjeva individualni pristup i prilagodbe u komunikaciji stoga je multidisciplinarni pristup važan kao i razmjenjivanje informacija. Skrenuli bi pozornost i na potrebu da sva tijela dosljednije provode pojedinačnu procjenu žrtve, a sve s ciljem ujednačavanja prakse i primijene individualne podrške.</p>	Nije prihvaćen	<p>Upućuje se na članak 43.a stavak 1. ZKP-a kojim je propisano da prije ispitivanja žrtve, tijelo koje provodi ispitivanje će u suradnji s tijelima, organizacijama ili ustanovama za pomoć i podršku žrtvama kaznenih djela provesti pojedinačnu procjenu žrtve, zatim u skladu s tim na članak 3. stavak 3. Pravilnika o načinu provedbe pojedinačne procjene žrtve koji propisuje da u svrhu pojedinačne procjene potreba žrtve tijelo koje provodi procjenu može pribaviti potrebne podatke od centra za socijalnu skrb te drugih tijela, organizacija i ustanova koje pružaju pomoć i podršku žrtvama kaznenih djela.</p>
14	Pravobranitelj za djecu RH	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM	<p>Uz predložene izmjene čl. 44. kojim se dodatno proširuje katalog prava žrtava kaznenih djela, koje pozdravljamo,</p>	Nije prihvaćen	<p>Upućuje se da dijete žrtva kaznenog djela člankom 44. stavkom 1. ZKP-a ima pravo na, uz prava koja pripadaju</p>

POSTUPKU,
Članak 3.

predlažemo da se dopuni st. 1. u kojem se navode prava djeteta žrtve kaznenog djela, na način da se uz navedena prava propiše da dijete žrtva kaznenog djela ima pravo na savjetnika na teret proračunskih sredstava prije davanja iskaza u kaznenom postupku i pri podnošenju imovinskopravnog zahtjeva, pravo da bude ispitano putem audio-video uređaja te zaštitu identiteta. Ovakvim određenjem otklonile bi se sadašnje nejasnoće zakonskog uređenja ispitivanja djeteta žrtve kaznenog djela te osigurala podjednaka zaštita prava djece u kaznenom postupku neovisno o dobi djeteta i vrsti kaznenog djela počinjenog na štetu djeteta. Sadašnje odredbe o pravima djeteta žrtve zbunjujuće su budući da se o pravima djeteta žrtve govori u čl. 44. st. 1. koji precizira prava djeteta žrtve, ali se na dijete odnose i odredbe st. 4. istog članka kad je riječ o djetetu žrtvi kaznenog djela protiv spolne slobode i kaznenog djela trgovanja ljudima, te odredbe st. 5. budući da je dijete i žrtva u odnosu na koju su utvrđene posebne potrebe zaštite sukladno čl. 43.a (kada je žrtva kaznenog djela dijete, pretpostavit će se da postoji potreba za primjenom posebnih mjera zaštite).

Obrazloženje:

Pravo na savjetnika na teret proračunskih sredstava prije davanja iskaza u kaznenom postupku i pri podnošenju imovinskopravnog zahtjeva - Djeca žrtve kaznenog djela nalaze se u specifičnom položaju. Naime, djeca žrtve kaznenih djela ne uživaju primjerenu brigu kako bi se zaštitila od proživljavanja stresa, kojeg sa sobom nosi sudski postupak, ponovno nošenje s proživljenom traumom ili suočavanje s počiniteljem kaznenog djela. Radi zaštite djece potrebno je osigurati sveobuhvatnu službu zaštite i potpore kako bi im sudjelovanje u kaznenom postupku bilo manje stresno. Stoga smo mišljenja kako djeca trebaju imati pravo na stručnu pomoć besplatnog savjetnika za svrhu davanja iskaza u kaznenom postupku te pri podnošenju imovinskopravnog zahtjeva kako bi se adekvatno zaštitila njihova prava neovisno o vrsti kaznenog djela. Naime, prema važećim odredbama Zakona o

svim žrtvama, i pravo na: 1) opunomoćenika na teret proračunskih sredstava, 2) tajnost osobnih podataka, 3) isključenje javnosti. Zatim člankom 43.a stavkom 1. ZKP-a određeno je da kada je žrtva kaznenog djela dijete, pretpostavit će se da postoji potreba za primjenom posebnih mjera zaštite, u okviru pojedinačne procjene žrtve, te utvrditi koje posebne mjere zaštite treba primijeniti. Nastavno na navedeno, temeljem instituta pojedinačne procjene žrtve djetetu kao žrtvi kaznenog djela pripada, između ostalih i pravo prije ispitivanja razgovarati sa savjetnikom, na teret proračunskih sredstava te zahtijevati da bude ispitana putem audio-video uređaja. U odnosu na podnošenje imovinskopravnog zahtjeva, naglašavamo kako dijete kao žrtva kaznenog djela ima pravo na opunomoćenika na teret proračunskih sredstava koji je člankom 202. stavkom 17. definiran kao odvjetnik kojega može zamijeniti odvjetnički vježbenik. Opunomoćenik je postavljen djetetu da osigura i zaštititi djetetov najbolji interes i osigura ispunjenje djetetovih prava u kaznenom postupku, što nedvojbeno obuhvaća i podnošenje imovinskopravnog zahtjeva.

U Republici Hrvatskoj trenutno se provodi projekt uspostave Barnahus modela sigurne kuće kao vodećeg europskog modela zaštite prava i interesa djece žrtava i djece svjedoka nasilja ili zlostavljanja, koji je u cijelosti prilagođen djeci. Cilj Projekta je izbjeći ponovnu traumatizaciju i viktimizaciju djeteta tijekom istrage i sudskog postupka, da bi se osigurao koordinirani i učinkoviti odgovor na nasilje koje je dijete doživjelo te djetetu pružila podrška i pomoć, uključujući medicinsku procjenu i liječenje, u okruženju sigurnom za djecu.

kaznenom postupku dijete žrtva ima pravo na savjetnika samo ako je žrtva kaznenog djela protiv spolne slobode i ako je žrtva kaznenog djela trgovanja ljudima, a koje se očituje kao pravo na razgovor sa savjetnikom prije ispitivanja. Nejasno je ostvaruje li dijete pravo na savjetnika na teret proračunskih sredstava kao žrtva u odnosu na koju su utvrđene posebne potrebe zaštite iz čl. 43.a . Zakon o sudovima za mladež (čl. 116.st.3.),pak djetetu priznaje pravo na savjetnika, no samo u slučaju da je dijete oštećenik jednog od taksativno određenih kaznenih djela (čl. 113.). Mišljenja smo kako je Zakonom o kaznenom postupku koji regulira položaj djeteta žrtve drugih kaznenih djela, koja nisu pokrivena Zakonom o sudovima za mladež, jasno precizirati koja prava dijete kao žrtva ima u kaznenom postupku.

Pravo da bude ispitano putem audio-video uređaja -Zakon o kaznenom postupku (čl. 292.) propisuje da se ispitivanje djeteta koje nije navršilo 14 godina obavezno provodi putem audio video uređaja. Prema okolnostima, Zakon dopušta mogućnost, da se vodeći računa o zaštiti djeteta, ispitivanje djeteta starijeg od 14 godina može provesti putem audio-video linka. Zakon o sudovima za mladež pak propisuje da će se ispitivanje djeteta svjedoka koje je oštećeno kaznenim djelom (odnosi se samo na kaznena djela koja su taksativno nabrojena u čl. 113. ZSM-a) koje nije navršilo 16 godina uvijek provesti putem audio video uređaja. Ovakvim zakonskim uređenjem u neravnopravan položaj se dovode djeca koja su starija od 14 (16) godina budući da se propisom njima ne jamči uvijek ispitivanje putem audio-video uređaja. Ističemo da je većini svjedoka odlazak na sud neugodan, posebice za žrtvu koja ponovo proživljava traumatične događaje. Kad se radi o djeci, odlazak na sud posebno je stresan, neugodan te izaziva strah, neovisno o djetetovoj dobi. Ispitivanje djeteta u posebnoj prostoriji, uz pomoć stručne osobe i uz prisustvo osobe od povjerenja te bez prisutnosti suca i stranaka ne bi trebala biti privilegija djece mlade od 14. odnosno 16

godina već bi se trebala odnositi na svu djecu do 18 godina kako to uređuje Konvencija o pravima djeteta i Smjernice Odbora ministara Vijeća Europe o pravosuđu prilagođenom djeci te Direktiva 2012/29/ EU Europskog Parlamenta i Vijeća o uspostavi minimalnih standarda u pravima, podršci i zaštiti žrtava kaznenog djela.

Zaštita identiteta djeteta- Također predlažemo da se jasnije definira pravo djeteta žrtve kaznenog djela na tajnost osobnih podataka, na način da se definira pravo djeteta žrtve da traži zaštitu identiteta i adrese stanovanja (podaci iz čl. 288. st.2.) u svim fazama postupka i neovisno o prijedlogu državnog odvjetništva, a sve u cilju zaštite djeteta od odmazde i zastrašivanja.

Također predlažemo da se u čl. 44. doda novi stavak 6. koji bi glasio:

„4. Ministar nadležan za pravosuđe donijet će propis kojim će se odrediti postupak sudjelovanja djeteta u prethodnom i kaznenom postupku te način ostvarivanja prava propisanih ovim Zakonom.“

Obrazloženje

Mišljenja smo također da se posebnim propisom mora jasnije razraditi postupak sudjelovanja djeteta u prethodnom i kaznenom postupku te način ostvarivanja prava propisanih ovim Zakonom. Podzakonskim propisom trebalo bi osobito jasnije razraditi ulogu djetetova opunomoćenika i savjetnika u postupku te precizirati kvalifikacije koje opunomoćenik djeteta mora imati. Stoga je potrebno posebnim propisom jasnije formulirati ulogu i dužnosti opunomoćenika u postupku, potrebne kvalifikacije i način postavljanja opunomoćenika djeteta u postupku te propisati da odvjetnik koji zastupa dijete treba, kako to zahtijevaju Smjernice Odbora ministara Vijeća Europe o pravosuđu prilagođenom djeci, imati posebne edukacije i znanja o dječjim pravima i povezanim pitanjima te biti sposoban komunicirati s djecom na njihovoj razini razumijevanja.

15	Centar za žene žrtve rata - ROSA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 4.	<p>Predlažemo zakonsko rješenje prema kojem je moguće izreći "samostalne " mjere opreza u slučaju da je to potrebno radi zaštite žrtve i otklanjanja straha koji žrtva osjeća.</p> <p>Predlažemo da žrtva ima zakonsku mogućnost predlaganja mjera opreza i propisanu obvezu pravosudnih tijela da žrtvi odgovore na njezin prijedlog.</p> <p>U odnosu na mjere opreza , čl. 98.t.8. ZKP, predviđena je mogućnost izjavljivanja žalbe od strane žrtve, a u odnosu na čl. 134. kojim se spominje istražni zatvor, navedeno je da će žalbu koju podnese žrtva „ sud uzeti u obzir“. Predlažemo usklađenje na način da se propiše ovlast podnošenja žalbe u odnosu na istražni zatvor kao i u odnosu na mjere opreza.</p>	Nije prihvaćen	Intencija predlagatelja je maksimalno uključivanje žrtve prilikom donošenja odluke o mjeri opreza na način da sva očitovanja koja bi pristigla od strane žrtve sudu budu uzeta u obzir kao dodatan kontrolni mehanizam prilikom donošenja odluke o mjeri opreza.
16	B.a.B.e. Budi aktivna. Budi emancipiran	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 4.	Smatramo da se žrtvi izriekom treba omogućiti, odnosno, dati legitimaciju za podnošenje prijedloga za određivanje mjera opreza.	Nije prihvaćen	Prvenstveno, ističe se kako je priroda mjera opreza takva da one ne mogu biti obligatorne. Mjere opreza određuje nadležno tijelo sukladno okolnostima svakog pojedinog slučaja te u skladu s tim donosi dispozitivnu odluku o predmetnom. Naglašava se kako se člankom 5. Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku kojim se mijenja članak 98., kojim se uređuju mjere opreza, znatno ojačava procesnopravni položaj žrtve u odnosu na dosadašnju regulativu.

17	SOS Rijeka - centar za nenasilje i ljudska prava	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 4.	<p>Sukladno preporukama GREVIO odbora, smatramo nužnim u nacionalno kazneno zakonodavstvo unijeti hitne naloge za udaljavanje iz čl. 52. Konvencije.</p> <p>Prilikom analize primjene čl. 52. Konvencije, GREVIO odbor je u Osnovnom evaluacijskom izvješću za RH dao iznimno važne smjernice o tome koji uvjeti moraju biti ispunjeni da se (neka) mjera mogla smatrati hitnim nalogom za udaljavanje. Tako GREVIO ističe da privremeni nalozi za udaljavanje moraju uključivati ovlaštenje (određenog) tijela da udalji počinitelja nasilja iz njegova doma na licu mjesta (paragraf 281. Izvješća).</p> <p>Takav nalog mora, dakle (sukladno paragrafu 273. Izvješća) omogućiti da se počinitelju može naložiti da:</p> <ul style="list-style-type: none"> -bez odgode -na dovoljno dugo vremena -napusti mjesto stanovanja žrtve i -ne kontaktira žrtvu ni -njezinu djecu. <p>GREVIO zamjećuje da takve mjere (iako uz određene nedostatke, koje bi također trebalo otkloniti kroz izmjene Prekršajnog zakona) trenutno postoje (samo) u prekršajnom zakonodavstvu, odnosno u čl. 130. Prekršajnog zakona, a koji članak omogućuje policiji da nalogom izdanim na licu mjesta na određeno vrijeme odredi određenu mjeru opreza prema okrivljeniku.</p> <p>Slijedom navedenog, smatramo jasnim da mjere opreza koje (sada) postoje u ZKP-u ne ispunjavaju uvjete da bi se mogle smatrati hitnim nalogima za udaljavanje (jer su vezane uz stroge pretpostavke za određivanje istražnog zatvora i jer se ne izdaju na licu mjesta), kao što te uvjete ne zadovoljava ni mjera uhićenja (koja je prekratkog trajanja).</p> <p>Stoga smatramo nužnim u ovaj ili zaseban članak unijeti, po uzoru na članak 130. Prekršajnog zakona (a uzimajući u obzir i nedostatke koje je GREVIO iznio u vezi tog rješenja), mogućnost izricanja hitnih naloga za udaljavanje od strane policije (kao jedinog tijela koje intervenira odmah i na licu mjesta).</p>	Nije prihvaćen	<p>Hitni nalozi za udaljavanje dostupni su u hrvatskom kaznenopravnom sustavu kroz mjere opreza (članak 98. i 98.a) propisane Zakonom o kaznenom postupku. Naime, mjere opreza se kao institut određuju kada postoje osnove zbog kojih je moguće odrediti istražni zatvor ili je taj zatvor već određen, ako se ista svrha može ostvariti mjerom opreza, kao blažom mjerom, pri čemu će se okrivljenik upozoriti da će se u slučaju nepridržavanja izrečene mjere, ona zamijeniti istražnim zatvorom. U slučaju kada postoje okolnosti radi određivanja istražnog zatvora sukladno Zakonu o kaznenom postupku, a istekli su rokovi trajanja istražnog zatvora, sud može rješenjem odrediti mjere opreza i kao samostalne mjere opreza te će pritom sud okrivljenika upozoriti da je nepridržavanje izrečene samostalne mjere opreza kazneno djelo. Bitno je za naglasiti da mjere opreza mogu biti naložene prije, dakle u prethodnom postupku, kao i tijekom kaznenog postupka pa sve do donošenja sudske odluke. Svaka dva mjeseca, računajući od dana pravomoćnosti prethodnog rješenja o mjeri opreza, tijelo koje je odredilo mjeru opreza ispitat će po službenoj dužnosti postoji li još potreba za mjerom opreza te je rješenjem produljiti ili ukinuti ako više nije potrebna. Stoga se ovakve privremene mjere, koje su vremenski ograničene i primjenjivane odnosno na konkretan slučaj, sa mogućnošću produljenja i uz dugoročnu zaštitu prije početka i kroz cijeli kazneni postupak sve do donošenja oduke, smatraju hitnim nalogima za udaljavanje.</p>
----	--	---	--	----------------	--

18	CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 4.	<p>Uz podršku izmjenama ovog članka koje imaju za cilj poboljšati primjenu mjera opreza u slučajevima nasilja nad ženama i u obitelji, skrećemo pažnju na činjenicu da se ovim ili posebni člankom zakona trebaju normirati hitni nalozi za udaljavanje iz čl. 52. Istanbulske konvencije. Naime, tim člankom traži se da nadležna tijela u situacijama neposredne opasnosti, imaju ovlast narediti počinitelju nasilja u obitelji da napusti mjesto stanovanja žrtve ili osobe izložene riziku, na dovoljno dugo vremensko razdoblje te zabraniti počinitelju ulazak u mjesto stanovanja ili uspostavljanje kontakta sa žrtvom ili osobom izloženom riziku. Prema odgovoru Vlade na Osnovno evaluacijsko izvješće GREVIO odbora proizlazi da se hitnim nalogom za udaljavanje smatraju upravo mjere opreza iz ovog članka Zakona. No, mišljenja smo da čl. 98. Zakona ispunjava obveze propisane čl. 53. Konvencije koja govori o nalogima za zabranu pristupa ili zaštiti, dok hitni nalozi za udaljavanje iz čl. 52. Konvencije u svojoj biti predstavljaju drugačiji tip zaštite koji nije propisan u kaznenopravnom sustavu, ali postoji (što i sama Vlada prepoznaje u odgovoru na GREVIO izvješće) u čl. 130. Prekršajnog zakona. GREVIO odbor u tom smislu pojašnjava značenje čl. 52. i predmetnih mjera na način da navodi kako se radi o mjerama koje se trebaju izreći odmah i bez odgode u slučajevima neposredne opasnosti te omogućiti nadležnom tijelu (policiji) da na licu mjesta izricanjem mjere izmakne počinitelja iz njegovog doma i/ili zabrani kontakt sa žrtvom.</p> <p>S obzirom na to da mjere opreza iz čl. 98. ne mogu biti izrečene odmah i na licu mjesta po prijavi i da je njihovo izricanje vezano uz postojanje razloga za određivanje istražnog zatvora, kao i da jedina ovlast koju policija ima na licu mjesta jest uhititi počinitelja te ako nema preduvjeta za uhićenje, a postoji vjerojatnost da se radilo o nasilju, nije moguće odrediti mjere udaljavanja počinitelja, zaključujemo kako nisu ispunjeni uvjeti koje navodi čl. 52. Konvencije i GREVIO odbor u smislu zaštite svih žrtava</p>	Nije prihvaćen	<p>Hitni nalozi za udaljavanje dostupni su u hrvatskom kaznenopravnom sustavu kroz mjere opreza (članak 98. i 98.a) propisane Zakonom o kaznenom postupku. Naime, mjere opreza se kao institut određuju kada postoje osnove zbog kojih je moguće odrediti istražni zatvor ili je taj zatvor već određen, ako se ista svrha može ostvariti mjerom opreza, kao blažom mjerom, pri čemu će se okrivljenik upozoriti da će se u slučaju nepridržavanja izrečene mjere, ona zamijeniti istražnim zatvorom. U slučaju kada postoje okolnosti radi određivanja istražnog zatvora sukladno Zakonu o kaznenom postupku, a istekli su rokovi trajanja istražnog zatvora, sud može rješenjem odrediti mjere opreza i kao samostalne mjere opreza te će pritom sud okrivljenika upozoriti da je nepridržavanje izrečene samostalne mjere opreza kazneno djelo. Bitno je za naglasiti da mjere opreza mogu biti naložene prije, dakle u prethodnom postupku, kao i tijekom kaznenog postupka pa sve do donošenja sudske odluke. Svaka dva mjeseca, računajući od dana pravomoćnosti prethodnog rješenja o mjeri opreza, tijelo koje je odredilo mjeru opreza ispitat će po službenoj dužnosti postoji li još potreba za mjerom opreza te je rješenjem produjiti ili ukinuti ako više nije potrebna. Stoga se ovakve privremene mjere, koje su vremenski ograničene i primjenjivane odnosno na konkretan slučaj, sa mogućnošću produljenja i uz dugoročnu zaštitu prije početka i kroz cijeli kazneni postupak sve do donošenja oduke, smatraju hitnim nalogima za udaljavanje.</p>
----	---	---	--	----------------	--

			<p>nasilja nad ženama i u obitelji te da u ovom ili drugom članku treba propisati odredbu analognu čl. 130. Prekršajnog zakona.</p> <p>Nadalje, mišljenja smo kako je također nužno, u ovom ili novom članku, propisati „samostalne mjere opreza“, odnosno omogućiti izricanje mjera opreza bez obzira tj. i kada ne postoje okolnosti zbog kojih je moguće odrediti istražni zatvor, a radi pojednostavljenja provođenja odredbi Zakona u praksi i bolje zaštite žrtava nasilja.</p>		
19	Pravobranitelj za djecu RH	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 4.	<p>Predlažemo da se u čl. 98. st. 1. doda nova točka 12. koja bi glasila:</p> <p>12. zabrana obavljanja djelatnosti u kojima se dolazi u kontakt s djecom</p> <p>Predlažemo da se u predloženom novom st.3. predvidi i obveza da se u obzir uzme i očitovanje djeteta žrtve nasilja odnosno njegovog zakonskog zastupnika ili opunomoćenika na okolnost postojanja opasnosti za njegovu osobnu sigurnost ili sigurnost članova djetetove obitelji i bliskih osoba te o prijedlogu za primjenu mjera opreza.</p> <p>Također predlažemo da se u st. 8. ovlasti i dijete odnosno djetetov zakonski zastupnik ili opunomoćenik, na podnošenje žalbe protiv rješenja o mjeri opreza.</p> <p>Obrazloženje</p> <p>Ured pravobraniteljice za djecu pozdravlja promjenu čl. 98. ZKP-a kojom se određenim kategorijama žrtava daje širi aktivitet i procesne ovlasti prilikom određivanja mjera opreza kroz mogućnosti očitovanja na okolnost postojanja opasnosti za njihovu sigurnost ili sigurnost članova njihovih obitelji i bliskih osoba, te prava na podnošenje žalbe protiv rješenja o mjeri opreza, no mišljenja smo kako bi se u te posebno izdvojene kategorije žrtava kaznenih djela trebalo uvrstiti i djecu žrtve nasilja, kao posebno ranjivu skupinu žrtava.</p> <p>Također predlažemo da se kao mjera opreza uvrsti i „zabrana obavljanja djelatnosti u kojima se dolazi u kontakt s djecom“. Ova mjera osobito je važna kod sumnje na počinjenje seksualnog delikta na štetu djeteta od strane osoba koje</p>	Nije prihvaćen	<p>Smatra se suvišnim dodavati novu mjeru opreza „zabrane obavljanja djelatnosti u kojima se dolazi u kontakt s djecom“ obzirom postojeća mjera „zabrane obavljanja određene poslovne aktivnosti“ obuhvaća ujedno i sve djelatnosti u kojima se dolazi u kontakt s djecom te se ista može izreći primjerice djelatniku odgojno-obrazovne ustanove ili odgojitelju.</p> <p>Nadalje, prilikom saslušanja žrtve na okolnosti postojanja opasnosti za njenu osobnu sigurnost, sa slušati će se žrtva i u odnosu na postojanje opasnosti i u vezi sigurnosti članova njezine obitelji i bliskih osoba.</p>

dolaze u kontakt s djecom obavljajući svoju profesionalnu ili volontersku aktivnost. Naime, bez izricanja ove mjere opreza omogućuje se da osoba za koju postoji sumnja da je počinila seksualno nasilje nad djetetom i dalje dolazi u kontakt s djetetom žrtvom odnosno da dalje obavljajući svoju aktivnost može utjecati na svjedoke ili počiniti novo kazneno djelo. To je posebno izraženo u situacijama kad je osoba za koju se sumnja da je počinila kazneno djelo na štetu djeteta djelatnik odgojno-obrazovne ustanove, odgojitelj, zaposlenik ustanove u kojoj dijete boravi, trener ili dr. Iz pozicije djeteta žrtve i s aspekta zaštite djetetovih prava i najboljih interesa, ovakvo određivanje mjera opreza u takvim situacijama omogućilo bi suspenziju osumnjičene osobe u periodu do potvrđivanja optužnice, odnosno do formalnog pokretanja kaznenog postupka kada prema odredbama posebnih zakona nastupa mogućnost njegove suspenzije. Izricanje ove mjere prije formalnog početka kaznenog postupka pridonijelo bi većoj zaštiti djece te riješilo pitanje pravovremene obavijesti institucija koje su dužne brinuti o sigurnosti djece te sukladno tome poduzeti mjere za njihovu zaštitu.

20	Damir Kos	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 4.	<p>Svi suci kaznenog odjela članak 98. stavak 6. ZKP/08 Sudovi trebaju osigurati dežurstvo koje će osigurati pravovremeno odlučivanje. Sudac istrage nikad ne odlučuje u postupku nakon podizanja optužnice pa ne bi trebao niti u ovom slučaju.</p> <p>- članak 98. stavak 8. ZKP/08. Neopravdano je uvođenje prava žrtve na podnošenje žalbe protiv rješenja o mjeri opreza. Žrtva nije ovlaštena niti predlagati mjeru opreza (to je autonomna odluka državnog odvjetnika, odnosno suca istrage kad je predložen istražni zatvor) pa nema razloga niti dati joj pravo žalbe protiv rješenja kojim se ona određuje.</p> <p>Osim toga, žrtva nema interes žaliti se protiv takvog rješenja: ako bi državni odvjetnik odredio jednu mjeru opreza, a žrtva smatra da je trebalo odrediti još neku takvu mjeru, sudac istrage nema mogućnost u povodu žalbe žrtve preinačiti rješenje državnog odvjetnika i odrediti još neku mjeru, a pogotovo ne istražni zatvor, jer to ne proizlazi iz odredaba ZKP/08. prema kojima je za određivanje istražnog zatvora u prethodnom postupku potreban prijedlog državnog odvjetnika.</p> <p>Ako je, pak, sudac istrage odbio prijedlog državnog odvjetnika za određivanje istražnog zatvora i odredio mjeru opreza, žrtva može pobijati samo ovu drugu odluku, a žalbu protiv rješenja o odbijanju prijedloga državnog odvjetnika za određivanje istražnog zatvora može podnijeti samo državni odvjetnik (članak 127. stavak 2. ZKP/08.).</p>	Nije prihvaćen	Intencija predlagatelja je maksimalno uključivanje žrtve prilikom donošenja odluke o mjeri opreza na način da sva očitovanja koja bi pristigla od strane žrtve sudu budu uzeta u obzir kao dodatan kontrolni mehanizam prilikom donošenja odluke o mjeri opreza.
21	Autonomna ženska kuća Zagreb	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 5.	Imajući u vidu različite životne okolnosti u kojima je potrebno efikasno osigurati sigurnost žrtava, predlažemo da se kao zakonski minimum odredi udaljenost od 100 m. U situacijama uhođenja koje može rezultirati teškim posljedicama, propisana minimalna udaljenost nije dovoljna. Podržavamo također argumente koji su dali ostali sudionici e-savjetovanja na temu potrebe propisivanja minimuma od 100 m.	Prihvaćen	Prihvaćen.

22	Pravobranitelj za osobe s invaliditetom	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 5.	Predlažemo da se minimalna udaljenost koju sud može odrediti osuđeniku prilikom izricanja sigurnosne mjere zabrane približavanja, uznemiravanja ili uhođenja povisi sa 50 metara na minimalno 100 metara. Žrtva s invaliditetom može na 50 metara vidjeti i raspoznati počinitelja te je životno za očekivati da će osjetiti strah, a zbog invaliditeta i nemoć, što počinitelj može zloupotrebljivati i na takav način dalje uznemiravat žrtvu s invaliditetom. Smatramo da bi propisivanje minimalne udaljenosti od 100 metara u većoj mjeri odvrátilo počinitelja od žrtve te žrtvi pružilo veći osjećaj sigurnosti.	Prihvaćen	Prihvaćen.
23	Ivan Zidarević - Europska civilna inicijativa Zagreb	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 5.	Prema posljednjem popisu stanovništva iz 2021. godine dobijen je podatak o srednjoj gustini naseljenosti stanovnika po kilometru kvadratnom - 68,41, sa 128 gradova i 6.757 naselja. Usled jasnih podataka o višedecenijskoj depopulaciji stanovništva izmene u članku 73. stavku 1. bi trebale da idu na zabranu približavanja i uznemiravanja od minimalno 100 metara. Svako drugačije postupanje vodi ka verbalnom zastrašivanju i nema opravdanja glede gustoće stanovništva.	Prihvaćen	Prihvaćen.
24	Damir Kos	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 7.	Svi suci kaznenog odjela VSRH „Nadležno tijelo“ može biti samo sud. Osim toga, predložena formulacija („će odmah, a najkasnije u roku od 24 sata donijeti rješenje o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom“) propisuje obvezu zamjene mjere opreza istražnim zatvorom, dakle, bez mogućnosti ispitivanja je li uistinu došlo do kršenja mjere opreza. Zato bi tu formulaciju trebalo zamijeniti obvezom suda da donese odluku o tome hoće li se mjera opreza zamijeniti istražnim zatvorom.	Prihvaćen	Prihvaćen.

25	David Jakovljević	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 7.	<p>Predlaže se izmijeniti i stavak 3. navedenoga članka na način da, uz suca istrage, i prvostupanjski sud ima ovlast donošenja rješenja kojim se osobi različitoj od okrivljenika zabranjuju aktivnosti kojima se narušavaju mjere opreza prema okrivljeniku, a sve kako bi se osigurala adekvatna i smislena primjena mjera opreza kroz cijelo trajanje kaznenog postupka sve do pravomoćnosti, odnosno izvršnosti presude.</p> <p>Naime, upravo kod kaznenih djela nasilja nad ženama, nasilja u obitelji i nasilja prema bliskim osobama, okrivljenicima su vrlo često određene mjere opreza, posebno mjere opreza zabrane približavanja žrtvi ili drugoj osobi te zabrane uspostavljanja ili održavanja veze sa žrtvom ili drugom osobom. Međutim, u praksi su česte situacije da osoba radi čije su zaštite mjere opreza određene te mjere zanemari pa se približi okrivljeniku ili s njim uspostavi ili održava kontakt, a nije rijetkost da potom u slučaju ponovnog narušenja odnosa ta osoba prijavi nepridržavanje mjere opreza od strane okrivljenika, iako je zapravo i sama sudjelovala u tom nepridržavanju. To je posebno problematično u svjetlu činjenice da svako nepridržavanje mjera opreza zahtjeva zamjenu istih istražnim zatvorom.</p> <p>Predlaže se i usklađivanje propisane novčane kaze s eurom, sukladno fiksnoj tečajnoj konverziji.</p> <p>Dakle, predlaže se da izmijeniti članak 101. stavak 3. na način da isti glasi: "Osobi različitoj od okrivljenika mogu se posebnim rješenjem zabraniti aktivnosti kojima se narušavaju mjere opreza prema okrivljeniku. Ako ta osoba postupa protivno rješenju, kaznit će se novčanom kaznom do 6.636,00 eura. O donošenju tog rješenja prije podizanja optužnice odlučuje sudac istrage, a nakon podizanja optužnice pa do pravomoćnosti odnosno izvršnosti presude o tome odlučuje prvostupanjski sud."</p>	Primljeno na znanje	Usklađivanje novčanih kazni propisanih kroz cijeli Zakon s eurom regulirati će s prilikom budućih većih izmjena Zakona o kaznenom postupku, a dotad vrijede pravila preračunavanja iznosa primjenom fiksnog tečaja konverzije sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.
----	-------------------	---	---	---------------------	---

26	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 8.	S obzirom na sadržaj predmetne odredbe i procesnu situaciju takvog okrivljenika, za kojeg je već ranije morao postojati viši stupanj vjerojatnosti –osnovana sumnja da je počinio kazneno djelo, ponovno vraćanje na niži standard „ osnove sumnje „ otvara mogućnost zlouporaba pa Hrvatska odvjetnička komora smatra da se ne radi o prihvatljivom zakonskom rješenju.	Prihvaćen	Prihvaćen.
27	Autonomna ženska kuća Zagreb	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 11.	U odnosu na čl. 125.a. st.1. ZKP ustrajemo u protivljenju i nadalje predlažemo da se trebaju brisati riječi „osim ako bi time okrivljenik bio doveden u opasnost.“ Smatramo da citirani dio rečenice nije prikladan za nacionalni propis jer ovakvom formulacijom oštećenike ostavljamo nezaštićenima - što nije dobro zakonsko rješenje. Sudovi u odnosu na prava okrivljenika imaju razvijenu svjesnost o obvezi poštivanja tih prava i procjeni rizika i nema sumnje da će primijeniti Direktivu. No, zbog patrijaharnih obrazaca razmišljanja , sudovi nemaju razvijenu svjesnost o potrebi zaštite žrtava, i upravo zbog toga se mijenja pravni okvir. Uvođenje spornog dijela rečenice upravo pokazuje da smo kao država spremni raditi nepotrebne i potencijalno opasne kompromise u borbi potiv nasilja prema ženama.	Nije prihvaćen	Zakon o kaznenom postupku propisuje kao jedno od temeljnih načela kaznenog postupka da žrtva i oštećenik u kaznenom postupku imaju prava u skladu sa Zakonom, s posebnim naglaskom na to da tijela kaznenog progona moraju postupati s posebnim obzirom prema žrtvi kaznenog djela, posebice ih upoznavati s njihovim pravima u postupku sukladno Zakonu i pri poduzimanju radnji na primjeren način skrbiti o njegovim pravima. Zakon o kaznenom postupku (43. i 44.) propisuje katalog prava koja tijekom kaznenog postupka pripadaju žrtvama kaznenih djela, tako uz tzv. opća prava koja pripadaju svakoj žrtvi svih kaznenih djela, klasificirana su i prava koja može ostvariti žrtva pojedinih kaznenih djela, a koja su posljedica osjetljivosti i specifičnosti položaja žrtve pojedinih kaznenih djela čime se ostvaruje sveobuhvatna zaštita žrtve kaznenog djela. Daljnje se ističe kako je navedeni članak rezultat transponiranja Direktive 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP (dalje u tekstu: Direktiva) u nacionalno zakonodavstvo, konkretno članak 6. stavak 6. Direktive.

28	HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 12.	<p>Odredbom članka 12. Nacrta prijedloga ZID ZKP predviđena je dopuna članka 134. stavka 1. ZKP-a na način da se propisuje da će sud prilikom donošenja odluke uzeti u obzir žalbu žrtve protiv rješenja kojim se određuje, produljuje ili ukida istražni zatvor, ako je takva žalba podnesena. Hrvatska odvjetnička komora smatra da je, ukoliko je intencija zakonodavca da se i žrtvi omogući podnošenje žalbe protiv rješenja kojim se određuje, produljuje ili ukida istražni zatvor, potrebno propisati da je žrtva, uz okrivljenika, njegovog branitelja i državnog odvjetnika, ovlaštena podnijeti takvu žalbu.</p> <p>Naime, žalba protiv sudske odluke mora biti podnesena od ovlaštene osobe i o takvoj žalbi sud donosi meritornu odluku, a ne uzima ju u obzir. Prijedlogom dopune članka 134. stavka 1. ZKP-a ostaje neodređeno je li žrtva ovlaštena osoba za podnošenje žalbe, a osobito je nejasno što znači da će ju sud uzeti u obzir prilikom donošenja odluke. Stoga Hrvatska odvjetnička komora smatra da bi predložena dopuna članka 134. stavka 1. ZKP-a zbog svoje nedorečenosti mogla dovesti do nejasnoća u praksi i različitog postupanja sudova.</p>	Nije prihvaćen	Intencija predlagatelja je maksimalno uključivanje žrtve prilikom donošenja odluke o mjeri opreza na način da sva očitovanja koja bi pristigla od strane žrtve sudu budu uzeta u obzir kao dodatan kontrolni mehanizam prilikom donošenja odluke o mjeri opreza.
29	Kristijan Grđan	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 12.	Ovdje ima smisla jedino žrtvu dodati u popis osoba ovlaštenih za podnošenje žalbe. Predložena rečenica je zbnjujuća. Rečenica bi bila primjenjiva samo ako jedan ili više ovlaštenika podnese žalbu (okrivljenik, njegov branitelj i državni odvjetnik) pa i žrtva tada podnese svoju žalbu, pri čemu bi odlučujući o žalbi sada navedenih ovlaštenika sud uzeo u obzir i žalbu žrtve. Ali ako žrtva sama podnese žalbu, sud istu mora odbiti ukoliko žalba nije podnesena od najmanje jednog ovlaštenika, jer žrtvi očito nije dana ovlast podnošenja žalbe.	Nije prihvaćen	Intencija predlagatelja je maksimalno uključivanje žrtve prilikom donošenja odluke o mjeri opreza na način da sva očitovanja koja bi pristigla od strane žrtve sudu budu uzeta u obzir kao dodatan kontrolni mehanizam prilikom donošenja odluke o mjeri opreza.
30	B.a.B.e. Budi aktivna. Budi emancipiran	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 12.	Smatramo kako nije u potpunosti jasno što znači da će sud žalbu žrtve uzeti u obzir prilikom donošenja odluke te u tom smislu treba jasno navesti da žrtva ima pravo na žalbu te da je sud dužan o toj žalbi meritorno odlučiti kao u čl. 98.	Nije prihvaćen	Intencija predlagatelja je maksimalno uključivanje žrtve prilikom donošenja odluke o mjeri opreza na način da sva očitovanja koja bi pristigla od strane žrtve sudu budu uzeta u obzir kao dodatan kontrolni mehanizam prilikom donošenja odluke o mjeri opreza.

31	Damir Kos	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 12.	Svi suci kaznenog odjela VSRH Ovdje je riječ o žalbi protiv rješenja kojim se određuje, produljuje ili ukida istražni zatvor. Žrtva nije navedena kao osoba koja može podnijeti žalbu protiv tog rješenja pa bi njena žalba bila nedopuštena (podnesena od neovlaštene osobe). Zato je nejasna formulacija „sud će je uzeti u obzir“. Ako je žalba odbačena, žalbeni navodi ne mogu biti predmet razmatranja i odlučivanja pa niti „uzimanja u obzir“.	Nije prihvaćen	Intencija predlagatelja je maksimalno uključivanje žrtve prilikom donošenja odluke o mjeri opreza na način da sva očitovanja koja bi pristigla od strane žrtve sudu budu uzeta u obzir kao dodatan kontrolni mehanizam prilikom donošenja odluke o mjeri opreza.
32	Autonomna ženska kuća Zagreb	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 13.	<p>Anonimizacija podataka o žrtvi nije dovoljna i nije je dovoljno ograničiti se samo na optužnice.</p> <p>Na e-oglasnoj ploči objavljuju se rješenja o provođenju istrage, rješenja o mjerama opreza i presude itd... AŽKZ je komunicirala ovaj problem prema Ministarstvu jer se u savjetovalište javile izrazito uznemirene žrtve koja su sebe prepoznale u pisanju medija koji je prenio kompletan sadržaj optužnice, a pri tome je anonimizirao žrtvu. Prva žena javila se jer je novinarka nakon uvida u e-oglasnu ploču, objavila članak u visokotiražnom dnevnom listu. Pri tome je anonimizirala žrtvu, ali je detaljno objavljen njezin iskaz i podaci o njezinom životu i to na način da se u članku prepoznala sama žrtva, a prepoznali su je i njezini kolege i prijatelji.</p> <p>Daljnijim istraživanjem ove problematike, dobili smo uvide u više e-oglasnih ploča različitih sudova, te smo utvrdili da su doista na e-pločama dostupna rješenja o mjerama opreza, presude, optužnice i druge sudske odluke u predmetima rodno uvjetovanog nasilja i to na način da nije anonimizirano ime žrtve, nego eventualno ime djece. Uz ovu okolnost, vidljive su i adrese žrtava, kao i njihovi OIB-i.</p> <p>Štoviše, s obzirom da su odluke u cijelosti dostupne, dakle i obrazloženje odluke, vidljive su i sve okolnosti počinjenja kaznenog djela i drugi privatni i intimni detalji koji proizlaze iz iskaza žrtava čak i u postupcima u kojima je isključena javnost. Dakle, načinom na koji funkcionira e-oglasna ploča sudova teško se krše prava žrtava rodno uvjetovanog nasilja što predstavlja strukturalno</p>	Nije prihvaćen	Intencija predlagatelja je osiguravanje ravnoteža između zaštite prava žrtve na privatnost i zaštitu osobnih podataka, ali i svrhe samog oglašavanja akata na oglasnoj ploči, a to je omogućavanje primatelju da se upozna sa sadržajem pismena. Predmetno se ujedno uređuje i podzakonskim aktima, a to su Odluka o načinu korištenja informatičkih sustava u sudovima, KLASA: 011-01/15-01/8, URBROJ:514-03-02-15-01 od 23. siječnja 2015. koje je donijelo Ministarstvo pravosuđa te Uputama o načinu anonimizacije sudskih odluka broj: Su-748-IV/03-3 donesene od Vrhovnog suda Republike Hrvatske 31. prosinca 2003.

			<p>nasilje, daljnju povredu njihova integriteta i dostojanstva, te ujedno pridonosi njihovoj retraumatizaciji, .</p> <p>Ne treba posebno niti isticati da se na opisani način krši Opća Uredba o zaštiti podataka jer se osobni podaci stranaka koriste i čine dostupnim na način na koji oni nisu dali privolu.</p> <p>Ujedno se krši i Direktiva o minimalnim standardima za žrtve kaznenih djela 2012/29/EU.</p> <p>Predlažemo pronalaženje rješenja koje štiti pravo žrtava na privatnost i zaštitu njihovih osobnih podataka, te na poštivanje njihovog dostojanstva. Pri tome se ističem da nije dovoljno samo sakriti osobna imena, oib-e i adrese stranaka, već je potrebno onemogućiti opći javni uvid u detalje koji spadaju u sferu intimnog života.</p>		
33	Damir Kos	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 13.	<p>Svi suci kaznenog odjela VSRH</p> <p>Potreba zaštite osobnih podataka žrtve jasna je, ali se predloženom dopunom negira smisao oglasne ploče na kojoj objava pismena supstituiraju njegovu dostavu.</p> <p>Osim toga, ako se anonimiziraju svi podaci iz podneska koji upućuju na identitet žrtve, u slučajevima obiteljskog nasilja trebalo bi izbrisati i osobne podatke počinitelja i odnos sa žrtvom (jer se na temelju njih može zaključiti i o identitetu žrtve), a time bi objava podneska (koja bi trebala omogućiti primatelju upoznati se s cijelim sadržajem pismena) koji bi postao nerazumljiv izgubila cilj.</p>	Nije prihvaćen	<p>Intencija predlagatelja je osiguravanje ravnoteža između zaštite prava žrtve na privatnost i zaštitu osobnih podataka, ali i svrhe samog oglašavanja akata na oglasnoj ploči, a to je omogućavanje primatelju da se upozna sa sadržajem pismena.</p> <p>Predmetno se ujedno uređuje i podzakonskim aktima, a to su Odluka o načinu korištenja informatičkih sustava u sudovima, KLASA: 011-01/15-01/8, URBROJ:514-03-02-15-01 od 23. siječnja 2015. koje je donijelo Ministarstvo pravosuđa te Uputama o načinu anonimizacije sudskih odluka broj: Su-748-IV/03-3 donesene od Vrhovnog suda Republike Hrvatske 31. prosinca 2003.</p>
34	Ured pučke pravobraniteljice	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 14.	<p>2. Uz članak 14. Nacrta Zakona</p> <p>Navedenim člankom Nacrta Zakona predlaže se dopuniti članak 183. trenutno važećeg Zakona na način da se iza stavka 6. doda novi stavak 7. koji glasi "osoba kojoj je dopušten uvid u spis tijekom prethodnog postupka upozorit će se da je neovlašteno otkrivanje sadržaja izvidnih i dokaznih radnji provedenih tijekom nejavnog prethodnog postupka s ciljem da ih se učini dostupnim javnosti, kazneno djelo".</p> <p>Imajući na umu potrebu da se propišu upozorenja za neovlašteno otkrivanje sadržaja izvidnih i dokaznih radnji u</p>	Nije prihvaćen	<p>Intencija odnosno cilj propisivanja upozorenja o iznošenju sadržaja izvidnih i dokaznih radnji provedenih tijekom nejavnog prethodnog postupka sukladno novom kaznenom djelu „Neovlašteno otkrivanje sadržaja izvidne ili dokazne radnje“ u članku 307.a Kaznenog zakona prvenstveno se odnosi na sankcioniranje ponašanja određenih kategorija osoba koje dolaze u kontakt sa spisom predmeta s ciljem da ga učine javno dostupnim. Prvotno se želi ograničiti odnosno zaštititi dostupnost samog sadržaja radnji provedenih u tijekom nejavnog prethodnog kaznenog postupka, a ne</p>

okviru prethodnog kaznenog postupka koji završava potvrđivanjem optužnice, odnosno nužnost da se javnost ograniči kako bi se zaštitila presumpcija neudžnosti okrivljenika, nepristrano utvrđivanje činjenica te neovisnost suda, smatramo potrebnim propisati iznimke od navedene odredbe.

Naime, budući su spisom obuhvaćeni i iskazi okrivljenika, ali i žrtve, ovakvim ograničenjem proizlazi da okrivljenik ne može strategiju svoje obrane formirati kao ranije, a što uključuje i javno/medijsko izražavanje o onome o čemu je dao iskaz u okviru izvidnih i dokaznih radnji prethodnog postupka. Nametanje (prijetnje) kaznene odgovornosti svim osobama kojima je dopušten uvid u spis, ukoliko otkriju sadržaj pojedinih radnji tijekom nejavnog prethodnog postupka, predstavljala bi ograničenje ne samo okrivljeniku već i žrtvi koja ne bi mogla javno iskazivati o svojoj perspektivi postupanja povodom kaznenog djela koje se okrivljeniku stavlja na teret, budući bi je se moglo i moralo, sukladno predloženim izmjenama ovog zakona te Kaznenog zakona, procesuirati.

Navedeno je dvojbeno također uzimajući u obzir da se nejavni prethodni postupak, predloženim izmjenama proteže do trenutka potvrđivanja optužnice, a što ponekad traje iznimno dugo, pa i nekoliko godina, u kojem razdoblju je moguća situacija da inkriminirajući spis dospije u javnost i time naštetiti presumpciji nevinosti okrivljenika, a da je pritom okrivljenik spriječen javno istupati o svojim saznanjima kako ne bi (dodatno) kazneno-pravno odgovarao.

Nadalje, otkrivanje sadržaja izvidnih i dokaznih radnji provedenih tijekom nejavnog prethodnog postupka može biti povezano s prijavljivanjem nepravilnosti temeljem Zakona o zaštiti prijavljivanja nepravilnosti (Narodne novine broj 46/22, dalje: ZZPN), koje postupanje je u javnom interesu. Člankom 10. ZZPN-a regulirana je odgovornost prijavitelja nepravilnosti u slučaju prijavljivanja ili javnog razotkrivanja. Situacije kada se

javnosti uskratiti pravo na informiranje. Nejavnost prethodnog kaznenog postupka znači da javnost nema pravo biti prisutna radnjama kaznenog postupka te da je uvid javnosti u onome to se događa u kaznenom postupku ograničen na način da javnost nema pristup samom sadržaju provedenih izvoda i dokaznim radnjama čije otkrivanje može kompromitirati i samu učinkovitost kaznenog postupka. Ostvarivanje prava javnosti da kroz slobodu medijskog djelovanja i izvještavanja sazna informacije od javnog interesa, posebice kada se radi o osobito teškim kaznenim djelima ili kada se kao okrivljenici pojavljuju javne osobe, a posebno nositelji visokih političkih dužnosti biti će ostvarena putem službenih priopćenja nadležnih tijela na objektivan i vjerodostojan način. Radna skupina za izradu Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku čiji su sastanci u tijeku, a kojoj je cilj i zadatak analizirati institute kaznenog postupka kroz sve njegove stadije u svrhu ubrzanja i povećanja učinkovitosti kaznenog postupka razmotriti će potrebu da se intervenira u odredbe Zakona o kaznenom postupku na čiju se eventualnu dvojbenost ukazuje.

ne smatra da su prijavitelji nepravilnosti prekršili bilo kakvo ograničenje u vezi s otkrivanjem informacija, kao i situacije kada snose odgovornost.

Kako bi se prevenirale dvojbe oko toga uživa li prijavitelj nepravilnosti zaštitu, ukoliko je za potrebe prijave nepravilnosti ili za potrebe javnog razotkrivanja informacije temeljem ZZPN-a otkrio sadržaj izvidnih i dokaznih radnji provedenih tijekom nejavnog prethodnog postupka, predložimo navedeno propisati kao iznimku od primjene predložene zakonske odredbe. Time će se otkloniti strah od kaznenog progona osoba koje imaju saznanja o nepravilnostima za čije prijavljivanje ili javno razotkrivanje je potrebno navesti sadržaj izvidnih i dokaznih radnji iz nejavnog prethodnog postupka te će se prevenirati odustajanje od prijavljivanja, kao i eventualno kasnije pogrešno tumačenje primjene predložene kaznene odredbe prilikom eventualno pokrenutog postupka radi ocjene postoji li odgovornost prijavitelja zbog otkrivanja navedenog sadržaja.

Stoga smatramo da bi uvažavajući cilj predloženog članka 187. stavka 7. Nacrta zakona trebalo propisati i iznimke u kojima se navedena odredba ne primjenjuje, odnosno navedenu odredbu predloženog stavka 7. predložimo dopuniti na način da glasi:

“osoba kojoj je dopušten uvid u spis tijekom prethodnog postupka upozorit će se da je neovlašteno otkrivanje sadržaja izvidnih i dokaznih radnji provedenih tijekom nejavnog prethodnog postupka s ciljem da ih se učini dostupnim javnosti, kazneno djelo, osim u slučajevima kada je navedeno spojivo s interesima žrtve i obrane okrivljenika te kada je riječ o prijavljivanju nepravilnosti temeljem posebnog zakona”.

35	Damir Kos	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 14.	Svi suci kaznenog odjela VSRH Riječ „neovlašteno“ imala bi smisao kad bi se propisalo i kada je odavanje tih podataka ovlašteno. To je u ovoj Noveli ZKP-a propušteno učiniti (npr. propisivanje da tijelo koje vodi postupak može pisanim rješenjem odobriti objavu pojedinih podataka iz spisa), kao što je propušteno i definirati pojam „nejavnog“.	Primljeno na znanje	Navedeni prijedlog će se razmotriti u daljnjoj zakonodavnoj proceduri između dva čitanja.
----	-----------	--	---	---------------------	---

36	Damir Kos	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 16.	Svi suci kaznenog odjela VSRH (članak 213. stavak 4. ZKP/08.) Budući da bi propisivanjem otkrivanja sadržaja izvidnih i dokaznih radnji kao kaznenog djela (u predloženoj Noveli Kaznenog zakona) cijeli prethodni postupak zapravo postao tajan, nema potrebe posebno propisivati i mogućnost određivanja tajnosti istraživanja.	Nije prihvaćen	Intencija odnosno cilj propisivanja upozorenja o iznošenju sadržaja izvidnih i dokaznih radnji provedenih tijekom nejavnog prethodnog postupka sukladno novom kaznenom djelu „Neovlašteno otkrivanje sadržaja izvidne ili dokazne radnje“ u članku 307.a Kaznenog zakona prvenstveno se odnosi na sankcioniranje ponašanja određenih kategorija osoba koje dolaze u kontakt sa spisom predmeta s ciljem da ga učine javno dostupnim. Prvotno se želi ograničiti odnosno zaštititi dostupnost samog sadržaja radnji provedenih u tijekom nejavnog prethodnog kaznenog postupka, a ne javnosti uskratiti pravo na informiranje. Nejavnost prethodnog kaznenog postupka znači da javnost nema pravo biti prisutna radnjama kaznenog postupka te da je uvid javnosti u onome to se događa u kaznenom postupku ograničen na način da javnost nema pristup samom sadržaju provedenih izvida i dokaznim radnjama čije otkrivanje može kompromitirati i samu učinkovitost kaznenog postupka. Ostvarivanje prava javnosti da kroz slobodu medijskog djelovanja i izvještavanja sazna informacije od javnog interesa, posebice kada se radi o osobito teškim kaznenim djelima ili kada se kao okrivljenici pojavljuju javne osobe, a posebno nositelji visokih političkih dužnosti biti će ostvarena putem službenih priopćenja nadležnih tijela na objektivan i vjerodostojan način. Radna skupina za izradu Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku čiji su sastanci u tijeku, a kojoj je cilj i zadatak analizirati institute kaznenog postupka kroz sve njegove stadije u svrhu ubrzanja i povećanja učinkovitosti kaznenog postupka razmotriti će potrebu da se intervenira u odredbe Zakona o kaznenom postupku na čiju se eventualnu dvojbenu ukazuje.
----	-----------	--	---	----------------	--

37	Damir Kos	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 16.	Svi suci kaznenog odjela VSRH jednako kao u primjedbi na čl. 14. Prijedloga	Primljeno na znanje	Navedeni prijedlog će se razmotriti u daljnjoj zakonodavnoj proceduri između dva čitanja.
----	-----------	--	---	---------------------	---

38	Zlata Durdevic	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 17.	<p>Uvođenje tajnosti rezultata svih dokaznih radnji tijekom istraživanja, istrage i optuživanja odnosno kroz cijeli kazneni postupak sve do potvrđivanja optužnice predstavlja neustavno rješenje iz razloga kršenja članka 10. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i sloboda koja sadrži pravo javnosti da bude informirana o pitanjima od javnog interesa kao i zbog kršenja prava na učinkovitu istragu koja obuhvaća element transparentnosti odnosno konvencijski i ustavni zahtjev za kontrolom istrage i njenih rezultata. Mora postojati javna kontrola istrage i njenih rezultata radi jačanja odgovornosti tijela nadležnih za istragu, i stvaranja tzv. vanjskog dojma neovisnosti i nepristranosti istrage u cilju jačanja povjerenja javnosti u zakonitost i učinkovitost rada. Ograničavanje čl. 10 EKLJP kroz tajnu istragu može postojati samo kada postoji legitiman razlog, a to su razlozi koji su i sada propisani čl. 231. st. 2. ZKP. U protivnom dolazi do nerazmjernog ograničavanja čl. 10. EKLJP.</p> <p>Posebno je nerazmjerno proširiti tajnost istrage na samu optuživanja, s obzirom na čl. 6. EKLJP govori o pravu na javno suđenje nakon podizanja optužnice, i da se tada prelazi iz državnoodvjetničkog u sudski postupak. Daljnja nerazmjernost je ograničavati okrivljenika i žrtvu da ukazuju na eventualne nezakonitosti koje čine tijela kaznenog postupka u višegodišnjim istragama i optuživanjima. Prijedlog ne sadrži niti se drugim zakonima niti propisima ne osiguravaju dodatna jamstva kao što bi bila obveza obavještanja javnosti, odgovaranje na novinarska pitanja usprkos nejavnosti postupka, držanje konferencija za medije. Javnost ima pravo znati ne samo da se vodi kazneni postupak prema visokim državnim dužnosnicima već i razloge zbog kojih se taj postupak vodi i to već u stadiju istrage i optuživanja. To pravo se ukida ovakvim prijedlogom.</p>	Nije prihvaćen	<p>Intencija odnosno cilj propisivanja upozorenja o iznošenju sadržaja izvidnih i dokaznih radnji provedenih tijekom nejavnog prethodnog postupka sukladno novom kaznenom djelu „Neovlašteno otkrivanje sadržaja izvidne ili dokazne radnje“ u članku 307.a Kaznenog zakona prvenstveno se odnosi na sankcioniranje ponašanja određenih kategorija osoba koje dolaze u kontakt sa spisom predmeta s ciljem da ga učine javno dostupnim. Prvotno se želi ograničiti odnosno zaštititi dostupnost samog sadržaja radnji provedenih u tijekom nejavnog prethodnog kaznenog postupka, a ne javnosti uskratiti pravo na informiranje. Nejavnost prethodnog kaznenog postupka znači da javnost nema pravo biti prisutna radnjama kaznenog postupka te da je uvid javnosti u onome to se događa u kaznenom postupku ograničen na način da javnost nema pristup samom sadržaju provedenih izvida i dokaznim radnjama čije otkrivanje može kompromitirati i samu učinkovitost kaznenog postupka. Ostvarivanje prava javnosti da kroz slobodu medijskog djelovanja i izvještavanja sazna informacije od javnog interesa, posebice kada se radi o osobito teškim kaznenim djelima ili kada se kao okrivljenici pojavljuju javne osobe, a posebno nositelji visokih političkih dužnosti biti će ostvarena putem službenih priopćenja nadležnih tijela na objektivan i vjerodostojan način. Radna skupina za izradu Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku čiji su sastanci u tijeku, a kojoj je cilj i zadatak analizirati institute kaznenog postupka kroz sve njegove stadije u svrhu ubrzanja i povećanja učinkovitosti kaznenog postupka razmotriti će potrebu da se intervenira u odredbe Zakona o kaznenom postupku na čiju se eventualnu dvojbenu ukazuje.</p>
----	----------------	--	--	----------------	---

39	Autonomna ženska kuća Zagreb	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 17.	Smatramo da se radi o nepotrebnoj izmjeni jer je tajnost izvida propisana čl. 206 f. ZKP-a	Nije prihvaćen	<p>Intencija odnosno cilj propisivanja upozorenja o iznošenju sadržaja izvidnih i dokaznih radnji provedenih tijekom nejavnog prethodnog postupka sukladno novom kaznenom djelu „Neovlašteno otkrivanje sadržaja izvidne ili dokazne radnje“ u članku 307.a Kaznenog zakona prvenstveno se odnosi na sankcioniranje ponašanja određenih kategorija osoba koje dolaze u kontakt sa spisom predmeta s ciljem da ga učine javno dostupnim. Prvotno se želi ograničiti odnosno zaštititi dostupnost samog sadržaja radnji provedenih u tijekom nejavnog prethodnog kaznenog postupka, a ne javnosti uskratiti pravo na informiranje. Nejavnost prethodnog kaznenog postupka znači da javnost nema pravo biti prisutna radnjama kaznenog postupka te da je uvid javnosti u onome to se događa u kaznenom postupku ograničen na način da javnost nema pristup samom sadržaju provedenih izvida i dokaznim radnjama čije otkrivanje može kompromitirati i samu učinkovitost kaznenog postupka. Ostvarivanje prava javnosti da kroz slobodu medijskog djelovanja i izvještavanja sazna informacije od javnog interesa, posebice kada se radi o osobito teškim kaznenim djelima ili kada se kao okrivljenici pojavljuju javne osobe, a posebno nositelji visokih političkih dužnosti biti će ostvarena putem službenih priopćenja nadležnih tijela na objektivan i vjerodostojan način. Radna skupina za izradu Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku čiji su sastanci u tijeku, a kojoj je cilj i zadatak analizirati institute kaznenog postupka kroz sve njegove stadije u svrhu ubrzanja i povećanja učinkovitosti kaznenog postupka razmotriti će potrebu da se intervenira u odredbe Zakona o kaznenom postupku na čiju se eventualnu dvojbenost ukazuje.</p>
----	------------------------------	--	--	----------------	---

40	Damir Kos	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 18.	Svi suci kaznenog odjela VSRH Ovakvom izmjenom ispitivanje svih navedenih privilegiranih svjedoka moralo bi biti provedeno pred sucem istrage, dakle, isključena je mogućnost da ih ispita državni odvjetnik. To bi usporilo istrage i istraživanja jer bi otklonilo mogućnost brzog ispitivanja privilegiranih svjedoka od strane državnih odvjetnika i kad on ne smatra da je potrebno provesti kontradiktorno ispitivanje pred sucem istrage (takvo ispitivanje potrebno je samo kad na iskazu tog svjedoka državni odvjetnik temelji optužbu, dakle, samo kad bi se osuđujuća presuda u cijelosti ili u pretežnom dijelu temeljila na takvom iskazu). Zato bi bilo bolje da se riječi koje se brišu zamijene riječima „ako to zahtijeva državni odvjetnik“.	Primljeno na znanje	Navedeni prijedlog će se razmotriti u daljnjoj zakonodavnoj proceduri između dva čitanja.
41	Pravobranitelj za djecu RH	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 20.	<p>Predlažemo da se u čl. 292. izmijene stavak 1. i 2. na način da isti glase:</p> <p>(1) Ispitivanje djeteta kao svjedoka provodi sudac istrage. Ispitivanje će se provesti bez prisutnosti suca i stranaka u prostoriji gdje se dijete nalazi putem audio-video uređaja kojima rukuje stručni pomoćnik. Ispitivanje se provodi uz pomoć psihologa, pedagoga ili druge stručne osobe, a osim kad to nije protivno interesima postupka ili djeteta, ispitivanju prisustvuje roditelj ili skrbnik. Stranke mogu postavljati pitanja djetetu – svjedoku prema odobrenju suca istrage putem stručne osobe. Ispitivanje će se snimiti uređajem za audio-video snimanje, a snimka će se zapečatiti i priključiti zapisniku. Dijete se može samo iznimno ponovno ispitati, uz posebno obrazloženje razloga za ponovno ispitivanje i to na isti način.</p> <p>(2) Pri ispitivanju djeteta osobito ako je oštećeno kaznenim djelom, postupit će se obzirno da ispitivanje ne bi štetno utjecalo na psihičko stanje djeteta. Dijete i njegov zakonski zastupnik odnosno opunomoćeniku djeteta će se prije provođenja ispitivanja upoznati s mogućnošću da traži posebnu zaštitu podataka iz čl. 288.st.2. ovog Zakona.</p> <p>Ujedno predlažemo dodati novi stavak koji bi glasio: „Sudac je dužan poduzeti mjere radi izbjegavanja kontakta djeteta s</p>	Nije prihvaćen	Dijete kao žrtva kaznenog djela ima uz opća prava koja pripadaju svakoj žrtvi kaznenog djela ujedno i dodatna prava zajamčena Zakonom. Tijela kaznenog progona imaju posebnu obvezu i dužnost prema svakom djetetu kao žrtvi kaznenog djela postupati posebno obzirno, imajući a umu dob, ličnost i druge okolnosti kako bi se izbjegle štetne posljedice za odgoj i razvoj djeteta. Pri postupanju prema djetetu žrtvi nadležna tijela prvenstveno će se rukovoditi najboljim interesom djeteta (članak 44. Zakona). Značajnu ulogu u tome ujedno ima i pojedinačna procjena žrtve (članak 43. a)koja uključuje utvrđivanje postoji li potreba za primjenom posebnih mjera zaštite u odnosu na žrtve osobito, između ostalih, u odnosu na žrtve rodno uvjetovanog nasilja i nasilja u bliskim odnosima te ako postoji, koje posebne mjere zaštite bi se trebale primijeniti. To se ogleda kroz poseban način ispitivanja žrtve, uporabe komunikacijskih tehnologija radi izbjegavanja vizualnog kontakta s počiniteljem i druge mjere propisane zakonom. Najbitnije je u tom dijelu istaknuti kako se u slučaju kada je žrtva kaznenog djela dijete predmnijeva potreba za takvim mjerama s obzirom na njihovu ranjivost čime je osigurana potpuna zaštita djeteta žrtve kaznenog djela

počiniteljem kaznenog djela prije, tijekom i nakon davanja djetetova iskaza.“

Obrazloženje:

Smatramo da je članak 292. Zakona o kaznenom postupku potrebno izmijeniti na način da se poseban način ispitivanja djeteta svjedoka obavezno provodi u odnosu na svu djecu svjedoke. Naime, Zakon o kaznenom postupku radi razliku kod ispitivanja djeteta u odnosu na djecu do 14 godina i djecu stariju od 14 godina, na način da se ispitivanje djeteta koje nije navršilo 14 godina obavezno provodi putem audio video uređaja. Prema okolnostima, vodeći računa o zaštiti djeteta, ispitivanje djeteta starijeg od 14 godina može se provesti putem audio-video linka. Ističemo da je većini svjedoka odlazak na sud i svjedočenje stresan događaj, posebice za žrtvu koja ponovo proživljava traumatične događaje. Kad se radi o djeci, odlazak na sud posebno je stresan, neugodan te izaziva strah, neovisno o djetetovoj dobi. Ispitivanje djeteta u posebnoj prostoriji, uz pomoć stručne osobe i uz prisustvo osobe od povjerenja te bez prisutnosti suca i stranaka ne bi trebala biti privilegija djece koja nisu navršila 14 godina već bi se trebala odnositi na svu djecu do 18 godina kako to uređuje Konvencija o pravima djeteta i Smjernice Odbora ministara Vijeća Europe o pravosuđu prilagođenom djeci te Direktiva 2012/29/ EU Europskog Parlamenta i Vijeća o uspostavi minimalnih standarda u pravima, podršci i zaštiti žrtava kaznenog djela. Slijedom toga predlažemo u članku 292. stavku 1. brisanje riječi "koje nije navršilo četrnaest godina". Također predlažemo izmjenu st.2. kako bi se radi zaštite djetetove sigurnosti omogućilo pravo djetetu, odnosno njegovim zakonskim zastupnicima ili opunomoćeniku, da kad se dijete osjeća ugroženo ili strahuje za svoju sigurnost zahtijeva zaštitu identiteta i mjesta stanovanja djeteta neovisno o prijedlogu državnog odvjetništva.

Mišljenja smo kako je potrebno propisati obvezu suca da poduzme mjere radi zaštite djeteta od sekundarne viktimizacije sukladno čl. 22. t.4. i čl. 23. i 24. Direktive2012/29/

kroz individualan pristup u svim stadijima kaznenog postupka.

			EU Europskog Parlamenta i Vijeća o uspostavi minimalnih standarda u pravima, podršci i zaštiti žrtava kaznenog djela (Direktiva), osobito vezano uz izbjegavanje kontakta djeteta s počiniteljem kaznenog djela do kojeg nerijetko dolazi ispred sudnice. Podsjećamo da se prema Direktivi u kaznenom postupku treba ustrajati na pristupu prilagođenom djetetu u kojem najbolji interesi djeteta žrtve moraju biti na prvome mjestu tijekom cijelog kaznenog postupka.		
42	Damir Kos	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 21.	Svi suci kaznenog odjela VSRH jednako kao u primjedbi na članak 14. Prijedloga.	Primljeno na znanje	Navedeni prijedlog će se razmotriti u daljnjoj zakonodavnoj proceduri između dva čitanja.
43	Zorislav Kaleb	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, Članak 21.	<p>PRIJEDLOG IZMJENA I DOPUNA ZKP-A U VEZI DRUGOSTUPANJSKE RASPRAVE</p> <p>S obzirom da su odredbe o drugostupanjskoj raspravi unesene na brzinu u izmjene ZKP- 2022. između dva čitanja iako nisu bile predmet izmjena ZKP-a i to bez radne skupine, iste su ostale nedorađene i površne te postoje brojne pravne praznine koje mogu dovesti do problema u praksi i postupanju sudova. U vezi toga vidi opširnije u članku: Dražena Tripala „Rasprava pred drugostupanjskim sudom – izazovi 9. novele ZKP-a“, Novine u kaznenom zakonodavstvu 2023. Opatija, str. 15-29. Stoga predlažem najnužnije izmjene, a ostale odredbe bi trebala radna skupina sistematski doraditi.</p> <p>1. U članku 475.a stavak 1. potrebno je odrediti sastav vijeće za raspravu pred drugostupanjskim sudom, jer nije svrhovito ni ekonomično da suđenje koje može potrajati više dana provodi vijeće od tri ili pet sudaca profesionalca. Raspravu bi moglo provesti vijeće sastavljeno od suca-predsjednika vijeća, suca izvjestitelja i suca porotnika ili i tri suca porotnika, ako se radi o velikom vijeću od 5 sudaca. Problem je što sudac izvjestitelj najbolje pozna stanje spisa, a ne predsjedava raspravom. U predmetima općinske nadležnosti u kojima sudi sudac pojedinac raspravu bi mogao provesti i sudac izvjestitelj, a prije početka rasprave stranke</p>	Primljeno na znanje	Mišljenje će se s primjedbama i prijedlozima uzeti u obzir prilikom daljnje zakonske procedure u sklopu posebne Radne skupine za izradu Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku.

se mogu suglasiti u smislu odredbe članka 19. b. stavak 4. ovog Zakona da suđenje provede sudac izvjestitelj kao sudac pojedinac.

2. Iza stavka 2. članka 475.a treba dodati se rečenice koja glasi: „Na prisutnost optuženika primjenjuju se odredba članka 404. ovog zakona“.

Obrazloženje:

Upućuje se na odredbe o održavanje rasprave u odsutnosti uredno pozvanog optuženika posebice u slučajevima predviđenima u članku 404. st. 3. i 5. ZKP-a.

3. U stavku 1. članka 484.a na kraju rečenice briše se točka i dodaje: „osim u slučajevima navedenim u stavku 2.“.

Obrazloženje:

U prijedlogu se predviđa iznimke od ukidanja od ograničenja ukidanja prvostupanjske presude najviše jedan put.

4. U stavku 1. članku 484.a dodaju se novi stavci 2. koji glasi:

(2) Ako prvostupanjski sud ne provede sve dokaze koje mu je naložio drugostupanjski sud na temelju članka 487. stavak 3. ovog Zakona, osim ako ih nije mogao provesti iz opravdanih razloga, presuda se može ponovno ukinuti. Na presude ukinute u slučajevima iz članka 483. stavak 3. i 485. ovog Zakona ne primjenjuje se stavak 1. ovog članka.

(2) Ako drugostupanjski sud smatra da bi prvostupanjsku presudu trebalo ukinuti i nakon što je ona bila već jedanput ukinuta u povodu žalbe i predmet vraćen prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje, osim u slučajevima iz stavka 2. ovog članka, drugostupanjski će sud sam provesti raspravu te izvesti dokaze za koje smatra da su sporni i donijeti presudu.

Obrazloženje:

S obzirom da je prvostupanjski sud dužan postupati po uputi drugostupanjskog suda iz ukinute odluke potrebno je predvidjeti mogućnost ponovnog ukidanje presude u slučaju da prvostupanjski sud, osim iz opravdanih razloga na postupi po uputi i provede naložene mu dokaza. Opravdani razlozi bi bili nemogućnost saslušanja svjedoka ili vještaka, nemoćnost pribave

			<p>dokumentacije i sl. Time bi se izbjegla mogućnost i automatskog ponavljanja prvostupajnske presude bez izvođenja novih dokaza i promijenjenog obrazloženja. (Vidi opširnije u članku Tripalo D. „Rasprava pred drugostupajnskim sudom – izazovi 9. novele ZKP-a“, Novine u kaznenom zakonodavstvu 2023. Opatija, str. 28-29.).</p> <p>5. U stavku 1. članka 475.a dodaje druga se rečenice koja glasi: Ukoliko drugostupajnski sud utvrdi da je prvostupajnski sud iz pravilno utvrđenog činjeničnog stanja izveo krivi zaključak u vezi postojanja krivnje optuženika, može preinačiti prvostupajnsku presudu i bez održavanja rasprave. Obrazloženje: Time se dolazi do ekonomičnosti postupanja i nepotrebnog ukidanja odluke kada je prvostupajnski sud pravilno utvrdio činjenično stanje, no izveo krivi zaključak u vezi postojanja krivnje optuženika.</p>		
44	Ured pučke pravobraniteljice	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU, O B R A Z L O Ž E N J E	<p>Iako čl. 140. ZKP-a nije predmet ovih izmjena i dopuna, koristimo priliku kako bismo još jednom naglasili potrebu njegove izmjene. S tim u vezi podsjećamo na dopis Ministarstva pravosuđa i uprave od 21. travnja 2023. godine (KLASA: 701-901/23-01/262, URBROJ: 514-05-01-01/02-23-03), u kojem se, između ostaloga, navodi da je osnovana Radna skupina za izradu Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku, čiji je cilj i zadatak analizirati institute kaznenog postupovnog prava u svrhu ubrzanja i povećanja učinkovitosti kaznenog postupka. Potaknuta tom informacijom pučka pravobraniteljica je svojim dopisom nadležnom ministarstvu iz srpnja 2023. godine, ponovo ukazala na potrebu izmjena ove odredbe. Razlozi zbog kojih su potrebne izmjene, a na koje upozoravamo već više godina, su sljedeći.</p> <p>Stavkom 1. trenutno je propisano da za stegovne prijestupe zatvorenika sudac istrage, sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća</p>	Primljeno na znanje	Mišljenje će se s primjedbama i prijedlozima uzeti u obzir prilikom daljnje zakonske procedure u sklopu posebne Radne skupine za izradu Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku.

može, na prijedlog upravitelja zatvora, izreći stegovnu kaznu ograničenja posjeta i dopisivanja (koje se ne odnosi na veze zatvorenika s braniteljem ili susrete s konzularnim službenikom). Dakle, ograničenje posjeta i dopisivanja jedina je vrsta stegovne kazne koju je, neovisno o prijestupu koju počine, moguće izreći istražnim zatvorenicima. Za razliku od toga, sukladno čl. 154. Zakona o izvršavanju kazne zatvora (NN 14/21, u daljnjem tekstu: ZIKZ), zatvorenicima je za počinjene stegovne prijestupe moguće izreći četiri stegovne mjere (ukor, ograničenje ili privremena uskrata raspolaganja novcem u kaznionici odnosno zatvoru do tri mjeseca, uskrata pojedinih ili svih pogodnosti do tri mjeseca, upućivanje u samicu do 14 dana u slobodno vrijeme ili tijekom cijeloga dana i noći), od kojih ni jedna ne obuhvaća ograničenje posjeta i dopisivanja.

Osim toga, postojeće zakonsko rješenje u suprotnosti je s Europskim zatvorskim pravilima prema kojima se na komunikaciju i posjete mogu primjenjivati ograničenja nužna radi potreba postojeće kaznene istrage, za održavanje dobrog reda, sigurnosti zatvorenika i osiguranja zatvora, sprječavanja kaznenih djela i zaštite žrtava kaznenih djela, no ta ograničenja, uključujući specifična ograničenja određena od sudbene vlasti, u svakom slučaju moraju omogućiti prihvatljivu najmanju razinu kontakta (pravilo 24.2.).

Također, nije propisan minimum ni maksimum trajanja uskrate posjeta i dopisivanja, što je, uzimajući u obzir zahtjev za određenošću i preciznošću pravne norme, neprihvatljivo. Primjerice, postupajući po pritužbama istražnih zatvorenika i u obavljanju poslova Nacionalnog preventivnog mehanizma za sprečavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja uočili smo da se ova stegovna kazna najčešće izriče u trajanju od 30 dana, no u nekim slučajevima i do 90 dana. U nekim slučajevima uz zabranu posjeta i dopisivanja zabranjen je i telefonski kontakt. Jednom istražnom zatvoreniku zbog dva pozitivna testa na osihoaktivna

sredstva nadležni sud izrekao je ograničenje posjeta u trajanju od tri mjeseca te dopisivanja u trajanju od šest mjeseci. Dakle, istražnom zatvoreniku je zbog prijestupa koji nije propisan izrečena stegovna kazna čija visina nije propisana. Usporedbe radi, zatvoreniku čiji je test bio pozitivan izrečena je mjera ograničenja ili privremene uskrata raspolaganja novcem u trajanju od 30 dana. Osim toga, nije definiran ni postupak izricanja stegovne kazne.

Slijedom navedenoga, smatramo da je radi pravne sigurnosti te predvidljivosti pravne norme stavak 1. potrebno izmijeniti na način da se, uvažavajući međunarodne standarde, propiše više vrsta stegovnih kazni, njihov okvir (minimum i maksimum trajanja), te postupak njihova izricanja.

Ponašanja koja predstavljaju stegovne prijestupe propisana su stavkom 2., a uočljiva je podnormiranost, što u praksi dovodi do problema. Primjera radi, ZKP propisuje sedam stegovnih prijestupa, dok ih ZIKZ propisuje čak 41 (od kojih je 10 lakših i 31 teži).

Slijedom toga, smatramo da je stavak 2. potrebno izmijeniti na način da se proširi i osuvremeni katalog ponašanja koja predstavljaju stegovne prijestupe.

Stavkom 4. propisana je primjena prisilnih mjera, premda nije jasno misli li se pri tome na sredstva prisile. Neovisno o tome, smatramo da odredba kojom se uvjeti za primjenu sredstava prisile jasno ne definiraju, već se upućuje na pravila o policijskim ovlastima i izvršavanju kazne zatvora, ne udovoljavaju zahtjevu za određenošću i preciznošću pravne norme.

Stoga, predlažemo izmjenu i čl. 140. st. 4. ZKP-a uzimajući pri tome u obzir čl. 150. st. 5. ZIKZ-a,

Slijedom navedenog, predlažemo da ovo mišljenje s primjedbama i prijedlozima uzmete u obzir u daljnjoj zakonskoj proceduri donošenja Zakona izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM EUROPSKE UNIJE

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunma Zakona o kaznenom postupku

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPRAVE

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2024. godinu.

Rok: I. kvartal 2024.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci čl.83. st.1. UFEU

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Direktiva (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP (OJ L 88, 31.3.2017.)

32017L0541

- Članci 1., 20., 21., 24. i 25. preuzeto: Zakon o kaznenom postupku (Narodne novine, br. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19, 130/20, 80/22) (NN (80/22))
- Članci 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 19., 20. i 21. preuzeto: Kazneni zakon (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23) (NN (114/23))
- Članak 26. preuzeto: Nacionalna strategija za prevenciju i suzbijanje terorizma (NN 108/15)
- Članci 17., 18. i 19. preuzeto: Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela (Narodne novine, br. 151/03, 110/07, 45/11, 143/12, 114/22, 114/23) (NN (114/23))

- Članak 19. preuzeto: Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije (NN 91/10, 81/13, 124/13, 26/15, 102/17, 68/18, 70/19 i 141/20) (NN 141/20)
- Članak 21. preuzeto: Pravilnik o ustrojstvu i upravljanju vršnom nacionalnom internetskom domenom (NN 38/10)
- Članak 21. preuzeto: Zakon o provedbi Uredbe (EU) 2021/784 o borbi protiv širenja terorističkog sadržaja na internetu (NN 83/2022)
- Članak 22. preuzeto: Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima (NN 178/04)
- Članak 22. preuzeto: Zakon o potvrđivanju Europske konvencije o uzajamnoj sudskoj pomoći u kaznenim stvarima od 20. travnja 1959. i Dodatnog protokola Europske konvencije o uzajamnoj sudskoj pomoći u kaznenim stvarima od 17. ožujka 1978 (NN MU 4/99)
- Članak 24. preuzeto: Pravilnik o radu odjela za podršku žrtvama i svjedocima (NN 133/15, 127/19) (NN 127/19)
- Članak 24. preuzeto: Akcijski plan za prevenciju i suzbijanje terorizma (NN 136/12)
- Članak 24. preuzeto: Zakon o sudovima (Narodne novine, br. 28/13, 33/15, 82/15, 82/16, 67/18, 126/19, 130/20, 21/22, 60/22, 16/23) (NN 16/23)

Direktiva (EU) 2016/800 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o postupovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenim postupcima (SL L 132, 21.5.2016.)

32016L0800

Direktiva (EU) 2016/343 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o jačanju određenih vidova pretpostavke nedužnosti i prava sudjelovati na raspravi u kaznenom postupku (SL L 65 11.3.2016.)

32016L0343

Djelomično preuzeto - Članak 7. stavci 2. i 5. biti će preuzeti donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku u drugom čitanju

c) Ostali izvori prava Europske unije

-

5. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se preuzimaju odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

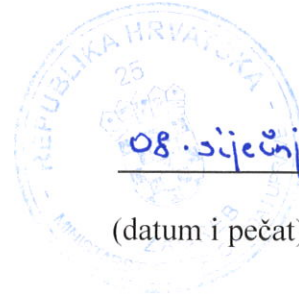
Da.

Potpis EU koordinatora stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

Vedrana Šimundža-Nikolić

EU koordinator

(potpis)

08. siječnja 2024.

(datum i pečat)

Potpis EU koordinatora Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Andreja Metelko - Zgombić

Državna tajnica i EU koordinatorica

(potpis)

9. 1. 2024.

(datum i pečat)

RM

PR

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

<p>Članak 1.</p> <p>Predmet</p> <p>Ovom se Direktivom utvrđuju minimalna pravila u pogledu definicije kaznenih djela i sankcija u području kaznenih djela terorizma, kaznenih djela povezanih s terorističkom skupinom i kaznenih djela povezanih s terorističkim aktivnostima, kao i mjere zaštite žrtava terorizma te potpore i pomoći tim žrtvama.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o kaznenom postupku (Narodne novine, br. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19, 130/20, 80/22) (NN (80/22)) članak/članci 1.a toč.12.
<p>Članak 2.</p> <p>Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive, primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>1. „financijska sredstva” znači imovina svake vrste, materijalna ili nematerijalna, pokretna ili nepokretna, bez obzira na koji način je stečena te pravni dokumenti ili instrumenti u bilo kojem obliku, uključujući elektroničke ili digitalne, kojima se dokazuje pravo na takvu imovinu ili udio u njoj, a uključuje, iako se na njih ne ograničava, bankovne kredite, putničke čekove, bankovne čekove, novčane naloge,</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Kazneni zakon (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23) (NN (114/23)) članak/članci 87., 328.

<p>dionice, vrijednosne papire, obveznice, mjenice i akreditive;</p> <p>2. „pravna osoba” znači svaki subjekt koji prema mjerodavnom pravu ima pravnu osobnost, uz iznimku država ili javnih tijela pri izvršavanju javnih ovlasti te javnih međunarodnih organizacija;</p> <p>3. „teroristička skupina” znači strukturirana skupina s više od dvije osobe, koja je osnovana na dulje razdoblje i djeluje organizirano radi počinjenja kaznenih djela terorizma; „strukturirana skupina” znači skupina koja nije osnovana slučajno kako bi kazneno djelo počinila odmah i koja ne mora imati formalno definirane uloge za svoje članove, kontinuitet članstva ili razvijenu strukturu.</p>			
<p>GLAVA II.</p> <p>KAZNENA DJELA TERORIZMA I KAZNENA DJELA POVEZANA S TERORISTIČKOM SKUPINOM</p> <p>Članak 3.</p> <p>Kaznena djela terorizma</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se sljedeća namjerna djela, kako su definirana prema nacionalnom pravu kao kaznena djela, koja zbog svoje prirode ili konteksta mogu ozbiljno naštetiti zemlji ili</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Kazneni zakon (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23) (NN (114/23)) članak/članci 97.</p>

<p>međunarodnoj organizaciji, definiraju kao kaznena djela terorizma ako su počinjena s jednim od ciljeva navedenih u stavku 2.:</p> <ul style="list-style-type: none">(a) napadi na život osobe koji mogu prouzročiti smrt;(b) napadi na fizički integritet osobe;(c) otmica ili uzimanje talaca;(d) nanošenje velikih razaranja vladinom ili javnom objektu, sustavu prijevoza te infrastrukturnom objektu, uključujući informacijski sustav, fiksnoj platformi smještenoj na epikontinentalnom pojasu te nekom javnom mjestu ili privatnom vlasništvu, koja mogu ugroziti ljudske živote ili dovesti do velikoga gospodarskog gubitka;(e) protupravno oduzimanje zrakoplova, brodova ili drugih sredstava javnog ili teretnog prijevoza;(f) proizvodnja, posjedovanje, stjecanje, prijevoz, nabava ili uporaba eksplozivâ ili oružja, između ostalog kemijskog, biološkog, radiološkog ili nuklearnog oružja, kao i istraživanje i razvoj kemijskog, biološkog, radiološkog ili nuklearnog oružja;(g) ispuštanje opasnih tvari ili izazivanje požara, poplava ili eksplozija s učinkom ugrožavanja ljudskih života;(h) ometanje ili prekidanje opskrbe vodom, električnom energijom ili bilo			
--	--	--	--

<p>kojim drugim osnovnim prirodnim resursom s učinkom ugrožavanja ljudskih života;</p> <p>(i) nezakonito ometanje sustava, kako je navedeno u članku 4. Direktive 2013/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća (19), u slučajevima u kojima se primjenjuje članak 9. stavak 3. ili članak 9. stavak 4. točka (b) ili (c) te direktive i nezakonito ometanje podataka, kako je navedeno u članku 5. te direktive, u slučajevima u kojima se primjenjuje članak 9. stavak 4. točka (c) te direktive;</p> <p>(j) prijetnja počinjenja bilo kojeg od djela navedenih u točkama od (a) do (i).</p> <p>2. Ciljevi iz stavka 1. su sljedeći:</p> <p>(a) ozbiljno zastrašivanje stanovništva;</p> <p>(b) protupravno prisiljavanje tijela vlasti ili međunarodne organizacije na činjenje ili nečinjenje bilo koje radnje;</p> <p>(c) ozbiljna destabilizacija ili uništavanje temeljnih političkih, ustavnih, gospodarskih ili društvenih struktura neke zemlje ili međunarodne organizacije.</p>			
--	--	--	--

<p>Članak 4.</p> <p>Kaznena djela povezana s terorističkom skupinom</p> <p>Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da sljedeća djela, kada su počinjena namjerno, budu kažnjiva kao kaznena djela:</p> <p>(a) vođenje terorističke skupine; (b) sudjelovanje u aktivnostima terorističke skupine, između ostalog prikupljanjem informacija ili materijalnih sredstava ili financiranjem njezinih aktivnosti na bilo koji način, znajući za činjenicu da će takvo sudjelovanje doprinijeti kriminalnim aktivnostima terorističke skupine.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Kazneni zakon (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23) (NN (114/23)) članak/članci 102.
<p>GLAVA III.</p> <p>KAZNENA DJELA POVEZANA S TERORISTIČKIM AKTIVNOSTIMA</p> <p>Članak 5.</p> <p>Javno poticanje na počinjenje kaznenog djela terorizma</p> <p>Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da širenje neke poruke ili činjenje neke poruke javno dostupnom na drugi način, bilo kojim sredstvima, na internetu ili izvan njega, s</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Kazneni zakon (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23) (NN (114/23)) članak/članci 99.

<p>namjerom poticanja na počinjenje nekog od kaznenih djela navedenih u članku 3. stavku 1. točkama od (a) do (i), ako se takvim ponašanjem izravno ili neizravno, primjerice veličanjem terorističkih djela, zagovara počinjenja kaznenih djela terorizma, uzrokujući time opasnost od mogućnosti počinjenja jednog ili više takvih kaznenih djela, bude kažnjivo kao kazneno djelo kada je počinjeno namjerno.</p>			
<p>Članak 6. Novačenje za terorizam</p> <p>Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da vrbovanje druge osobe za počinjenje ili doprinos počinjenju nekog od kaznenih djela navedenih u članku 3. stavku 1. točkama od (a) do (i) ili u članku 4. bude kažnjivo kao kazneno djelo kada je počinjeno namjerno.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Kazneni zakon (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23) (NN (114/23)) članak/članci 100.</p>

<p>Članak 7.</p> <p>Pružanje obuke za terorizam</p> <p>Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da davanje uputa o izradi ili uporabi eksplozivâ, vatrenog oružja ili drugog oružja ili štetnih ili opasnih tvari, ili o drugim posebnim metodama ili tehnikama, u svrhu počinjenja ili doprinosa počinjenju nekog od kaznenih djela navedenih u članku 3. stavku 1. točkama od (a) do (i), znajući da se stečene vještine namjeravaju upotrijebiti u takvu svrhu, bude kažnjivo kao kazneno djelo kada je počinjeno namjerno.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Kazneni zakon (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23) (NN (114/23)) članak/članci 101. stavak 1.
<p>Članak 8.</p> <p>Pohađanje obuke za terorizam</p> <p>Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da primanje uputa o izradi ili uporabi eksplozivâ, vatrenog oružja ili drugog oružja ili štetnih ili opasnih tvari, ili o drugim posebnim metodama ili tehnikama, u svrhu počinjenja ili doprinosa počinjenju nekog od kaznenih djela navedenih u članku 3. stavku 1. točkama od (a) do (i), bude kažnjivo kao kazneno djelo kada je počinjeno namjerno.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Kazneni zakon (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23) (NN (114/23)) članak/članci 101. stavak 2.

<p>Članak 9.</p> <p>Putovanje u svrhu terorizma</p> <p>1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da putovanje u zemlju koja nije članica Unije u svrhu počinjenja ili doprinosa počinjenju kaznenog djela terorizma kako je navedeno u članku 3., radi sudjelovanja u aktivnostima terorističke skupine znajući za činjenicu da će se tim sudjelovanjem doprinijeti kriminalnim aktivnostima te skupine kako je navedeno u članku 4. ili radi pružanja ili pohađanja obuke za terorizam kako je navedeno u člancima 7. i 8., bude kažnjivo kao kazneno djelo kada je počinjeno namjerno.</p> <p>2. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da neko od sljedećih ponašanja bude kažnjivo kao kazneno djelo kada je počinjeno namjerno:</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Kazneni zakon (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23) (NN (114/23)) članak/članci 101.a</p>

<p>(a)putovanje u tu državu članicu u svrhu počinjenja ili doprinosa počinjenju kaznenog djela terorizma kako je navedeno u članku 3., radi sudjelovanja u aktivnostima terorističke skupine znajući za činjenicu da će se tim sudjelovanjem doprinijeti kriminalnim aktivnostima te skupine kako je navedeno u članku 4. ili radi pružanja ili pohađanja obuke za terorizam kako je navedeno u člancima 7. i 8.; ili</p> <p>(b)pripremne radnje koje poduzme osoba koja ulazi u tu državu članicu s namjerom počinjenja ili doprinosa počinjenju kaznenog djela terorizma kako je navedeno u članku 3.</p>			
<p>Članak 10.</p> <p>Organiziranje ili drukčije olakšavanje putovanja u svrhu terorizma</p> <p>Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da svaka radnja organizacije ili olakšavanja kojom se bilo kojoj osobi pomaže u putovanju u svrhu terorizma, kako je navedeno u članku 9. stavku 1. i članku 9. stavku 2. točki (a), znajući da je tako pružena pomoć namijenjena u tu svrhu, bude kažnjiva kao kazneno djelo kada je počinjena namjerno.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Kazneni zakon (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23) (NN (114/23)) članak/članci 38., 103.</p>

<p>Članak 11.</p> <p>Financiranje terorizma</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da stavljanje na raspolaganje ili prikupljanje sredstava na bilo koji način, izravno ili neizravno, s namjerom njihove uporabe ili znajući da će se ona u cijelosti ili djelomično upotrijebiti za počinjenje ili doprinos počinjenju bilo kojeg od kaznenih djela iz članka od 3. do 10. bude kažnjivo kao kazneno djelo kada je počinjeno namjerno.</p> <p>2. Ako se financiranje terorizma iz stavka 1. ovog članka odnosi na bilo koje od kaznenih djela utvrđenih u člancima 3., 4. i 9., nije nužno da se sredstva doista upotrijebe, u cijelosti ili djelomično, za počinjenje ili doprinos počinjenju bilo kojeg od navedenih kaznenih djela niti se zahtijeva da počinitelj zna za koje se određeno kazneno djelo ili kaznena djela sredstva namjeravaju upotrijebiti.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Kazneni zakon (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23) (NN (114/23)) članak/članci 98.
--	--	---------------	---

<p>Članak 12.</p> <p>Druga kaznena djela povezana s terorističkim aktivnostima</p> <p>Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da kaznena djela povezana s terorističkim aktivnostima obuhvaćaju sljedeća namjerna djela:</p> <p>(a) tešku krađu s ciljem počinjenja nekog od kaznenih djela navedenih u članku 3.;</p> <p>(b) iznudu s ciljem počinjenja nekog od kaznenih djela navedenih u članku 3.;</p> <p>(c) izradu ili uporabu lažnih administrativnih isprava s ciljem počinjenja nekog od kaznenih djela navedenih u članku 3. stavku 1. točkama od (a) do (i), članku 4. točki (b) i članku 9.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Kazneni zakon (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23) (NN (114/23)) članak/članci 229., 234., 243., 278., 279., 51.
<p>GLAVA IV.</p> <p>OPĆE ODREDBE KOJE SE ODOSE NA KAZNENA DJELA TERORIZMA, KAZNENA DJELA POVEZANA S TERORISTIČKOM SKUPINOM I KAZNENA DJELA POVEZANA S TERORISTIČKIM AKTIVNOSTIMA</p> <p>Članak 13.</p> <p>Povezanost s kaznenim djelima terorizma</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Kazneni zakon (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23) (NN (114/23)) članak/članci 102.

<p>Kako bi kazneno djelo iz članka 4. ili glave III. bilo kažnjivo, nije nužno da je kazneno djelo terorizma doista počinjeno niti je nužno, ako je riječ o kaznenim djelima iz članaka od 5. do 10. i članka 12., uspostaviti poveznicu s drugim određenim kaznenim djelom utvrđenim u ovoj Direktivi.</p>			
<p>Članak 14.</p> <p>Pomaganje, poticanje i pokušaj</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da pomaganje u počinjenju kaznenog djela iz članaka od 3. do 8., članka 11. i članka 12. bude kažnjivo.</p> <p>2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da poticanje na počinjenje kaznenog djela iz članaka od 3. do 12. bude kažnjivo.</p> <p>3. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da pokušaj počinjenja kaznenog djela iz članaka 3., 6., 7., članka 9. stavka 1. i članka 9. stavka 2. točke (a) te članaka 11. i 12., uz iznimku posjedovanja kao što je predviđeno u članku 3. stavku 1. točki (f) i kaznenog djela iz članka 3. stavka 1. točke (j), bude kažnjiv.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Kazneni zakon (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23) (NN (114/23)) članak/članci 38., 37., 34.</p>

<p>Članak 15.</p> <p>Kazne za fizičke osobe</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se kaznena djela iz članka od 3. do 12. i članka 14. mogu kazniti učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim kaznenim sankcijama koje mogu dovesti do predaje ili izručenja.</p> <p>2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se kaznena djela terorizma iz članka 3. i kaznena djela iz članka 14., u onoj mjeri u kojoj se odnose na kaznena djela terorizma, mogu kazniti kaznama zatvora težima od onih koje su prema nacionalnom pravu zapriječene za takva kaznena djela u slučaju nepostojanja posebne namjere koja se zahtijeva u skladu s člankom 3., osim ako su zapriječene kazne već najviše moguće kazne prema nacionalnom pravu.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Kazneni zakon (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23) (NN (114/23)) članak/članci 110., 120., 117., 118., 119., 137., 139., 215., 216., 217., 218., 219., 220., 221., 222., 223., 267., 269., 270., 271., 273., 331., 102., 47., 266., 268., 272., 97.

<p>3. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se kaznena djela navedena u članku 4. mogu kazniti kaznama zatvora, pri čemu najviša kazna ne smije biti kraća od petnaest godina za kazneno djelo iz članka 4. točke (a), a za kaznena djela navedena u članku 4. točki (b) najviša kazna ne smije biti kraća od osam godina. Ako je kazneno djelo terorizma iz članka 3. stavka 1. točke (j) počinila osoba koja vodi terorističku skupinu kako je navedeno u članku 4. točki (a), najviša kazna ne smije biti kraća od osam godina.</p> <p>4. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se u slučaju kada je kazneno djelo iz članka 6. ili 7. usmjereno prema djetetu to može uzeti u obzir prilikom izricanja kazne, u skladu s nacionalnim pravom.</p>			
<p>Članak 16.</p> <p>Olakotne okolnosti</p> <p>Države članice mogu poduzeti potrebne mjere kako bi osigurale da se kazne iz članka 15. mogu ublažiti, ako počinitelj:</p> <p>(a) odustane od terorističkih aktivnosti; i</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Kazneni zakon (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23) (NN (114/23)) članak/članci 47., 48., 49., 35.</p>

<p>(b) pruži upravnim ili pravosudnim tijelima informacije koje ona inače ne bi mogla pribaviti, pomažući im da:</p> <p>i. spriječe ili ublaže posljedice kaznenog djela;</p> <p>ii. identificiraju ili privedu druge počinitelje;</p> <p>iii. pronađu dokaze; ili</p> <p>iv. spriječe daljnja kaznena djela iz članka od 3. do 12. i članka 14.</p>			
<p>Članak 17.</p> <p>Odgovornost pravnih osoba</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se pravne osobe mogu smatrati odgovornima za bilo koje od kaznenih djela iz članka od 3. do 12. i članka 14. koje je u njihovu korist počinila bilo koja osoba koja je djelovala pojedinačno ili kao dio tijela pravne osobe i koja ima vodeću poziciju u okviru pravne osobe, na temelju:</p> <p>(a) ovlaštenja za zastupanje pravne osobe;</p> <p>(b) ovlaštenja za donošenje odluka u ime pravne osobe;</p> <p>(c) ovlaštenje za provedbu nadzora u okviru pravne osobe.</p> <p>2. Države članice također poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela (Narodne novine, br. 151/03, 110/07, 45/11, 143/12, 114/22, 114/23) (NN (114/23)) članak/članci 2.,3.,4.,5.,23.
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Kazneni zakon (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23) (NN (114/23)) članak/članci 20., 291.

<p>pravne osobe mogu smatrati odgovornima kada je nedostatak nadzora ili kontrole osobe iz stavka 1. ovog članka omogućio počinjenje, od strane osobe koja je podređena toj pravnoj osobi, bilo kojeg od kaznenih djela iz članaka od 3. do 12. i članka 14. u korist te pravne osobe.</p> <p>3. Odgovornost pravnih osoba u skladu sa stavicima 1. i 2. ovog članka ne isključuje kaznene postupke protiv fizičkih osoba koje su počinitelji ili poticatelji kaznenih djela iz članaka od 3. do 12. i članka 14. ili pomagatelji u tim kaznenim djelima.</p>			
<p>Članak 18.</p> <p>Sankcije za pravne osobe</p> <p>Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se pravna osoba koja je odgovorna na temelju članka 17. može kazniti učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim sankcijama koje uključuju kaznene novčane kazne ili novčane kazne koje nisu kaznene te mogu uključivati druge sankcije kao što su:</p> <p>(a)ukidanje prava na javne naknade ili pomoć;</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela (Narodne novine, br. 151/03, 110/07, 45/11, 143/12, 114/22, 114/23) (NN (114/23)) članak/članci 8.,10.,10.a,11.,12.,12.a,13.,15.,16.,17.,18.</p>

<p>(b)privremena ili trajna zabrana obavljanja poslovnih djelatnosti;</p> <p>(c) stavljanje pod sudski nadzor;</p> <p>(d) sudski nalog za likvidaciju;</p> <p>(e)privremeno ili trajno zatvaranje objekata koji su služili za počinjenje kaznenog djela.</p>			
<p>Članak 19.</p> <p>Nadležnost i kazneni progon</p> <p>1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi utvrdila svoju nadležnost za kaznena djela iz članaka od 3. do 12. i članka 14. u sljedećim slučajevima:</p> <p>(a)kazneno djelo počinjeno je u cijelosti ili djelomično na njezinu državnom području;</p> <p>(b)kazneno djelo počinjeno je na plovilu koje plovi pod njezinom zastavom ili u zrakoplovu registriranom u toj državi članici;</p> <p>(c)počinitelj je njezin državljanin ili u njoj ima boravište;</p> <p>(d)kazneno djelo počinjeno je u korist pravne osobe s poslovnim nastanom na njezinu državnom području;</p> <p>(e)kazneno djelo počinjeno je protiv institucija ili naroda dotične države članice ili protiv institucije, tijela,</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Kazneni zakon (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23) (NN (114/23)) članak/članci 9.,10.,11.,12.,14.,16.
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela (Narodne novine, br. 151/03, 110/07, 45/11, 143/12, 114/22, 114/23) (NN (114/23)) članak/članci 1.,3.
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije (NN 91/10, 81/13, 124/13, 26/15, 102/17, 68/18, 70/19 i 141/20) (NN 141/20) članak/članci 12., 12.g

<p>ureda ili agencije Unije koji imaju sjedište u toj državi članici.</p> <p>Svaka država članica može proširiti svoju nadležnost ako je kazneno djelo počinjeno na državnom području druge države članice.</p> <p>2. Svaka država članica može proširiti svoju nadležnost nad pružanjem obuke za terorizam, kako je navedeno u članku 7., kada počinitelj pruža obuku osobama koje su njezini državljani ili imaju boravište u toj državi članici u slučajevima u kojima nije primjenjiv stavak 1. ovog članka. Država članica o tome obavješćuje Komisiju.</p> <p>3. Kada je za kazneno djelo nadležno više država članica i kada svaka od dotičnih država članica može učinkovito izvršiti kazneni progon na temelju istih činjenica, dotične države članice surađuju kako bi odlučile koja će od njih izvršiti kazneni progon počinitelja s ciljem, ako je to moguće, objedinjavanja postupaka u jednoj državi članici. U tu svrhu države članice mogu se obratiti Eurojustu kako bi olakšale suradnju između svojih pravosudnih tijela i koordinaciju njihova djelovanja.</p> <p>U obzir se uzimaju sljedeći čimbenici:</p>			
--	--	--	--

<p>(a) država članica ona je na čijem je državnom području počinjeno kazneno djelo;</p> <p>(b) država članica ona je čiji je počinitelj državljanin ili u kojoj ima boravište;</p> <p>(c) država članica ona je koja je zemlja podrijetla žrtava;</p> <p>(d) država članica ona je na čijem je državnom području pronađen počinitelj.</p> <p>4. Svaka država članica također poduzima potrebne mjere kako bi utvrdila svoju nadležnost za kaznena djela iz članaka od 3. do 12. i članka 14. u slučajevima kada odbija predati ili izručiti drugoj državi članici ili trećoj zemlji osobu osumnjičenu ili osuđenu za takvo kazneno djelo.</p> <p>5. Svaka država članica osigurava da njezina nadležnost obuhvaća slučajeve u kojima je bilo koje od kaznenih djela iz članaka 4. i 14. počinjeno u cijelosti ili djelomično na njezinu državnom području, neovisno o tome gdje je teroristička skupina smještena ili gdje vrši svoje kriminalne aktivnosti.</p> <p>6. Ovaj članak ne isključuje izvršavanje nadležnosti u kaznenim stvarima kako je to utvrdila država članica u skladu sa svojim nacionalnim pravom.</p>			
--	--	--	--

<p>Članak 20.</p> <p>Istražni instrumenti i oduzimanje</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da djelotvorni istražni instrumenti, poput onih koji se koriste u slučajevima organiziranog kriminala ili u drugim slučajevima teških kaznenih djela, budu dostupni osobama, jedinicama ili službama koje su odgovorne za istragu ili kazneni progon kaznenih djela iz članka od 3. do 12.</p> <p>2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da njihova nadležna tijela prema potrebi zamrznu ili oduzmu, u skladu s Direktivom 2014/42/EU Europskog parlamenta i Vijeća (20), imovinsku korist ostvarenu počinjenjem ili doprinosom počinjenju bilo kojeg od kaznenih djela iz ove Direktive ili predmete koji su se pritom koristili ili ih se pritom namjeravalo koristiti.</p>		<p>Nije preuzeto</p> <p>Preuzeto u: Zakon o kaznenom postupku (Narodne novine, br. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19, 130/20, 80/22) (NN (80/22)) članak/članci 332.,333.,334.,335.,336.,337.,338.,339. Glava XXVII.,</p>	
		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Kazneni zakon (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23) (NN (114/23)) članak/članci 5., 77., 78.,79., 98. stavak 3.</p>

<p>Članak 21.</p> <p>Mjere protiv internetskih sadržaja za javno poticanje</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale žurno uklanjanje internetskog sadržaja koji je javno poticanje na počinjenje kaznenog djela terorizma, kako je navedeno u članku 5., a koji se nalazi na poslužiteljima na njihovu državnom području. One također nastoje ostvariti uklanjanje takva sadržaja s poslužitelja koji se nalaze izvan njihova državnog područja.</p> <p>2. Kada uklanjanje sadržaja iz stavka 1. na njegovu izvoru nije izvedivo, države članice mogu prema korisnicima interneta na svojem državnom području poduzeti mjere za blokiranje pristupa takvu sadržaju.</p> <p>3. Mjere uklanjanja i blokiranja moraju biti određene prema transparentnim</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Kazneni zakon (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23) (NN (114/23)) članak/članci 75.
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o kaznenom postupku (Narodne novine, br. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19, 130/20, 80/22) (NN (80/22)) članak/članci 261., 263.
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Pravilnik o ustrojstvu i upravljanju vršnom nacionalnom internetskom domenom (NN 38/10) članak/članci 9.

<p>postupcima i pružati odgovarajuće zaštitne mehanizme posebno kako bi se osiguralo da su te mjere ograničene na ono što je nužno i proporcionalno te kako bi korisnici bili obaviješteni o razlogu za te mjere. Zaštitni mehanizmi povezani s uklanjanjem ili blokiranjem uključuju i mogućnost upotrebe pravnog sredstva.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o provedbi Uredbe (EU) 2021/784 o borbi protiv širenja terorističkog sadržaja na internetu (NN 83/2022) članak/članci 4.,5.,6.,7.,8.,9.,10.,11.,12.</p>
<p>Članak 22. Izmjene Odluke 2005/671/PUP Odluka 2005/671/PUP mijenja se kako slijedi: 1.u članku 1. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima (NN 178/04) članak/članci 18.</p>
<p>„(a),kaznena djela terorizma’: kaznena djela iz Direktive (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća <u>(*1)</u>; <u>(*1)</u> Direktiva (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP (SL L 88, 31.3.2017., str. 6).”; 2.članak 2. mijenja se kako slijedi: (a)stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o potvrđivanju Europske konvencije o uzajamnoj sudskoj pomoći u kaznenim stvarima od 20. travnja 1959. i Dodatnog protokola Europske konvencije o uzajamnoj sudskoj pomoći u kaznenim stvarima od 17. ožujka 1978 (NN MU 4/99) članak/članci 21.</p>

<p>„6. Svaka država članica donosi potrebne mjere kako bi osigurala da se relevantne informacije koje su prikupila njezina nadležna tijela u okviru kaznenih postupaka u vezi s kaznenim djelima terorizma učine što prije dostupnima nadležnim tijelima druge države članice, ako bi se te informacije mogle upotrijebiti za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili kaznenih progon kaznenih djela terorizma, kako je navedeno u Direktivi (EU) 2017/541, u toj državi članici, na zahtjev ili na vlastitu inicijativu, i u skladu s nacionalnim pravom te odgovarajućim međunarodnim pravnim instrumentima.”;</p> <p>(b) dodaju se sljedeći stavci:</p> <p>„7. Stavak 6. ne primjenjuje se u slučaju kada bi se razmjennom informacija ugrozile istrage u tijeku ili sigurnost pojedinca ni u slučaju kada bi ona bila protivna ključnim interesima sigurnosti dotične države članice.</p> <p>8. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da njihova nadležna tijela, prema potrebi, poduzmu pravodobne mjere u skladu s nacionalnim</p>			
--	--	--	--

<p>pravom nakon što dobiju informacije iz stavka 6.”.</p>			
<p>Članak 23.</p> <p>Temeljna prava i slobode</p> <p>1. Ovom Direktivom ne mijenjaju se obveze poštovanja temeljnih prava i temeljnih pravnih načela, kako su utvrđena u članku 6. UEU-a.</p> <p>2. Države članice mogu utvrditi uvjete koji su potrebni prema temeljnim načelima koja se odnose na slobodu tiska i drugih medija i u skladu tim načelima, kojima se uređuju prava i obveze tiska ili drugih medija te postupovna jamstva za njih kada se takvi uvjeti odnose na određivanje ili ograničavanje odgovornosti.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Članak 23. Direktive (EU) 2017/541 propisuje obvezu država članica na poštivanje temeljnih prava iz članka 6. UEU-a. Slijedom navedenog, predmetna odredba nije predmetom ovih izmjena i dopuna Zakona o kaznenom postupku.</p>

<p>GLAVA V.</p> <p>ODREDBE O ZAŠTITI ŽRTAVA TERORIZMA, POTPORI ŽRTVAMA TERORIZMA TE PRAVIMA ŽRTAVA TERORIZMA</p> <p>Članak 24.</p> <p>Pomoć i potpora žrtvama terorizma</p> <p>1. Države članice osiguravaju da istrage ili kazneni progon kaznenih djela obuhvaćenih ovom Direktivom ne ovise o prijavi ili optužbi žrtve terorizma ili druge osobe nad kojom je počinjeno kazneno djelo, barem ako su djela počinjena na državnom području države članice.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da su službe za potporu koje se bave posebnim potrebama žrtava terorizma uspostavljene u skladu s Direktivom 2012/29/EU i dostupne žrtvama terorizma neposredno nakon terorističkog napada te dokle god je to potrebno. Takve službe na raspolaganju su dodatno uz opće službe za potporu žrtvama ili u okviru tih općih službi za potporu žrtvama koje se mogu obratiti</p>	<p>Članak 43.</p> <p>1) Žrtva kaznenog djela ima sukladno ovom Zakonu:</p> <p>1) pravo na lako dostupan, povjerljiv i besplatan pristup službama za potporu žrtvama kaznenih djela, odmah nakon počinjenja kaznenog djela i onoliko dugo koliko je potrebno,</p> <p>2) pravo na djelotvornu psihološku i drugu stručnu pomoć i potporu tijela, organizacije ili ustanove za pomoć žrtvama kaznenih djela u skladu sa zakonom,</p> <p>3) pravo na zaštitu od zastrašivanja i odmazde,</p> <p>4) pravo na zaštitu dostojanstva tijekom ispitivanja žrtve kao svjedoka,</p> <p>5) pravo da bude saslušana bez neopravdane odgode nakon podnošenja kaznene prijave te da se daljnja saslušanja provode samo u mjeri u kojoj je to nužno za potrebe kaznenog postupka,</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o kaznenom postupku (Narodne novine, br. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19, 130/20, 80/22) (NN (80/22)) članak/članci 2.,43.a, Glava V.</p>
--	---	----------------------------	--

<p>već postojećim subjektima koji pružaju specijalističku potporu.</p> <p>3. Službe za potporu moraju biti sposobne pružiti pomoć i potporu žrtvama terorizma u skladu s njihovim posebnim potrebama. Usluge tih službi povjerljive su, besplatne i lako dostupne svim žrtvama terorizma. Posebno obuhvaćaju:</p> <p>(a) emocionalnu i psihološku potporu, kao što su potpora i savjetovanje nakon traumatičnih iskustava;</p> <p>(b) savjetovanje i pružanje informacija o svim relevantnim pravnim, praktičnim ili financijskim pitanjima, uključujući olakšavanje ostvarivanja prava žrtava terorizma na informacije kako je utvrđeno u članku 26.;</p> <p>(c) pomoć u vezi s potraživanjima u pogledu naknade štete za žrtve terorizma koja je dostupna na temelju nacionalnog prava dotične države članice.</p> <p>4. Države članice osiguravaju da su uspostavljeni mehanizmi ili protokoli kojima se omogućuje aktiviranje službi za potporu žrtvama terorizma u okviru njihovih nacionalnih infrastruktura za odgovor na hitne situacije. Takvim mehanizmima ili protokolima predviđa se koordinacija nadležnih tijela vlasti,</p>	<p>6) pravo na pratnju osobe od povjerenja, po njezinom izboru (članak 202. stavak 2. točka 38. ovoga Zakona), pri poduzimanju svih radnji u kojima sudjeluje, od prijave žrtve do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka,</p> <p>7) pravo da se medicinski zahvati prema žrtvi poduzimaju u najmanjoj mjeri i samo ako su krajnje nužni za potrebe kaznenog postupka,</p> <p>8) pravo podnijeti prijedlog za progon i privatnu tužbu sukladno odredbama Kaznenog zakona, pravo sudjelovati u kaznenom postupku kao oštećenik, pravo biti obaviještena o odbacivanju kaznene prijave (članak 206. stavak 3. ovoga Zakona) i odustajanju državnog odvjetnika od kaznenog progona te pravo preuzeti kazneni progon umjesto državnog odvjetnika,</p> <p>9) pravo na obavijest od državnog odvjetnika o poduzetim radnjama povodom njezine prijave (članak 206.a ovoga Zakona) i podnošenje pritužbe višem državnom</p>		
--	--	--	--

<p>agencija i tijela kako bi bili sposobni pružiti sveobuhvatan odgovor na potrebe žrtava i članova njihovih obitelji neposredno nakon terorističkog napada te dokle god je to potrebno, uključujući odgovarajuća sredstva za olakšavanje identifikacije žrtava i njihovih obitelji te komunikacije s njima.</p> <p>5. Države članice osiguravaju pružanje odgovarajuće medicinske pomoći žrtvama terorizma neposredno nakon terorističkog napada te dokle god je to potrebno. Države članice zadržavaju pravo organizirati pružanje medicinske pomoći žrtvama terorizma u skladu sa svojim nacionalnim zdravstvenim sustavima.</p> <p>6. Države članice osiguravaju žrtvama terorizma pristup pravnoj pomoći, u skladu s člankom 13. Direktive 2012/29/EU, ako one imaju status stranaka u kaznenom postupku. Države članice osiguravaju da se težina i okolnosti kaznenog djela na odgovarajući način uzmu u obzir u uvjetima i postupovnim pravilima prema kojima žrtve terorizma imaju pristup pravnoj pomoći u skladu s nacionalnim pravom.</p> <p>7. Ova Direktiva primjenjuje se dodatno uz Direktivu 2012/29/EU i njome se ne</p>	<p>odvjetniku (članak 206.b ovoga Zakona),</p> <p>10) pravo na tajnost podataka čijim bi se otkrivanjem mogla ugroziti njezina sigurnost ili sigurnost žrtvi bliskih osoba,</p> <p>11) pravo da bez nepotrebne odgode bude obaviještena o ukidanju pritvora ili istražnog zatvora, bijegu okrivljenika i otpuštanju osuđenika s izdržavanja kazne zatvora te mjerama koje su poduzete radi njezine zaštite, osim u slučaju odricanja žrtve od navedenog prava,</p> <p>12) pravo da bude obaviještena o svakoj odluci kojom se pravomoćno okončava kazneni postupak, osim u slučaju odricanja žrtve od navedenog prava,</p> <p>13) pravo predložiti da bude ispitana putem audio-video uređaja,</p> <p>14) druga prava propisana zakonom.</p> <p>(2) Žrtva kaznenog djela za koje je propisana kazna zatvora teža od</p>		
---	---	--	--

<p>dovode u pitanje mjere utvrđene u toj direktivi.</p>	<p>pet godina, ako trpi teže posljedice kaznenog djela, ima pravo na stručnu pomoć savjetnika na teret proračunskih sredstava pri podnošenju imovinskopravnog zahtjeva.</p> <p>(3) Žrtva kaznenog djela nasilja počinjenog s namjerom ima pravo na novčanu naknadu iz sredstava državnog proračuna u skladu s posebnim zakonom. Ako je žrtva prethodno ostvarila imovinskopravni zahtjev uzet će se u obzir njegova visina pri odmjeravanju novčane naknade, a tako će postupiti i sud pri dosuđivanju imovinskopravnog zahtjeva ako je žrtva prethodno ostvarila novčanu naknadu iz sredstava državnog proračuna.</p> <p>(4) Sud, državno odvjetništvo, istražitelj i policija dužni su već pri poduzimanju prve radnje u kojoj sudjeluje obavijestiti žrtvu na njoj razumljiv način:</p> <p>1) o pravima iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka te članka 44. ovoga Zakona</p> <p>2) o pravima koja ima kao oštećenik.</p>		
---	---	--	--

(5) Tijela iz stavka 4. ovoga članka prema žrtvi će postupati obzirno i uvjeriti se da je žrtva danu obavijest o pravima razumljela. U odnosu na prava iz stavka 1. točaka 11. i 12. ovoga članka, tijela iz stavka 4. ovoga članka će izjavu žrtve o tome želi li koristiti navedena prava unijeti u pouku o pravima ili zapisnik te će poučiti žrtvu da tu izjavu može uvijek tijekom postupka izmijeniti.

(6) Tijela iz stavka 4. ovoga članka žrtvu će na njoj razumljiv način poučiti o značenju sudjelovanja u postupku u svojstvu oštećenika. U zapisnik će se unijeti dana obavijest i izjava žrtve želi li sudjelovati u postupku u svojstvu oštećenika.

(7) Prava iz stavka 1. točaka 8., 9. i 11. ovoga članka pripadaju i pravnoj osobi na čiju je štetu kazneno djelo počinjeno. Odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje ostvarivanje navedenih prava od strane žrtve kaznenog djela na odgovarajući se način primjenjuju i na pravnu osobu na čiju je štetu kazneno djelo počinjeno.

	<p>Članak 43.</p> <p>1) Žrtva kaznenog djela ima sukladno ovom Zakonu:</p> <p>1) pravo na lako dostupan, povjerljiv i besplatan pristup službama za potporu žrtvama kaznenih djela, odmah nakon počinjenja kaznenog djela i onoliko dugo koliko je potrebno,</p> <p>2) pravo na djelotvornu psihološku i drugu stručnu pomoć i potporu tijela, organizacije ili ustanove za pomoć žrtvama kaznenih djela u skladu sa zakonom,</p> <p>3) pravo na zaštitu od zastrašivanja i odmazde,</p> <p>4) pravo na zaštitu dostojanstva tijekom ispitivanja žrtve kao svjedoka,</p> <p>5) pravo da bude saslušana bez neopravdane odgode nakon podnošenja kaznene prijave te da se daljnja saslušanja provode samo u mjeri u kojoj je to nužno za potrebe kaznenog postupka,</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Pravilnik o radu odjela za podršku žrtvama i svjedocima (NN 133/15, 127/19) (NN 127/19) članak/članci 3.,6.,9.</p>
--	---	----------------------------	---

6) pravo na pratnju osobe od povjerenja, po njezinom izboru (članak 202. stavak 2. točka 38. ovoga Zakona), pri poduzimanju svih radnji u kojima sudjeluje, od prijave žrtve do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka,

7) pravo da se medicinski zahvati prema žrtvi poduzimaju u najmanjoj mjeri i samo ako su krajnje nužni za potrebe kaznenog postupka,

8) pravo podnijeti prijedlog za progon i privatnu tužbu sukladno odredbama Kaznenog zakona, pravo sudjelovati u kaznenom postupku kao oštećenik, pravo biti obaviještena o odbacivanju kaznene prijave (članak 206. stavak 3. ovoga Zakona) i odustajanju državnog odvjetnika od kaznenog progona te pravo preuzeti kazneni progon umjesto državnog odvjetnika,

9) pravo na obavijest od državnog odvjetnika o poduzetim radnjama povodom njezine prijave (članak 206.a ovoga Zakona) i podnošenje pritužbe višem državnom

odvjetniku (članak 206.b ovoga Zakona),

10) pravo na tajnost podataka čijim bi se otkrivanjem mogla ugroziti njezina sigurnost ili sigurnost žrtvi bliskih osoba,

11) pravo da bez nepotrebne odgode bude obaviještena o ukidanju pritvora ili istražnog zatvora, bijegu okrivljenika i otpuštanju osuđenika s izdržavanja kazne zatvora te mjerama koje su poduzete radi njezine zaštite, osim u slučaju odricanja žrtve od navedenog prava,

12) pravo da bude obaviještena o svakoj odluci kojom se pravomoćno okončava kazneni postupak, osim u slučaju odricanja žrtve od navedenog prava,

13) pravo predložiti da bude ispitana putem audio-video uređaja,

14) druga prava propisana zakonom.

(2) Žrtva kaznenog djela za koje je propisana kazna zatvora teža od

pet godina, ako trpi teže posljedice kaznenog djela, ima pravo na stručnu pomoć savjetnika na teret proračunskih sredstava pri podnošenju imovinskopravnog zahtjeva.

(3) Žrtva kaznenog djela nasilja počinjenog s namjerom ima pravo na novčanu naknadu iz sredstava državnog proračuna u skladu s posebnim zakonom. Ako je žrtva prethodno ostvarila imovinskopravni zahtjev uzet će se u obzir njegova visina pri odmjeravanju novčane naknade, a tako će postupiti i sud pri dosuđivanju imovinskopravnog zahtjeva ako je žrtva prethodno ostvarila novčanu naknadu iz sredstava državnog proračuna.

(4) Sud, državno odvjetništvo, istražitelj i policija dužni su već pri poduzimanju prve radnje u kojoj sudjeluje obavijestiti žrtvu na njoj razumljiv način:

1) o pravima iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka te članka 44. ovoga Zakona

2) o pravima koja ima kao oštećenik.

(5) Tijela iz stavka 4. ovoga članka prema žrtvi će postupati obzirno i uvjeriti se da je žrtva danu obavijest o pravima razumjela. U odnosu na prava iz stavka 1. točaka 11. i 12. ovoga članka, tijela iz stavka 4. ovoga članka će izjavu žrtve o tome želi li koristiti navedena prava unijeti u pouku o pravima ili zapisnik te će poučiti žrtvu da tu izjavu može uvijek tijekom postupka izmijeniti.

(6) Tijela iz stavka 4. ovoga članka žrtvu će na njoj razumljiv način poučiti o značenju sudjelovanja u postupku u svojstvu oštećenika. U zapisnik će se unijeti dana obavijest i izjava žrtve želi li sudjelovati u postupku u svojstvu oštećenika.

(7) Prava iz stavka 1. točaka 8., 9. i 11. ovoga članka pripadaju i pravnoj osobi na čiju je štetu kazneno djelo počinjeno. Odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje ostvarivanje navedenih prava od strane žrtve kaznenog djela na odgovarajući se način primjenjuju i na pravnu osobu na čiju je štetu kazneno djelo počinjeno.

	<p>Članak 43.</p> <p>1) Žrtva kaznenog djela ima sukladno ovom Zakonu:</p> <p>1) pravo na lako dostupan, povjerljiv i besplatan pristup službama za potporu žrtvama kaznenih djela, odmah nakon počinjenja kaznenog djela i onoliko dugo koliko je potrebno,</p> <p>2) pravo na djelotvornu psihološku i drugu stručnu pomoć i potporu tijela, organizacije ili ustanove za pomoć žrtvama kaznenih djela u skladu sa zakonom,</p> <p>3) pravo na zaštitu od zastrašivanja i odmazde,</p> <p>4) pravo na zaštitu dostojanstva tijekom ispitivanja žrtve kao svjedoka,</p> <p>5) pravo da bude saslušana bez neopravdane odgode nakon podnošenja kaznene prijave te da se daljnja saslušanja provode samo u mjeri u kojoj je to nužno za potrebe kaznenog postupka,</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Akcijski plan za prevenciju i suzbijanje terorizma (NN 136/12) članak/članci Točka IV.</p>
--	---	----------------------------	---

6) pravo na pratnju osobe od povjerenja, po njezinom izboru (članak 202. stavak 2. točka 38. ovoga Zakona), pri poduzimanju svih radnji u kojima sudjeluje, od prijave žrtve do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka,

7) pravo da se medicinski zahvati prema žrtvi poduzimaju u najmanjoj mjeri i samo ako su krajnje nužni za potrebe kaznenog postupka,

8) pravo podnijeti prijedlog za progon i privatnu tužbu sukladno odredbama Kaznenog zakona, pravo sudjelovati u kaznenom postupku kao oštećenik, pravo biti obaviještena o odbacivanju kaznene prijave (članak 206. stavak 3. ovoga Zakona) i odustajanju državnog odvjetnika od kaznenog progona te pravo preuzeti kazneni progon umjesto državnog odvjetnika,

9) pravo na obavijest od državnog odvjetnika o poduzetim radnjama povodom njezine prijave (članak 206.a ovoga Zakona) i podnošenje pritužbe višem državnom

odvjetniku (članak 206.b ovoga Zakona),

10) pravo na tajnost podataka čijim bi se otkrivanjem mogla ugroziti njezina sigurnost ili sigurnost žrtvi bliskih osoba,

11) pravo da bez nepotrebne odgode bude obaviještena o ukidanju pritvora ili istražnog zatvora, bijegu okrivljenika i otpuštanju osuđenika s izdržavanja kazne zatvora te mjerama koje su poduzete radi njezine zaštite, osim u slučaju odricanja žrtve od navedenog prava,

12) pravo da bude obaviještena o svakoj odluci kojom se pravomoćno okončava kazneni postupak, osim u slučaju odricanja žrtve od navedenog prava,

13) pravo predložiti da bude ispitana putem audio-video uređaja,

14) druga prava propisana zakonom.

(2) Žrtva kaznenog djela za koje je propisana kazna zatvora teža od

	<p>pet godina, ako trpi teže posljedice kaznenog djela, ima pravo na stručnu pomoć savjetnika na teret proračunskih sredstava pri podnošenju imovinskopravnog zahtjeva.</p> <p>(3) Žrtva kaznenog djela nasilja počinjenog s namjerom ima pravo na novčanu naknadu iz sredstava državnog proračuna u skladu s posebnim zakonom. Ako je žrtva prethodno ostvarila imovinskopravni zahtjev uzet će se u obzir njegova visina pri odmjeravanju novčane naknade, a tako će postupiti i sud pri dosuđivanju imovinskopravnog zahtjeva ako je žrtva prethodno ostvarila novčanu naknadu iz sredstava državnog proračuna.</p> <p>(4) Sud, državno odvjetništvo, istražitelj i policija dužni su već pri poduzimanju prve radnje u kojoj sudjeluje obavijestiti žrtvu na njoj razumljiv način:</p> <p>1) o pravima iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka te članka 44. ovoga Zakona</p> <p>2) o pravima koja ima kao oštećenik.</p>		
--	---	--	--

(5) Tijela iz stavka 4. ovoga članka prema žrtvi će postupati obzirno i uvjeriti se da je žrtva danu obavijest o pravima razumjela. U odnosu na prava iz stavka 1. točaka 11. i 12. ovoga članka, tijela iz stavka 4. ovoga članka će izjavu žrtve o tome želi li koristiti navedena prava unijeti u pouku o pravima ili zapisnik te će poučiti žrtvu da tu izjavu može uvijek tijekom postupka izmijeniti.

(6) Tijela iz stavka 4. ovoga članka žrtvu će na njoj razumljiv način poučiti o značenju sudjelovanja u postupku u svojstvu oštećenika. U zapisnik će se unijeti dana obavijest i izjava žrtve želi li sudjelovati u postupku u svojstvu oštećenika.

(7) Prava iz stavka 1. točaka 8., 9. i 11. ovoga članka pripadaju i pravnoj osobi na čiju je štetu kazneno djelo počinjeno. Odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje ostvarivanje navedenih prava od strane žrtve kaznenog djela na odgovarajući se način primjenjuju i na pravnu osobu na čiju je štetu kazneno djelo počinjeno.

	<p>Članak 43.</p> <p>1) Žrtva kaznenog djela ima sukladno ovom Zakonu:</p> <p>1) pravo na lako dostupan, povjerljiv i besplatan pristup službama za potporu žrtvama kaznenih djela, odmah nakon počinjenja kaznenog djela i onoliko dugo koliko je potrebno,</p> <p>2) pravo na djelotvornu psihološku i drugu stručnu pomoć i potporu tijela, organizacije ili ustanove za pomoć žrtvama kaznenih djela u skladu sa zakonom,</p> <p>3) pravo na zaštitu od zastrašivanja i odmazde,</p> <p>4) pravo na zaštitu dostojanstva tijekom ispitivanja žrtve kao svjedoka,</p> <p>5) pravo da bude saslušana bez neopravdane odgode nakon podnošenja kaznene prijave te da se daljnja saslušanja provode samo u mjeri u kojoj je to nužno za potrebe kaznenog postupka,</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o sudovima (Narodne novine, br. 28/13, 33/15, 82/15, 82/16, 67/18, 126/19, 130/20, 21/22, 60/22, 16/23) (NN 16/23) članak/članci 29.</p>
--	---	----------------------------	---

6) pravo na pratnju osobe od povjerenja, po njezinom izboru (članak 202. stavak 2. točka 38. ovoga Zakona), pri poduzimanju svih radnji u kojima sudjeluje, od prijave žrtve do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka,

7) pravo da se medicinski zahvati prema žrtvi poduzimaju u najmanjoj mjeri i samo ako su krajnje nužni za potrebe kaznenog postupka,

8) pravo podnijeti prijedlog za progon i privatnu tužbu sukladno odredbama Kaznenog zakona, pravo sudjelovati u kaznenom postupku kao oštećenik, pravo biti obaviještena o odbacivanju kaznene prijave (članak 206. stavak 3. ovoga Zakona) i odustajanju državnog odvjetnika od kaznenog progona te pravo preuzeti kazneni progon umjesto državnog odvjetnika,

9) pravo na obavijest od državnog odvjetnika o poduzetim radnjama povodom njezine prijave (članak 206.a ovoga Zakona) i podnošenje pritužbe višem državnom

	<p>odvjetniku (članak 206.b ovoga Zakona),</p> <p>10) pravo na tajnost podataka čijim bi se otkrivanjem mogla ugroziti njezina sigurnost ili sigurnost žrtvi bliskih osoba,</p> <p>11) pravo da bez nepotrebne odgode bude obaviještena o ukidanju pritvora ili istražnog zatvora, bijegu okrivljenika i otpuštanju osuđenika s izdržavanja kazne zatvora te mjerama koje su poduzete radi njezine zaštite, osim u slučaju odricanja žrtve od navedenog prava,</p> <p>12) pravo da bude obaviještena o svakoj odluci kojom se pravomoćno okončava kazneni postupak, osim u slučaju odricanja žrtve od navedenog prava,</p> <p>13) pravo predložiti da bude ispitana putem audio-video uređaja,</p> <p>14) druga prava propisana zakonom.</p> <p>(2) Žrtva kaznenog djela za koje je propisana kazna zatvora teža od</p>		
--	---	--	--

pet godina, ako trpi teže posljedice kaznenog djela, ima pravo na stručnu pomoć savjetnika na teret proračunskih sredstava pri podnošenju imovinskopravnog zahtjeva.

(3) Žrtva kaznenog djela nasilja počinjenog s namjerom ima pravo na novčanu naknadu iz sredstava državnog proračuna u skladu s posebnim zakonom. Ako je žrtva prethodno ostvarila imovinskopravni zahtjev uzet će se u obzir njegova visina pri odmjeravanju novčane naknade, a tako će postupiti i sud pri dosuđivanju imovinskopravnog zahtjeva ako je žrtva prethodno ostvarila novčanu naknadu iz sredstava državnog proračuna.

(4) Sud, državno odvjetništvo, istražitelj i policija dužni su već pri poduzimanju prve radnje u kojoj sudjeluje obavijestiti žrtvu na njoj razumljiv način:

1) o pravima iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka te članka 44. ovoga Zakona

2) o pravima koja ima kao oštećenik.

(5) Tijela iz stavka 4. ovoga članka prema žrtvi će postupati obzirno i uvjeriti se da je žrtva danu obavijest o pravima razumjela. U odnosu na prava iz stavka 1. točaka 11. i 12. ovoga članka, tijela iz stavka 4. ovoga članka će izjavu žrtve o tome želi li koristiti navedena prava unijeti u pouku o pravima ili zapisnik te će poučiti žrtvu da tu izjavu može uvijek tijekom postupka izmijeniti.

(6) Tijela iz stavka 4. ovoga članka žrtvu će na njoj razumljiv način poučiti o značenju sudjelovanja u postupku u svojstvu oštećenika. U zapisnik će se unijeti dana obavijest i izjava žrtve želi li sudjelovati u postupku u svojstvu oštećenika.

(7) Prava iz stavka 1. točaka 8., 9. i 11. ovoga članka pripadaju i pravnoj osobi na čiju je štetu kazneno djelo počinjeno. Odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje ostvarivanje navedenih prava od strane žrtve kaznenog djela na odgovarajući se način primjenjuju i na pravnu osobu na čiju je štetu kazneno djelo počinjeno.

<p>Članak 25.</p> <p>Zaštita žrtava terorizma</p> <p>Države članice osiguravaju dostupnost mjera za zaštitu žrtava terorizma i članova njihovih obitelji u skladu s Direktivom 2012/29/EU. Pri određivanju trebaju li oni i u kojoj mjeri biti korisnici zaštitnih mjera tijekom kaznenog postupka, posebna pozornost posvećuje se riziku od zastrašivanja i odmazde te potrebi zaštite dostojanstva i fizičkog integriteta žrtava terorizma, između ostalog tijekom ispitivanja i svjedočenja.</p>	<p>Članak 43.</p> <p>1) Žrtva kaznenog djela ima sukladno ovom Zakonu:</p> <p>1) pravo na lako dostupan, povjerljiv i besplatan pristup službama za potporu žrtvama kaznenih djela, odmah nakon počinjenja kaznenog djela i onoliko dugo koliko je potrebno,</p> <p>2) pravo na djelotvornu psihološku i drugu stručnu pomoć i potporu tijela, organizacije ili ustanove za pomoć žrtvama kaznenih djela u skladu sa zakonom,</p> <p>3) pravo na zaštitu od zastrašivanja i odmazde,</p> <p>4) pravo na zaštitu dostojanstva tijekom ispitivanja žrtve kao svjedoka,</p> <p>5) pravo da bude saslušana bez neopravdane odgode nakon podnošenja kaznene prijave te da se daljnja saslušanja provode samo u mjeri u kojoj je to nužno za potrebe kaznenog postupka,</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o kaznenom postupku (Narodne novine, br. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19, 130/20, 80/22) (NN (80/22)) članak/članci 202., 43.a</p>
---	---	----------------------------	---

6) pravo na pratnju osobe od povjerenja, po njezinom izboru (članak 202. stavak 2. točka 38. ovoga Zakona), pri poduzimanju svih radnji u kojima sudjeluje, od prijave žrtve do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka,

7) pravo da se medicinski zahvati prema žrtvi poduzimaju u najmanjoj mjeri i samo ako su krajnje nužni za potrebe kaznenog postupka,

8) pravo podnijeti prijedlog za progon i privatnu tužbu sukladno odredbama Kaznenog zakona, pravo sudjelovati u kaznenom postupku kao oštećenik, pravo biti obaviještena o odbacivanju kaznene prijave (članak 206. stavak 3. ovoga Zakona) i odustajanju državnog odvjetnika od kaznenog progona te pravo preuzeti kazneni progon umjesto državnog odvjetnika,

9) pravo na obavijest od državnog odvjetnika o poduzetim radnjama povodom njezine prijave (članak 206.a ovoga Zakona) i podnošenje pritužbe višem državnom

odvjetniku (članak 206.b ovoga Zakona),

10) pravo na tajnost podataka čijim bi se otkrivanjem mogla ugroziti njezina sigurnost ili sigurnost žrtvi bliskih osoba,

11) pravo da bez nepotrebne odgode bude obaviještena o ukidanju pritvora ili istražnog zatvora, bijegu okrivljenika i otpuštanju osuđenika s izdržavanja kazne zatvora te mjerama koje su poduzete radi njezine zaštite, osim u slučaju odricanja žrtve od navedenog prava,

12) pravo da bude obaviještena o svakoj odluci kojom se pravomoćno okončava kazneni postupak, osim u slučaju odricanja žrtve od navedenog prava,

13) pravo predložiti da bude ispitana putem audio-video uređaja,

14) druga prava propisana zakonom.

(2) Žrtva kaznenog djela za koje je propisana kazna zatvora teža od

	<p>pet godina, ako trpi teže posljedice kaznenog djela, ima pravo na stručnu pomoć savjetnika na teret proračunskih sredstava pri podnošenju imovinskopravnog zahtjeva.</p> <p>(3) Žrtva kaznenog djela nasilja počinjenog s namjerom ima pravo na novčanu naknadu iz sredstava državnog proračuna u skladu s posebnim zakonom. Ako je žrtva prethodno ostvarila imovinskopravni zahtjev uzet će se u obzir njegova visina pri odmjeravanju novčane naknade, a tako će postupiti i sud pri dosuđivanju imovinskopravnog zahtjeva ako je žrtva prethodno ostvarila novčanu naknadu iz sredstava državnog proračuna.</p> <p>(4) Sud, državno odvjetništvo, istražitelj i policija dužni su već pri poduzimanju prve radnje u kojoj sudjeluje obavijestiti žrtvu na njoj razumljiv način:</p> <p>1) o pravima iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka te članka 44. ovoga Zakona</p> <p>2) o pravima koja ima kao oštećenik.</p>		
--	---	--	--

(5) Tijela iz stavka 4. ovoga članka prema žrtvi će postupati obzirno i uvjeriti se da je žrtva danu obavijest o pravima razumjela. U odnosu na prava iz stavka 1. točaka 11. i 12. ovoga članka, tijela iz stavka 4. ovoga članka će izjavu žrtve o tome želi li koristiti navedena prava unijeti u pouku o pravima ili zapisnik te će poučiti žrtvu da tu izjavu može uvijek tijekom postupka izmijeniti.

(6) Tijela iz stavka 4. ovoga članka žrtvu će na njoj razumljiv način poučiti o značenju sudjelovanja u postupku u svojstvu oštećenika. U zapisnik će se unijeti dana obavijest i izjava žrtve želi li sudjelovati u postupku u svojstvu oštećenika.

(7) Prava iz stavka 1. točaka 8., 9. i 11. ovoga članka pripadaju i pravnoj osobi na čiju je štetu kazneno djelo počinjeno. Odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje ostvarivanje navedenih prava od strane žrtve kaznenog djela na odgovarajući se način primjenjuju i na pravnu osobu na čiju je štetu kazneno djelo počinjeno.

<p>Članak 26.</p> <p>Prava žrtava terorizma s boravištem u drugoj državi članici</p> <p>1. Države članice osiguravaju da žrtve terorizma koje imaju boravište u državi članici koja nije država članica u kojoj je počinjeno kazneno djelo terorizma imaju pristup informacijama u vezi sa svojim pravima, raspoloživim službama za potporu i programima za naknadu štete u državi članici u kojoj je počinjeno kazneno djelo terorizma. U tom pogledu dotične države članice poduzimaju prikladne mjere za olakšavanje suradnje među svojim nadležnim tijelima ili subjektima koji pružaju specijalističku potporu, kako bi se žrtvama terorizma osigurao stvaran pristup takvim informacijama.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da sve žrtve terorizma imaju pristup službama za pomoć i potporu kako je utvrđeno u članku 24. stavku 3. točkama (a) i (b) na državnom području države članice u kojoj imaju boravište, čak i ako je kazneno djelo terorizma počinjeno u drugoj državi članici.</p>	<p>Članak 43.</p> <p>1) Žrtva kaznenog djela ima sukladno ovom Zakonu:</p> <p>1) pravo na lako dostupan, povjerljiv i besplatan pristup službama za potporu žrtvama kaznenih djela, odmah nakon počinjenja kaznenog djela i onoliko dugo koliko je potrebno,</p> <p>2) pravo na djelotvornu psihološku i drugu stručnu pomoć i potporu tijela, organizacije ili ustanove za pomoć žrtvama kaznenih djela u skladu sa zakonom,</p> <p>3) pravo na zaštitu od zastrašivanja i odmazde,</p> <p>4) pravo na zaštitu dostojanstva tijekom ispitivanja žrtve kao svjedoka,</p> <p>5) pravo da bude saslušana bez neopravdane odgode nakon podnošenja kaznene prijave te da se daljnja saslušanja provode samo u mjeri u kojoj je to nužno za potrebe kaznenog postupka,</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Nacionalna strategija za prevenciju i suzbijanje terorizma (NN 108/15) članak/članci Točka IV.</p>
---	---	----------------------------	---

6) pravo na pratnju osobe od povjerenja, po njezinom izboru (članak 202. stavak 2. točka 38. ovoga Zakona), pri poduzimanju svih radnji u kojima sudjeluje, od prijave žrtve do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka,

7) pravo da se medicinski zahvati prema žrtvi poduzimaju u najmanjoj mjeri i samo ako su krajnje nužni za potrebe kaznenog postupka,

8) pravo podnijeti prijedlog za progon i privatnu tužbu sukladno odredbama Kaznenog zakona, pravo sudjelovati u kaznenom postupku kao oštećenik, pravo biti obaviještena o odbacivanju kaznene prijave (članak 206. stavak 3. ovoga Zakona) i odustajanju državnog odvjetnika od kaznenog progona te pravo preuzeti kazneni progon umjesto državnog odvjetnika,

9) pravo na obavijest od državnog odvjetnika o poduzetim radnjama povodom njezine prijave (članak 206.a ovoga Zakona) i podnošenje pritužbe višem državnom

	<p>odvjetniku (članak 206.b ovoga Zakona),</p> <p>10) pravo na tajnost podataka čijim bi se otkrivanjem mogla ugroziti njezina sigurnost ili sigurnost žrtvi bliskih osoba,</p> <p>11) pravo da bez nepotrebne odgode bude obaviještena o ukidanju pritvora ili istražnog zatvora, bijegu okrivljenika i otpuštanju osuđenika s izdržavanja kazne zatvora te mjerama koje su poduzete radi njezine zaštite, osim u slučaju odricanja žrtve od navedenog prava,</p> <p>12) pravo da bude obaviještena o svakoj odluci kojom se pravomoćno okončava kazneni postupak, osim u slučaju odricanja žrtve od navedenog prava,</p> <p>13) pravo predložiti da bude ispitana putem audio-video uređaja,</p> <p>14) druga prava propisana zakonom.</p> <p>(2) Žrtva kaznenog djela za koje je propisana kazna zatvora teža od</p>		
--	---	--	--

pet godina, ako trpi teže posljedice kaznenog djela, ima pravo na stručnu pomoć savjetnika na teret proračunskih sredstava pri podnošenju imovinskopravnog zahtjeva.

(3) Žrtva kaznenog djela nasilja počinjenog s namjerom ima pravo na novčanu naknadu iz sredstava državnog proračuna u skladu s posebnim zakonom. Ako je žrtva prethodno ostvarila imovinskopravni zahtjev uzet će se u obzir njegova visina pri odmjeravanju novčane naknade, a tako će postupiti i sud pri dosuđivanju imovinskopravnog zahtjeva ako je žrtva prethodno ostvarila novčanu naknadu iz sredstava državnog proračuna.

(4) Sud, državno odvjetništvo, istražitelj i policija dužni su već pri poduzimanju prve radnje u kojoj sudjeluje obavijestiti žrtvu na njoj razumljiv način:

1) o pravima iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka te članka 44. ovoga Zakona

2) o pravima koja ima kao oštećenik.

(5) Tijela iz stavka 4. ovoga članka prema žrtvi će postupati obzirno i uvjeriti se da je žrtva danu obavijest o pravima razumjela. U odnosu na prava iz stavka 1. točaka 11. i 12. ovoga članka, tijela iz stavka 4. ovoga članka će izjavu žrtve o tome želi li koristiti navedena prava unijeti u pouku o pravima ili zapisnik te će poučiti žrtvu da tu izjavu može uvijek tijekom postupka izmijeniti.

(6) Tijela iz stavka 4. ovoga članka žrtvu će na njoj razumljiv način poučiti o značenju sudjelovanja u postupku u svojstvu oštećenika. U zapisnik će se unijeti dana obavijest i izjava žrtve želi li sudjelovati u postupku u svojstvu oštećenika.

(7) Prava iz stavka 1. točaka 8., 9. i 11. ovoga članka pripadaju i pravnoj osobi na čiju je štetu kazneno djelo počinjeno. Odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje ostvarivanje navedenih prava od strane žrtve kaznenog djela na odgovarajući se način primjenjuju i na pravnu osobu na čiju je štetu kazneno djelo počinjeno.

<p>GLAVA VI.</p> <p>ZAVRŠNE ODREDBE</p> <p>Članak 27.</p> <p>Zamjena Okvirne odluke 2002/475/PUP</p> <p>Okvirna odluka 2002/475/PUP zamjenjuje se u odnosu na države članice koje obvezuje ova Direktiva, ne dovodeći u pitanje obveze tih država članica u pogledu roka za prenošenje navedene okvirne odluke u nacionalno pravo.</p> <p>U odnosu na države članice koje obvezuje ova Direktiva, upućivanja na Okvirnu odluku 2002/475/PUP smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Članak 27. Direktive (EU) 2017/541 propisuje zamjenu Okvirne odluke 2002/475/PUP ovom Direktivom, slijedom čega ovu odredbu nije potrebno preuzimati.</p>
<p>Članak 28.</p> <p>Prenošenje</p> <p>1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 8. rujna 2018. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.</p> <p>Kada države članice donese te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Članak 28. Direktive (EU) 2017/541 propisuje transpozicijski rok.</p>

<p>službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p>			
<p>Članak 29.</p> <p>Izveščivanje</p> <p>1. Komisija do 8. ožujka 2020. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće u kojem ocjenjuje u kojoj su mjeri države članice poduzele potrebne mjere radi usklađivanja s ovom Direktivom.</p> <p>2. Komisija do 8. rujna 2021. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće u kojem ocjenjuje dodanu vrijednost ove Direktive u pogledu suzbijanja terorizma. Izvješće obuhvaća i utjecaj ove Direktive na temeljna prava i slobode, između ostalog na nediskriminaciju, vladavinu prava i razinu zaštite i pomoći pružene žrtvama terorizma. Komisija uzima u obzir informacije koje su dostavile države članice u skladu s Odlukom 2005/671/PUP i sve ostale relevantne informacije o izvršavanju ovlasti u okviru zakonâ o borbi protiv terorizma u vezi s</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Članak 29. Direktive (EU) 2017/541 propisuje obveze Komisije na podnošenje izvješća.</p>

<p>prenošenjem ove Direktive i njezinom provedbom. Ako je to potrebno, Komisija na temelju te evaluacije odlučuje o prikladnim daljnjim djelovanjima.</p>			
<p>Članak 30.</p> <p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Članak 30. Direktive (EU) 2017/541 propisuje njezino stupanje na snagu. Predmetna odredba nije predmetom izmjena i dopuna Zakona o kaznenom postupku.</p>
<p>Članak 31.</p> <p>Adresati</p> <p>Ova Direktiva upućena je državama članicama u skladu s Ugovorima.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Članak 31. Direktive (EU) 2017/541 propisuje adresate kojima se Direktiva upućuje. Predmetna odredba nije predmetom izmjena i dopuna Zakona o kaznenom postupku.</p>

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva (EU) 2016/800 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o postupovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenim postupcima

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

<p>Članak 1.</p> <p>Predmet</p> <p>Ovom se Direktivom propisuju zajednička minimalna pravila u vezi s određenim pravima djece koja su:</p> <p>(a) osumnjičenici ili optuženici u kaznom postupku; ili</p> <p>(b) koja podliježu postupku na temelju europskog uhićenog naloga iz Okvirne odluke 2002/584/PUP („tražene osobe”).</p>	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU</p> <p>Članak 1.</p> <p>U Zakonu o kaznom postupku („Narodne novine“, br. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11 - pročišćeni tekst, 91/12 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19, 130/20- Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske i 80/22) u članku 1.a iza točke 8. dodaje se nova točka 9. koja glasi:</p> <p>„9. Direktiva 2014/57/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o kaznenopravnim sankcijama za zlouporabu tržišta (SL L 173, 12. 6. 2014.),“.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
---	--	------------------------------	--

	<p>Dosadašnje točke 9. i 10. postaju točke 10. i 11.</p> <p>Iza dosadašnje točke 10. koja postaje točka 11. dodaje se nova točka 12. koja glasi:</p> <p>„12. Direktiva 2016/800/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o postupovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenim postupcima (SL L 132, 21. 5. 2016.),“.</p> <p>Dosadašnja točka 11. postaje točka 13.</p> <p>U dosadašnjoj točki 12. koja postaje točka 14. iza riječi: „(SL L 88, 31.3.2017.)“ točka se zamjenjuje zarezom.</p> <p>Iza dosadašnje točke 12. koja postaje točka 14. dodaju se točke 15., 16. i 17. koje glase:</p>		
--	--	--	--

„15. Direktiva (EU) 2017/1371
Europskog parlamenta i Vijeća od
5. srpnja 2017. o suzbijanju
prijevara počinjenih protiv
financijskih interesa Unije
kaznenopravnim sredstvima (SL L
198, 28. 7. 2017.),

16. Direktiva (EU) 2018/1673
Europskog parlamenta i Vijeća od
23. listopada 2018. o borbi protiv
pranja novca kaznenopravnim
sredstvima (SL L 284, 12. 11.
2018.),

17. Direktiva (EU) 2019/713
Europskog parlamenta i Vijeća od
17. travnja 2019. o borbi protiv
prijevara i krivotvorenja u vezi s
bezgotovinskim sredstvima
plaćanja i zamjeni Okvirne odluke
Vijeća 2001/413/PUP (SL L 123,
10. 5. 2019.).“.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Direktiva primjenjuje na djecu koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenom postupku. Primjenjuje se do donošenja odluke o tome je li osumnjičena ili optužena osoba počinila kazneno djelo, uključujući, gdje je to primjenjivo, izricanje presude i rješavanje svih žalbi.
2. Ova se Direktiva primjenjuje na djecu koja su tražene osobe od trenutka njihova uhićenja u državi članici izvršenja u skladu s člankom 17.
3. Iznimno od članka 5., članka 8. stavka 3. točke (b) i članka 15., u mjeri u kojoj se te odredbe odnose na nositelja roditeljske odgovornosti, ova Direktiva ili određene njezine odredbe primjenjuju se na osobe iz stavaka 1. i 2. ovog članka koje su bile djeca kada je protiv njih pokrenut postupak, ali su u međuvremenu navršile 18 godina te je primjena ove Direktive ili nekih njezinih odredaba prikladna s obzirom na okolnosti predmeta, uključujući zrelost i ranjivost dotične osobe. Države članice mogu odlučiti ne primjenjivati ovu

<p>Direktivu kada dotična osoba napuni 21 godinu.</p> <p>4. Ova se Direktiva primjenjuje na djecu koja nisu bila osumnjičeni ili optuženi, ali su postala osumnjičeni ili optuženi tijekom policijskog ispitivanja ili ispitivanja nekog drugog tijela za izvršavanje zakonodavstva.</p> <p>5. Ovom se Direktivom ne utječe na nacionalna pravila o utvrđivanju dobi za kaznenu odgovornost.</p> <p>6. Ne dovodeći u pitanje pravo na pošteno suđenje, u pogledu lakših kažnjivih djela:</p> <p>(a) ako je pravom države članice predviđeno da sankciju izriče tijelo koje nije sud koji je nadležan za kaznene stvari, a na izricanje takve sankcije može se uložiti žalba ili ju je moguće uputiti na takav sud; ili</p> <p>(b) ako se lišavanje slobode ne može izreći kao sankcija,</p> <p>ova Direktiva primjenjuje se samo na postupke pred sudom nadležnim za kaznene stvari.</p> <p>U svakom slučaju, ova se Direktiva primjenjuje u potpunosti kada je dijete</p>			
--	--	--	--

<p>lišeno slobode, neovisno o fazi kaznenog postupka.</p>			
<p>Članak 3.</p> <p>Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>1. „dijete” znači osoba mlađa od 18 godina;</p> <p>2. „nositelj roditeljske odgovornosti” znači svaka osoba koja ima roditeljsku odgovornost prema djetetu;</p> <p>3. „roditeljska odgovornost” znači prava i obveze koje se odnose na dijete ili njegovu imovinu, koja su fizičkoj ili pravnoj osobi dodijeljena sudskom odlukom, primjenom prava ili sporazumom s pravnim učinkom, uključujući skrbnička prava i prava na kontakt s djetetom.</p> <p>U odnosu na točku 1. prvog stavka, u slučajevima kada nije jasno ima li osoba 18 godina, pretpostavlja se da je ta osoba dijete.</p>			

<p>Članak 4.</p> <p>Pravo na informacije</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se djecu, kada ih se obavijesti da su osumnjičeni ili optuženi, odmah obavješćuje o njihovim pravima u skladu s Direktivom 2012/13/EU i o općim aspektima vođenja postupka.</p> <p>Države članice također osiguravaju da su djeca obaviještena o pravima utvrđenima u ovoj Direktivi. Te se informacije pružaju na sljedeći način:</p> <p>(a) odmah u slučajevima kada se dijete obavijesti da je osumnjičenik ili optuženik, s obzirom na:</p> <p>i. pravo da nositelj roditeljske odgovornosti bude obaviješten kako je predviđeno u članku 5.;</p> <p>ii. pravo na pomoć odvjetnika, kako je predviđeno u članku 6.;</p>			

<p>iii.pravo na zaštitu privatnosti, kako je predviđeno u članku 14.;</p> <p>iv.pravo na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti tijekom faza postupka koje nisu saslušanja pred sudom, kako je predviđeno u članku 15. stavku 4.;</p> <p>v.pravo na pravnu pomoć, kako je predviđeno u članku 18.;</p> <p>(b)u najranijoj prikladnoj fazi postupka o:</p> <p>i.pravu na pojedinačnu ocjenu, kako je predviđeno u članku 7.;</p> <p>ii.pravu na liječnički pregled, uključujući pravo na liječničku pomoć, kako je predviđeno u članku 8.;</p> <p>iii.pravu na ograničenje lišenja slobode i korištenje alternativnih mjera, uključujući pravo na periodično preispitivanje pritvora, kako je predviđeno u člancima 10. i 11.;</p> <p>iv.pravu na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti tijekom saslušanja pred sudom, kako je predviđeno člankom 15. stavkom 1.;</p> <p>v.pravu osobnog nazočenja suđenju, kako je predviđeno člankom 16.;</p> <p>vi.pravu na učinkovite pravne lijekove, kako je predviđeno u članku 19.;</p>			
---	--	--	--

<p>(c) nakon lišavanja slobode uz poštovanje prava na posebni tretman u slučaju lišavanja slobode, kako je previđeno u članku 12.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da se informacije iz stavka 1. daju u pismenom, usmenom ili u oba oblika, na jednostavnom i pristupačnom jeziku te da se takve informacije bilježe koristeći postupak bilježenja u skladu s nacionalnim pravom.</p> <p>3. U slučaju kada se djeci dostavlja pismo o pravima u skladu s Direktivom 2012/13/EU, države članice osiguravaju da takvo pismo uključuje upućivanje na njihova prava iz ove Direktive.</p>			
<p>Članak 5.</p> <p>Pravo djeteta na informiranje nositelja roditeljske odgovornosti</p> <p>1. Države članice osiguravaju da nositelj roditeljske odgovornosti u najkraćem mogućem roku dobije informacije koje dijete ima pravo primiti u skladu s člankom 4.</p> <p>2. Informacije iz stavka 1. pružaju se drugoj odgovarajućoj odrasloj osobi koju je odredilo dijete i koju je kao takvu prihvatilo odgovarajuće nadležno tijelo</p>			

<p>ako pružanje tih informacija nositelju roditeljske odgovornosti:</p> <p>(a) nije u najboljem interesu djeteta; (b) nije moguće jer nijedan nositelj roditeljske odgovornosti nije dostupan ili njegov identitet nije poznat; (c) može na temelju objektivnih i činjeničnih okolnosti znatno ugroziti kazneni postupak.</p> <p>Ako dijete nije imenovalo drugu odgovarajuću odraslu osobu ili ako je dijete imenovalo odraslu osobu koja nije prihvatljiva nadležnom tijelu, nadležno tijelo, uzimajući u obzir najbolji interes djeteta, određuje i pruža informacije drugoj osobi. Ta osoba može biti i predstavnik tijela ili druge institucije nadležne za zaštitu i dobrobit djece.</p> <p>3. Ako okolnosti koje su dovele do primjene točke (a), (b) ili (c) stavka 2. prestanu postojati, sve informacije koje dijete dobije u skladu s člankom 4. i koje su i dalje važne za postupak pružaju se nositelju roditeljske odgovornosti.</p>			
--	--	--	--

Članak 6.

Pomoć odvjetnika

1. Djeca koja su osumnjičeni ili optuženi imaju pravo na pristup odvjetniku u skladu s Direktivom 2013/48/EU. Ništa što je sadržano u ovoj Direktivi, posebno u ovom članku, neće ugroziti to pravo.

2. Države članice osiguravaju da djeci u skladu s ovim člankom pomaže odvjetnik kako bi im se omogućilo djelotvorno korištenje prava na obranu.

3. Od trenutka kad su saznala da su osumnjičeni ili optuženi za počinjenje kaznenog djela, države članice djeci osiguravaju pomoć odvjetnika bez nepotrebnog odlaganja. U svakom slučaju, djeca imaju pravo na pomoć odvjetnika od bilo kojeg od sljedećih trenutaka, ovisno o tome koji je od njih najraniji:

- (a) prije nego što su ispitana od strane policije ili drugog tijela za izvršavanje zakonodavstva ili pravosudnog tijela;
- (b) po izvršenju istražne radnje ili radnje prikupljanja dokaza, u skladu sa stavkom 4. točkom (c), od strane istražnih ili drugih nadležnih tijela;

<p>(c) bez nepotrebnog odlaganja nakon oduzimanja slobode;</p> <p>(d) ako su pozvana na sud nadležan za kaznene stvari, pravovremeno prije nego što se pojave pred tim sudom.</p> <p>4. Pomoć odvjetnika uključuje sljedeće:</p> <p>(a) države članice osiguravaju da djeca imaju pravo na privatni sastanak i komunikaciju s odvjetnikom koji ih zastupa, uključujući prije ispitivanja od strane policije ili drugog tijela za izvršavanje zakonodavstva ili pravosudnog tijela;</p> <p>(b) države članice osiguravaju da djeca imaju pravo na pomoć odvjetnika tijekom ispitivanja i da mu je na učinkovit način omogućeno sudjelovanje u ispitivanju. Takvo se sudjelovanje provodi u skladu s postupcima utvrđenima nacionalnim pravom, pod uvjetom da takvi postupci ne dovode u pitanje učinkovito ostvarenje ili temelj dotičnog prava. Ako odvjetnik sudjeluje u ispitivanju, činjenica da se takvo sudjelovanje dogodilo bilježi se koristeći postupak bilježenja utvrđen nacionalnim pravom;</p> <p>(c) države članice osiguravaju da djeca imaju, kao minimum, pravo da njihov odvjetnik prisustvuje sljedećim istražnim radnjama ili radnjama</p>			
--	--	--	--

<p>prikupljanja dokaza, ako su te radnje predviđene nacionalnim pravom i ako se od osumnjičenika ili optuženika zahtijeva ili mu je dopušteno da nazoči:</p> <p>i. dokaznim radnjama prepoznavanja; ii. suočavanjima; iii. rekonstrukcije prizorišta kaznenog djela.</p> <p>5. Države članice poštuju povjerljivost komunikacije između djece i njihova odvjetnika u ostvarivanju prava na pristup odvjetniku predviđenog ovom Direktivom. Ta komunikacija uključuje sastanke, dopisivanje, telefonske razgovore i druge oblike komunikacije dopuštene nacionalnim pravom.</p> <p>6. Pod uvjetom da je to u skladu s pravom na pošteno suđenje, države članice mogu odstupiti od stavka 3. ako pomoć odvjetnika nije razmjerna u svjetlu okolnosti predmeta, uzimajući u obzir težinu navodnog kaznenog djela, složenost predmeta i mjere koje bi se mogle poduzeti u pogledu takvog kaznenog djela, s time da se podrazumijeva da je najbolji interes djeteta uvijek na prvom mjestu.</p>			
--	--	--	--

<p>U svakom slučaju, države članice djetetu osiguravaju pomoć odvjetnika:</p> <p>(a) kada je dijete pozvano pred nadležni sud ili suca kako bi se odlučilo o pritvoru u bilo kojoj fazi postupka u okviru ove Direktive; i</p> <p>(b) tijekom pritvora.</p> <p>Države članice također osiguravaju da se oduzimanje slobode ne izriče kao kaznena presuda ako dijete nije imalo pomoć odvjetnika u smislu da je djetetu omogućeno da ostvaruje pravo na obranu na učinkovit način i, u svakom slučaju, tijekom sudske rasprave.</p> <p>7. Kada djetetu treba pomoć odvjetnika u skladu s ovim člankom, a odvjetnik nije prisutan, nadležna tijela odgađaju ispitivanje djeteta ili druge istražne radnje ili radnje prikupljanja dokaza iz stavka 4. točke (c) za razumno vremensko razdoblje, kako bi omogućila dolazak odvjetnika ili, ako ga dijete nije angažiralo, kako bi djetetu angažirali odvjetnika.</p> <p>8. U iznimnim okolnostima i samo tijekom faze koja prethodi sudskom postupku, države članice mogu privremeno odstupiti od primjene prava iz stavka 3. u mjeri u kojoj je to opravdano, s obzirom na posebne</p>			
--	--	--	--

<p>okolnosti predmeta, na temelju jednog od sljedećih uvjerljivih razloga:</p> <p>(a) ako postoji hitna potreba za sprječavanjem ozbiljnih štetnih posljedica po život, slobodu ili tjelesni integritet osobe;</p> <p>(b) ako je poduzimanje trenutačnog djelovanja istražnih tijela nužno za sprječavanje bitnih opasnosti za kazneni postupak u vezi s teškim kaznenim djelom.</p> <p>Države članice osiguravaju da prilikom primjene ovog stavka nadležna tijela u obzir uzimaju najbolji interes djeteta.</p> <p>Odluku o nastavku ispitivanja u odsutnosti odvjetnika na temelju ovog stavka i isključivo na osnovi pojedinačnog slučaja može donijeti pravosudno tijelo ili drugo nadležno tijelo, pod uvjetom da se odluka može predati na sudsko preispitivanje.</p>			
<p>Članak 7.</p> <p>Pravo na pojedinačnu ocjenu</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se uzmu u obzir posebne potrebe djece u vezi sa zaštitom, obrazovanjem,</p>			

<p>osposobljavanjem i društvenom integracijom.</p> <p>2. U tu je svrhu djecu koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenom postupku potrebno pojedinačno ocjenjivati. Pojedinačna ocjena uzima posebno u obzir osobnost djeteta i njegovu zrelost, djetetovu gospodarsku, socijalnu i obiteljsku pozadinu, te svaku eventualnu pojedinačnu ranjivost djeteta.</p> <p>3. Opseg i detalji pojedinačne ocjene mogu se razlikovati ovisno o okolnostima predmeta, mjerama koje je moguće poduzeti ako djetetu bude utvrđena krivnja za navodno kazneno djelo, i o tome je li dijete u bližoj prošlosti bilo podvrgnuto pojedinačnoj ocjeni.</p> <p>4. Pojedinačnom ocjenom utvrdit će se i ocijeniti, u skladu s postupkom bilježenja podataka u dotičnim državama članicama, oni podaci o pojedinačnim obilježjima i okolnostima djeteta koji bi mogli biti od koristi nadležnim tijelima pri:</p> <p>(a) određivanju trebaju li se poduzeti bilo kakve posebne mjere u korist djeteta;</p> <p>(b) ocjenjivanju primjerenosti i učinkovitosti bilo kakvih mjera opreza u pogledu djeteta;</p>			
--	--	--	--

<p>(c)odlučivanju ili djelovanju u kaznenim postupcima, uključujući osuđivanje.</p> <p>5. Pojedinačna ocjena provodi se u najranijoj odgovarajućoj fazi postupka i, podložno članku 6., prije podizanja optužnice.</p> <p>6. Ako pojedinačna ocjena nije provedena, optužnica se svejedno može podići ako je to u najboljem interesu djeteta i ako pojedinačna ocjena u svakom slučaju bude dostupna na početku sudske rasprave.</p> <p>7. Pojedinačne ocjene provode se uz usku uključenost djeteta. Provodi ih stručno osoblje u skladu, koliko je to moguće, s multidisciplinarnim pristupom i, kada se to smatra prikladnim, uz uključenost nositelja roditeljske odgovornosti ili druge odgovarajuće odrasle osobe iz članaka 5. i 15. i/ili specijaliziranog stručnjaka.</p> <p>8. U slučaju značajne promjene elemenata koji čine osnovu pojedinačne ocjene, države članice osiguravaju da se pojedinačna ocjena ažurira za vrijeme trajanja kaznenog postupka.</p> <p>9. Države članice mogu odstupiti od obveze provedbe pojedinačne ocjene ako je to odstupanje opravdano okolnostima</p>			
---	--	--	--

<p>predmeta, pod uvjetom da je u skladu s najboljim interesom djeteta.</p>			
<p>Članak 8.</p> <p>Pravo na liječnički pregled</p> <p>1. Države članice osiguravaju da djeca koja su lišena slobode imaju pravo na liječnički pregled bez nepotrebnog odlaganja, posebno u svrhu procjene njihova općeg psihičkog i fizičkog stanja. Liječnički pregled treba biti što manje invazivan i treba ga obavljati liječnik ili drugi kvalificirani stručnjak.</p> <p>2. Rezultati liječničkog pregleda uzimaju se u obzir prilikom utvrđivanja sposobnosti djeteta da bude podvrgnuto ispitivanju ili drugim istražnim radnjama ili radnjama prikupljanja dokaza, ili drugim poduzetim ili predviđenim mjerama protiv djeteta.</p> <p>3. Liječnički se pregled obavlja ili na inicijativu nadležnih tijela, posebno u slučajevima kada specifične zdravstvene</p>			

<p>indikacije opravdavaju takav pregled, ili na zahtjev bilo koje od sljedećih osoba:</p> <p>(a) djeteta;</p> <p>(b) nositelja roditeljske odgovornosti ili druge odgovarajuće odrasle osobe iz članka 5. i 15.;</p> <p>(c) djetetova odvjetnika.</p> <p>4. Zaključak liječničkog pregleda bilježi se u pismenom obliku. Ako je potrebno, pruža se liječnička pomoć.</p> <p>5. Države članice prema potrebi osiguravaju provođenje dodatnog liječničkog pregleda ako okolnosti to zahtijevaju.</p>			
<p>Članak 9.</p> <p>Audiovizualno snimanje ispitivanja</p> <p>1. Države članice osiguravaju audiovizualno snimanje ispitivanja djece koje policija ili druga tijela za izvršavanje zakonodavstva provode tijekom kaznenog postupka ako je to razmjerno s obzirom na okolnosti predmeta, uzimajući u obzir, između ostalog, je li odvjetnik prisutan ili nije i je li dijete lišeno slobode ili nije, uz pretpostavku da je najbolji interes djeteta uvijek na prvome mjestu.</p>			

<p>2. Ako ispitivanje nije audiovizualno snimano, bilježi se na neki drugi odgovarajući način, na primjer pisanjem zapisnika koji se propisno provjerava.</p> <p>3. Ovim člankom ne dovodi se u pitanje mogućnost postavljanja pitanja u svrhu utvrđivanja identiteta djeteta bez audiovizualnog snimanja.</p>			
<p>Članak 10.</p> <p>Ograničavanje lišenja slobode</p> <p>1. Države članice osiguravaju da lišenje slobode djeteta u bilo kojoj fazi postupka bude ograničeno na najkraće moguće vrijeme. Treba uzeti u obzir dob i pojedinačnu situaciju djeteta, kao i osobite okolnosti predmeta.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da se lišavanje slobode, posebno pritvor, nameće djeci samo kao krajnja mjera. Države članice osiguravaju da se svaka odluka o pritvoru temelji na obrazloženoj odluci koja je podložna sudskom preispitivanju. Takva je odluka također podložna povremenom sudskom preispitivanju u razumnim vremenskim razmacima, koje obavlja sud po službenoj dužnosti ili na zahtjev djeteta, djetetovog odvjetnika ili pravosudnog tijela koje nije</p>			

<p>sud. Ne dovodeći u pitanje neovisnost pravosuđa, države članice osiguravaju da se odluke koje se donose u skladu s ovim stavkom donesu bez nepotrebnog odgađanja.</p>			
<p>Članak 11.</p> <p>Alternativne mjere</p> <p>Države članice osiguravaju da nadležna tijela, ako je moguće, koriste mjere koje predstavljaju alternativu pritvaranju (alternativne mjere).</p>			
<p>Članak 12.</p> <p>Posebno postupanje u slučaju lišenja slobode</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se djeca koja su u pritvoru odvoje od odraslih osoba, osim ako se smatra da je u najboljem interesu djeteta to ne činiti.</p> <p>2. Države članice također osiguravaju da se djeca u policijskom pritvoru nalaze odvojeno od odraslih osoba, osim:</p> <p>(a) ako se ne smatra da je to u najboljem interesu djeteta; ili</p>			

<p>(b) u iznimnim okolnostima, ako to u praksi nije moguće, pod uvjetom da su djeca smještena s odraslima na način koji je u skladu s najboljim interesom djeteta.</p> <p>3. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., kada pritvoreno dijete navrší 18 godina, države članice predviđaju mogućnost da ta osoba, ako je to opravdano, ostane u odvojenom pritvoru u odnosu na druge odrasle osobe, uzimajući u obzir okolnosti pritvorene osobe i pod uvjetom da je to u skladu s najboljim interesom djece koja su u pritvoru s tom osobom.</p> <p>4. Ne dovodeći u pitanje stavak 1. i uzimajući u obzir stavak 3., djeca mogu biti u pritvoru s mlađim odraslim osobama, osim ako je to suprotno najboljem interesu djeteta.</p> <p>5. Kada su djeca pritvorena, države članice poduzimaju prikladne mjere s ciljem:</p> <p>(a) osiguranja i očuvanja njihovog fizičkog i psihičkog razvoja;</p> <p>(b) osiguranja njihovog prava na obrazovanje i odgoj, uključujući djecu s fizičkim poremećajima, osjetilnim oštećenjima ili poremećajima učenja;</p>			
--	--	--	--

<p>(c) osiguranja učinkovitog i redovitog ostvarivanja njihovog prava na obiteljski život;</p> <p>(d) osiguranja pristupa programima koji potiču njihov razvoj i njihovu reintegraciju u društvo; i</p> <p>(e) osiguranja poštovanja njihove slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja.</p> <p>Mjere poduzete u skladu s ovim stavkom moraju biti razmjerne i primjerene trajanju pritvora.</p> <p>Točke (a) i (e) prvog podstavka primjenjuju se i na druge situacije lišavanja slobode, osim pritvora. Poduzete mjere moraju biti razmjerne i primjerene takvim situacijama lišavanja slobode.</p> <p>Točke (b), (c) i (d) prvog podstavka primjenjuju se samo u situacijama lišavanja slobode koje nisu pritvor, samo u mjeri u kojoj je to primjereno i razmjerno u pogledu prirode i trajanja takvih situacija.</p> <p>6. Države članice nastoje osigurati djeci koja su lišena slobode da se čim prije sastanu s nositeljem roditeljske odgovornosti kada je takav sastanak u skladu s istražnim i operativnim zahtjevima. Ovim se stavkom ne dovodi u pitanje određivanje druge odgovarajuće</p>			
--	--	--	--

<p>odrasle osobe u skladu s člankom 5. ili 15.</p>			
<p>Članak 13.</p> <p>Pravovremeno i pažljivo rješavanje predmeta</p> <p>1. Države članice poduzimaju sve odgovarajuće mjere kako bi osigurale da se kazneni postupci koji uključuju djecu rješavaju po hitnom postupku i s dužnom pažnjom.</p> <p>2. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurale da se prema djeci uvijek postupa s poštovanjem i primjereno s obzirom na njihovu dob, zrelost i razinu shvaćanja te uzimajući u obzir njihove posebne potrebe, uključujući probleme u komunikaciji koje ona mogu imati.</p>			

<p>Članak 14.</p> <p>Pravo na zaštitu privatnosti</p> <p>1. Države članice osiguravaju zaštitu privatnosti djece tijekom kaznenog postupka.</p> <p>2. S tim ciljem, države članice osiguravaju da su saslušanja pred sudom u kojima sudjeluju djeca uobičajeno zatvorena za javnost ili dopuštaju sudovima ili sucima da odluče takva saslušanja zatvoriti za javnost.</p> <p>3. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurale da se evidencija iz članka 9. ne širi u javnosti.</p> <p>4. Poštujući slobodu izražavanja i informiranja te slobodu i pluralizam medija, države članice potiču medije na poduzimanje samoregulatornih mjera kako bi ostvarili ciljeve iz ovog članka.</p>			
---	--	--	--

Članak 15.

Pravo djeteta na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti tijekom postupka

1. Države članice osiguravaju da djeca imaju pravo na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti tijekom saslušanja pred sudom u kojem sudjeluju.

2. Dijete ima pravo na pratnju druge odgovarajuće odrasle osobe koju sâmo imenuje i koju je kao takvu prihvatilo odgovarajuće nadležno tijelo ako nazočnost nositelja roditeljske odgovornosti u pratnji djeteta tijekom saslušanja pred sudom:

(a) nije u najboljem interesu djeteta;

(b) nije moguća jer nakon razumnih nastojanja nije moguće stupiti u kontakt ni s jednim nositeljem roditeljske odgovornosti ili njegov identitet nije poznat; ili

(c) može na temelju objektivnih i činjeničnih okolnosti znatno ugroziti kazneni postupak.

Ako dijete nije imenovalo drugu odgovarajuću odraslu osobu ili ako je dijete imenovalo odraslu osobu koja nije prihvatljiva nadležnom tijelu, nadležno tijelo, uzimajući u obzir najbolji interes

<p>djeteta, određuje drugu osobu za pratnju djeteta. Ta osoba može biti i predstavnik tijela ili druge institucije nadležne za zaštitu i dobrobit djece.</p> <p>3. Ako okolnosti koje su dovele do primjene točke (a), (b) ili (c) stavka 2. prestanu postojati, dijete ima pravo na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti tijekom eventualnog nastavka saslušanja pred sudom.</p> <p>4. Uz pravo osigurano stavkom 1., države članice osiguravaju djeci pravo na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti, ili druge odgovarajuće odrasle osobe iz stavka 2., tijekom drugih faza postupka osim saslušanja pred sudom na kojima je dijete prisutno i za koje nadležno tijelo smatra da:</p> <p>(a) je u najboljem interesu djeteta da bude u pratnji te osobe; i</p> <p>(b) nazočnost te osobe neće dovesti u pitanje kazneni postupak.</p>			
<p>Članak 16.</p> <p>Pravo djece osobno nazočiti i sudjelovati na svom suđenju</p> <p>1. Države članice osiguravaju da djeca imaju pravo nazočiti svom suđenju i sudjelovati u njemu te poduzimaju sve potrebne korake kako bi im omogućile</p>			

<p>učinkovito sudjelovanje, uključujući mogućnost da djeca budu saslušana i izraze svoja stajališta.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da djeca koja nisu bila nazočna na svom suđenju imaju pravo na novo suđenje ili na drugi pravni lijek, u skladu s Direktivom (EU) 2016/343 i prema uvjetima određenima u njoj.</p>			
<p>Članak 17.</p> <p>Postupak na temelju europskog uhidbenog naloga</p> <p>Države članice osiguravaju da se prava iz članka 4., 5., 6. i 8., članaka od 10. do 15. i članka 18. primjenjuju mutatis mutandis u odnosu na djecu koja su tražene osobe u trenutku svojeg uhićenja na temelju europskog uhidbenog naloga u državi članici izvršenja.</p>			
<p>Članak 18.</p> <p>Pravo na pravnu pomoć</p> <p>Države članice osiguravaju da se nacionalnim pravom povezanim s pravnom pomoći jamči učinkovito</p>			

<p>ostvarivanje prava na pomoć odvjetnika na temelju članka 6.</p>			
<p>Članak 19.</p> <p>Pravni lijekovi</p> <p>Države članice osiguravaju da djeca koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenom postupku, kao i djeca koja su tražene osobe, u okviru nacionalnog prava imaju učinkovit pravni lijek u slučaju kršenja njihovih prava iz ove Direktive.</p>			
<p>Članak 20.</p> <p>Osposobljavanje</p> <p>1. Države članice osiguravaju da osoblje tijela za izvršavanje zakonodavstva i osoblje ustanova za osobe lišene slobode koje se bavi predmetima koji uključuju djecu prođe određeno osposobljavanje do razine koja je prikladna za njihove kontakte s djecom u pogledu prava djece, odgovarajućih tehnika obavljanja razgovora, dječje psihologije,</p>			

<p>komunikacije na jeziku prilagođenom djetetu.</p> <p>2. Ne dovodeći u pitanje neovisnost pravosuđa i razlike u organizaciji pravosuđa među državama članicama te vodeći računa o ulogama osoba koje su odgovorne za osposobljavanje sudaca i tužitelja, države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurale da su suci i tužitelji koji sudjeluju u kaznenim postupcima koji uključuju djecu stručnjaci u tom području, da imaju učinkovit pristup posebnom stručnom osposobljavanju, ili oboje.</p> <p>3. Uz dužno poštovanje neovisnosti pravne struke i uloge osoba koje su odgovorne za osposobljavanje odvjetnika, države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi odvjetnicima koji sudjeluju u kaznenim postupcima koji uključuju djecu osigurale mogućnost stručnog osposobljavanja iz stavka 2.</p> <p>4. Države članice, putem svojih javnih službi i financiranjem organizacija za pomoć djeci, potiču inicijative koje omogućuju onima koji djeci pružaju usluge potpore i retroaktivne pravde da prođu odgovarajuće osposobljavanje do razine koja je prikladna za njihove kontakte s djecom i da poštuju standarde struke kako bi se osiguralo da se te</p>			
---	--	--	--

<p>usluge pružaju na nepristran, pravičan i stručan način.</p>			
<p>Članak 21.</p> <p>Prikupljanje podataka</p> <p>Države članice do 11. lipnja 2021. i svake tri godine nakon toga šalju Komisiji dostupne podatke o provedbi prava iz ove Direktive.</p>			
<p>Članak 22.</p> <p>Troškovi</p> <p>Države članice snose troškove koji nastaju zbog primjene članka 7., 8. i 9., bez obzira na ishod postupka, osim, u pogledu troškova nastalih primjenom članka 8., ako su ti troškovi pokriveni zdravstvenim osiguranjem.</p>			

<p>Članak 23.</p> <p>Klauzula o neregresiji</p> <p>Ništa u ovoj Direktivi ne tumači se kao ograničavanje ili odstupanje od bilo kojih prava ili postupovnih jamstava zajamčenih Poveljom, EKLJP-om ili drugim mjerodavnim odredbama međunarodnog prava, posebno Konvencijom UN-a o pravima djeteta, ili pravom bilo koje države članice kojim se pruža viša razina zaštite.</p>			
<p>Članak 24.</p> <p>Prenošenje u nacionalno zakonodavstvo</p> <p>1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 11. lipnja 2019. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.</p> <p>Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst odredaba nacionalnog prava koje</p>	<p>Članak 1.</p> <p>U Zakonu o kaznenom postupku („Narodne novine“, br. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11 - pročišćeni tekst, 91/12 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19, 130/20- Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske i 80/22) u članku 1.a iza točke 8. dodaje se nova točka 9. koja glasi:</p> <p>„9. Direktiva 2014/57/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	

<p>donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p>	<p>kaznenopravnim sankcijama za zlouporabu tržišta (SL L 173, 12. 6. 2014.),“.</p> <p>Dosadašnje točke 9. i 10. postaju točke 10. i 11.</p> <p>Iza dosadašnje točke 10. koja postaje točka 11. dodaje se nova točka 12. koja glasi:</p> <p>„12. Direktiva 2016/800/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o postupovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenim postupcima (SL L 132, 21. 5. 2016.),“.</p> <p>Dosadašnja točka 11. postaje točka 13.</p> <p>U dosadašnjoj točki 12. koja postaje točka 14. iza riječi: „(SL L</p>		
---	---	--	--

	<p>88, 31.3.2017.)“ točka se zamjenjuje zarezom.</p> <p>Iza dosadašnje točke 12. koja postaje točka 14. dodaju se točke 15., 16. i 17. koje glase:</p> <p>„15. Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevара počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28. 7. 2017.),</p> <p>16. Direktiva (EU) 2018/1673 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o borbi protiv pranja novca kaznenopravnim sredstvima (SL L 284, 12. 11. 2018.),</p> <p>17. Direktiva (EU) 2019/713 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o borbi protiv prijevара i krivotvorenja u vezi s bezgotovinskim sredstvima</p>		
--	---	--	--

	plaćanja i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/413/PUP (SL L 123, 10. 5. 2019.).“.		
<p>Članak 25.</p> <p>Izvješće</p> <p>Komisija do 11. lipnja 2022. podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću, procjenjujući opseg u kojem su države članice donijele nužne mjere u cilju usklađivanja s ovom Direktivom, uključujući evaluaciju primjene članka 6., zajedno sa zakonodavnim prijedlozima ako je to potrebno.</p>			
<p>Članak 26.</p> <p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.</p>			

<p>Članak 27.</p> <p>Adresati</p> <p>Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.</p>			
--	--	--	--

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva (EU) 2016/800 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o postupovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenim postupcima

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

<p>Članak 1.</p> <p>Predmet</p> <p>Ovom se Direktivom propisuju zajednička minimalna pravila u vezi s određenim pravima djece koja su:</p> <p>(a) osumnjičenici ili optuženici u kaznenom postupku; ili</p> <p>(b) koja podliježu postupku na temelju europskog uhićenog naloga iz Okvirne odluke 2002/584/PUP („tražene osobe”).</p>	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNENOG ZAKONA</p> <p style="text-align: right;">Članak</p> <p>20.</p> <p>U članku 386. iza točke 8. dodaje se nova točka 9. koja glasi:</p> <p>„9. Direktiva 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP (SL L 315, 14. 11. 2012.),“.</p> <p>Iza dosadašnje točke 9. koja postaje točka 10. dodaje se nova točka 11. koja glasi:</p> <p>„11. Direktiva 2014/42/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o zamrzavanju i oduzimanju predmeta i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima u Europskoj uniji (SL L 127, 29. 4. 2014.),“.</p> <p>Dosadašnje točke 10. i 11. postaju točke 12. i 13.</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
---	--	------------------------------	--

	<p>Iza dosadašnje točke 11. koja postaje točka 13. dodaju se nove točke 14. i 15. koje glase:</p> <p>„14. Direktiva 2016/343/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o jačanju određenih vidova pretpostavke nedužnosti i prava sudjelovati na raspravi u kaznenom postupku (SL L 65, 11. 3. 2016.),</p> <p>15. Direktiva 2016/800/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o postupovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenim postupcima (SL L 132, 21. 5. 2016.),“.</p> <p>Dosadašnje točke 12. do 21. postaju točke 16. do 25.</p>		
<p>Članak 2.</p> <p>Područje primjene</p> <p>1. Ova se Direktiva primjenjuje na djecu koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenom postupku. Primjenjuje se do donošenja odluke o tome je li osumnjičena ili optužena osoba počinila kazneno djelo,</p>			

<p>uključujući, gdje je to primjenjivo, izricanje presude i rješavanje svih žalbi.</p> <p>2. Ova se Direktiva primjenjuje na djecu koja su tražene osobe od trenutka njihova uhićenja u državi članici izvršenja u skladu s člankom 17.</p> <p>3. Iznimno od članka 5., članka 8. stavka 3. točke (b) i članka 15., u mjeri u kojoj se te odredbe odnose na nositelja roditeljske odgovornosti, ova Direktiva ili određene njezine odredbe primjenjuju se na osobe iz stavaka 1. i 2. ovog članka koje su bile djeca kada je protiv njih pokrenut postupak, ali su u međuvremenu navršile 18 godina te je primjena ove Direktive ili nekih njezinih odredaba prikladna s obzirom na okolnosti predmeta, uključujući zrelost i ranjivost dotične osobe. Države članice mogu odlučiti ne primjenjivati ovu Direktivu kada dotična osoba napuni 21 godinu.</p> <p>4. Ova se Direktiva primjenjuje na djecu koja nisu bila osumnjičnici ili optuženici, ali su postala osumnjičnici ili optuženici tijekom policijskog ispitivanja ili ispitivanja nekog drugog tijela za izvršavanje zakonodavstva.</p>			
--	--	--	--

<p>5. Ovom se Direktivom ne utječe na nacionalna pravila o utvrđivanju dobi za kaznenu odgovornost.</p> <p>6. Ne dovodeći u pitanje pravo na pošteno suđenje, u pogledu lakših kažnjivih djela:</p> <p>(a) ako je pravom države članice predviđeno da sankciju izriče tijelo koje nije sud koji je nadležan za kaznene stvari, a na izricanje takve sankcije može se uložiti žalba ili ju je moguće uputiti na takav sud; ili</p> <p>(b) ako se lišavanje slobode ne može izreći kao sankcija,</p> <p>ova Direktiva primjenjuje se samo na postupke pred sudom nadležnim za kaznene stvari.</p> <p>U svakom slučaju, ova se Direktiva primjenjuje u potpunosti kada je dijete lišeno slobode, neovisno o fazi kaznenog postupka.</p>			
--	--	--	--

<p>Članak 3.</p> <p>Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>1. „dijete” znači osoba mlađa od 18 godina;</p> <p>2. „nositelj roditeljske odgovornosti” znači svaka osoba koja ima roditeljsku odgovornost prema djetetu;</p> <p>3. „roditeljska odgovornost” znači prava i obveze koje se odnose na dijete ili njegovu imovinu, koja su fizičkoj ili pravnoj osobi dodijeljena sudskom odlukom, primjenom prava ili sporazumom s pravnim učinkom, uključujući skrbnička prava i prava na kontakt s djetetom.</p> <p>U odnosu na točku 1. prvog stavka, u slučajevima kada nije jasno ima li osoba 18 godina, pretpostavlja se da je ta osoba dijete.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 4.</p> <p>Pravo na informacije</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se djecu, kada ih se obavijesti da su osumnjičeni ili optuženi, odmah obavješćuje o njihovim pravima u skladu s Direktivom 2012/13/EU i o općim aspektima vođenja postupka.</p> <p>Države članice također osiguravaju da su djeca obaviještena o pravima utvrđenima u ovoj Direktivi. Te se informacije pružaju na sljedeći način:</p> <p>(a) odmah u slučajevima kada se dijete obavijesti da je osumnjičenik ili optuženik, s obzirom na:</p> <ul style="list-style-type: none">i. pravo da nositelj roditeljske odgovornosti bude obaviješten kako je predviđeno u članku 5.;ii. pravo na pomoć odvjetnika, kako je predviđeno u članku 6.;iii. pravo na zaštitu privatnosti, kako je predviđeno u članku 14.;iv. pravo na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti tijekom faza postupka koje nisu saslušanja pred sudom, kako je predviđeno u članku 15. stavku 4.;v. pravo na pravnu pomoć, kako je predviđeno u članku 18.;			
---	--	--	--

<p>(b) u najranijoj prikladnoj fazi postupka o:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. pravu na pojedinačnu ocjenu, kako je predviđeno u članku 7.; ii. pravu na liječnički pregled, uključujući pravo na liječničku pomoć, kako je predviđeno u članku 8.; iii. pravu na ograničenje lišenja slobode i korištenje alternativnih mjera, uključujući pravo na periodično preispitivanje pritvora, kako je predviđeno u člancima 10. i 11.; iv. pravu na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti tijekom saslušanja pred sudom, kako je predviđeno člankom 15. stavkom 1.; v. pravu osobnog nazočenja suđenju, kako je predviđeno člankom 16.; vi. pravu na učinkovite pravne lijekove, kako je predviđeno u članku 19.; <p>(c) nakon lišavanja slobode uz poštovanje prava na posebni tretman u slučaju lišavanja slobode, kako je predviđeno u članku 12.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da se informacije iz stavka 1. daju u pismenom, usmenom ili u oba oblika, na jednostavnom i pristupačnom jeziku te</p>			
---	--	--	--

<p>da se takve informacije bilježe koristeći postupak bilježenja u skladu s nacionalnim pravom.</p> <p>3. U slučaju kada se djeci dostavlja pismo o pravima u skladu s Direktivom 2012/13/EU, države članice osiguravaju da takvo pismo uključuje upućivanje na njihova prava iz ove Direktive.</p>			
<p>Članak 5.</p> <p>Pravo djeteta na informiranje nositelja roditeljske odgovornosti</p> <p>1. Države članice osiguravaju da nositelj roditeljske odgovornosti u najkraćem mogućem roku dobije informacije koje dijete ima pravo primiti u skladu s člankom 4.</p> <p>2. Informacije iz stavka 1. pružaju se drugoj odgovarajućoj odrasloj osobi koju je odredilo dijete i koju je kao takvu prihvatilo odgovarajuće nadležno tijelo ako pružanje tih informacija nositelju roditeljske odgovornosti:</p> <p>(a) nije u najboljem interesu djeteta;</p> <p>(b) nije moguće jer nijedan nositelj roditeljske odgovornosti nije dostupan ili njegov identitet nije poznat;</p>			

<p>(c)može na temelju objektivnih i činjeničnih okolnosti znatno ugroziti kazneni postupak.</p> <p>Ako dijete nije imenovalo drugu odgovarajuću odraslu osobu ili ako je dijete imenovalo odraslu osobu koja nije prihvatljiva nadležnom tijelu, nadležno tijelo, uzimajući u obzir najbolji interes djeteta, određuje i pruža informacije drugoj osobi. Ta osoba može biti i predstavnik tijela ili druge institucije nadležne za zaštitu i dobrobit djece.</p> <p>3. Ako okolnosti koje su dovele do primjene točke (a), (b) ili (c) stavka 2. prestanu postojati, sve informacije koje dijete dobije u skladu s člankom 4. i koje su i dalje važne za postupak pružaju se nositelju roditeljske odgovornosti.</p>			
<p>Članak 6.</p> <p>Pomoć odvjetnika</p> <p>1. Djeca koja su osumnjičenici ili optuženici imaju pravo na pristup odvjetniku u skladu s Direktivom 2013/48/EU. Ništa što je sadržano u ovoj Direktivi, posebno u ovom članku, neće ugroziti to pravo.</p>			

<p>2. Države članice osiguravaju da djeci u skladu s ovim člankom pomaže odvjetnik kako bi im se omogućilo djelotvorno korištenje prava na obranu.</p> <p>3. Od trenutka kad su saznala da su osumnjičeni ili optuženi za počinjenje kaznenog djela, države članice djeci osiguravaju pomoć odvjetnika bez nepotrebnog odlaganja. U svakom slučaju, djeca imaju pravo na pomoć odvjetnika od bilo kojeg od sljedećih trenutaka, ovisno o tome koji je od njih najraniji:</p> <p>(a) prije nego što su ispitana od strane policije ili drugog tijela za izvršavanje zakonodavstva ili pravosudnog tijela;</p> <p>(b) po izvršenju istražne radnje ili radnje prikupljanja dokaza, u skladu sa stavkom 4. točkom (c), od strane istražnih ili drugih nadležnih tijela;</p> <p>(c) bez nepotrebnog odlaganja nakon oduzimanja slobode;</p> <p>(d) ako su pozvana na sud nadležan za kaznene stvari, pravovremeno prije nego što se pojave pred tim sudom.</p> <p>4. Pomoć odvjetnika uključuje sljedeće:</p> <p>(a) države članice osiguravaju da djeca imaju pravo na privatni sastanak i komunikaciju s odvjetnikom koji ih</p>			
--	--	--	--

<p>zastupa, uključujući prije ispitivanja od strane policije ili drugog tijela za izvršavanje zakonodavstva ili pravosudnog tijela;</p> <p>(b) države članice osiguravaju da djeca imaju pravo na pomoć odvjetnika tijekom ispitivanja i da mu je na učinkovit način omogućeno sudjelovanje u ispitivanju. Takvo se sudjelovanje provodi u skladu s postupcima utvrđenima nacionalnim pravom, pod uvjetom da takvi postupci ne dovode u pitanje učinkovito ostvarenje ili temelj dotičnog prava. Ako odvjetnik sudjeluje u ispitivanju, činjenica da se takvo sudjelovanje dogodilo bilježi se koristeći postupak bilježenja utvrđen nacionalnim pravom;</p> <p>(c) države članice osiguravaju da djeca imaju, kao minimum, pravo da njihov odvjetnik prisustvuje sljedećim istražnim radnjama ili radnjama prikupljanja dokaza, ako su te radnje predviđene nacionalnim pravom i ako se od osumnjičenika ili optuženika zahtijeva ili mu je dopušteno da nazoči:</p> <p>i. dokaznim radnjama prepoznavanja;</p> <p>ii. suočavanjima;</p> <p>iii. rekonstrukcije prizorišta kaznenog djela.</p>			
---	--	--	--

5. Države članice poštuju povjerljivost komunikacije između djece i njihova odvjetnika u ostvarivanju prava na pristup odvjetniku predviđenog ovom Direktivom. Ta komunikacija uključuje sastanke, dopisivanje, telefonske razgovore i druge oblike komunikacije dopuštene nacionalnim pravom.

6. Pod uvjetom da je to u skladu s pravom na pošteno suđenje, države članice mogu odstupiti od stavka 3. ako pomoć odvjetnika nije razmjerna u svjetlu okolnosti predmeta, uzimajući u obzir težinu navodnog kaznenog djela, složenost predmeta i mjere koje bi se mogle poduzeti u pogledu takvog kaznenog djela, s time da se podrazumijeva da je najbolji interes djeteta uvijek na prvom mjestu.

U svakom slučaju, države članice djetetu osiguravaju pomoć odvjetnika:

(a) kada je dijete pozvano pred nadležni sud ili suca kako bi se odlučilo o pritvoru u bilo kojoj fazi postupka u okviru ove Direktive; i

(b) tijekom pritvora.

Države članice također osiguravaju da se oduzimanje slobode ne izriče kao kaznena presuda ako dijete nije imalo

<p>pomoć odvjetnika u smislu da je djetetu omogućeno da ostvaruje pravo na obranu na učinkovit način i, u svakom slučaju, tijekom sudske rasprave.</p> <p>7. Kada djetetu treba pomoć odvjetnika u skladu s ovim člankom, a odvjetnik nije prisutan, nadležna tijela odgađaju ispitivanje djeteta ili druge istražne radnje ili radnje prikupljanja dokaza iz stavka 4. točke (c) za razumno vremensko razdoblje, kako bi omogućila dolazak odvjetnika ili, ako ga dijete nije angažiralo, kako bi djetetu angažirali odvjetnika.</p> <p>8. U iznimnim okolnostima i samo tijekom faze koja prethodi sudskom postupku, države članice mogu privremeno odstupiti od primjene prava iz stavka 3. u mjeri u kojoj je to opravdano, s obzirom na posebne okolnosti predmeta, na temelju jednog od sljedećih uvjerljivih razloga:</p> <p>(a) ako postoji hitna potreba za sprječavanjem ozbiljnih štetnih posljedica po život, slobodu ili tjelesni integritet osobe;</p> <p>(b) ako je poduzimanje trenutnog djelovanja istražnih tijela nužno za sprječavanje bitnih opasnosti za kazneni postupak u vezi s teškim kaznenim djelom.</p>			
--	--	--	--

<p>Države članice osiguravaju da prilikom primjene ovog stavka nadležna tijela u obzir uzimaju najbolji interes djeteta.</p> <p>Odluku o nastavku ispitivanja u odsutnosti odvjetnika na temelju ovog stavka i isključivo na osnovi pojedinačnog slučaja može donijeti pravosudno tijelo ili drugo nadležno tijelo, pod uvjetom da se odluka može predati na sudsko preispitivanje.</p>			
<p>Članak 7.</p> <p>Pravo na pojedinačnu ocjenu</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se uzmu u obzir posebne potrebe djece u vezi sa zaštitom, obrazovanjem, osposobljavanjem i društvenom integracijom.</p> <p>2. U tu je svrhu djecu koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenom postupku potrebno pojedinačno ocjenjivati. Pojedinačna ocjena uzima posebno u obzir osobnost djeteta i njegovu zrelost, djetetovu gospodarsku, socijalnu i obiteljsku pozadinu, te svaku eventualnu pojedinačnu ranjivost djeteta.</p>			

<p>3. Opseg i detalji pojedinačne ocjene mogu se razlikovati ovisno o okolnostima predmeta, mjerama koje je moguće poduzeti ako djetetu bude utvrđena krivnja za navodno kazneno djelo, i o tome je li dijete u bližoj prošlosti bilo podvrgnuto pojedinačnoj ocjeni.</p> <p>4. Pojedinačnom ocjenom utvrdit će se i ocijeniti, u skladu s postupkom bilježenja podataka u dotičnim državama članicama, oni podaci o pojedinačnim obilježjima i okolnostima djeteta koji bi mogli biti od koristi nadležnim tijelima pri:</p> <p>(a) određivanju trebaju li se poduzeti bilo kakve posebne mjere u korist djeteta;</p> <p>(b) ocjenjivanju primjerenosti i učinkovitosti bilo kakvih mjera opreza u pogledu djeteta;</p> <p>(c) odlučivanju ili djelovanju u kaznenim postupcima, uključujući osuđivanje.</p> <p>5. Pojedinačna ocjena provodi se u najranijoj odgovarajućoj fazi postupka i, podložno članku 6., prije podizanja optužnice.</p> <p>6. Ako pojedinačna ocjena nije provedena, optužnica se svejedno može podići ako je to u najboljem interesu</p>			
--	--	--	--

<p>djeteta i ako pojedinačna ocjena u svakom slučaju bude dostupna na početku sudske rasprave.</p> <p>7. Pojedinačne ocjene provode se uz usku uključenost djeteta. Provodi ih stručno osoblje u skladu, koliko je to moguće, s multidisciplinarnim pristupom i, kada se to smatra prikladnim, uz uključenost nositelja roditeljske odgovornosti ili druge odgovarajuće odrasle osobe iz članaka 5. i 15. i/ili specijaliziranog stručnjaka.</p> <p>8. U slučaju značajne promjene elemenata koji čine osnovu pojedinačne ocjene, države članice osiguravaju da se pojedinačna ocjena ažurira za vrijeme trajanja kaznenog postupka.</p> <p>9. Države članice mogu odstupiti od obveze provedbe pojedinačne ocjene ako je to odstupanje opravdano okolnostima predmeta, pod uvjetom da je u skladu s najboljim interesom djeteta.</p>			
---	--	--	--

Članak 8.

Pravo na liječnički pregled

1. Države članice osiguravaju da djeca koja su lišena slobode imaju pravo na liječnički pregled bez nepotrebnog odlaganja, posebno u svrhu procjene njihova općeg psihičkog i fizičkog stanja. Liječnički pregled treba biti što manje invazivan i treba ga obavljati liječnik ili drugi kvalificirani stručnjak.

2. Rezultati liječničkog pregleda uzimaju se u obzir prilikom utvrđivanja sposobnosti djeteta da bude podvrgnuto ispitivanju ili drugim istražnim radnjama ili radnjama prikupljanja dokaza, ili drugim poduzetim ili predviđenim mjerama protiv djeteta.

3. Liječnički se pregled obavlja ili na inicijativu nadležnih tijela, posebno u slučajevima kada specifične zdravstvene indikacije opravdavaju takav pregled, ili na zahtjev bilo koje od sljedećih osoba:

- (a) djeteta;
- (b) nositelja roditeljske odgovornosti ili druge odgovarajuće odrasle osobe iz članka 5. i 15.;
- (c) djetetova odvjetnika.

<p>4. Zaključak liječničkog pregleda bilježi se u pismenom obliku. Ako je potrebno, pruža se liječnička pomoć.</p> <p>5. Države članice prema potrebi osiguravaju provođenje dodatnog liječničkog pregleda ako okolnosti to zahtijevaju.</p>			
<p>Članak 9.</p> <p>Audiovizualno snimanje ispitivanja</p> <p>1. Države članice osiguravaju audiovizualno snimanje ispitivanja djece koje policija ili druga tijela za izvršavanje zakonodavstva provode tijekom kaznenog postupka ako je to razmjerno s obzirom na okolnosti predmeta, uzimajući u obzir, između ostalog, je li odvjetnik prisutan ili nije i je li dijete lišeno slobode ili nije, uz pretpostavku da je najbolji interes djeteta uvijek na prvome mjestu.</p> <p>2. Ako ispitivanje nije audiovizualno snimano, bilježi se na neki drugi odgovarajući način, na primjer pisanjem zapisnika koji se propisno provjerava.</p> <p>3. Ovim člankom ne dovodi se u pitanje mogućnost postavljanja pitanja u svrhu</p>			

<p>utvrđivanja identiteta djeteta bez audiovizualnog snimanja.</p>			
<p>Članak 10.</p> <p>Ograničavanje lišenja slobode</p> <p>1. Države članice osiguravaju da lišenje slobode djeteta u bilo kojoj fazi postupka bude ograničeno na najkraće moguće vrijeme. Treba uzeti u obzir dob i pojedinačnu situaciju djeteta, kao i osobite okolnosti predmeta.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da se lišavanje slobode, posebno pritvor, nameće djeci samo kao krajnja mjera. Države članice osiguravaju da se svaka odluka o pritvoru temelji na obrazloženoj odluci koja je podložna sudskom preispitivanju. Takva je odluka također podložna povremenom sudskom preispitivanju u razumnim vremenskim razmacima, koje obavlja sud po službenoj dužnosti ili na zahtjev djeteta, djetetovog odvjetnika ili pravosudnog tijela koje nije sud. Ne dovodeći u pitanje neovisnost pravosuđa, države članice osiguravaju</p>			

<p>da se odluke koje se donose u skladu s ovim stavkom donesu bez nepotrebnog odgađanja.</p>			
<p>Članak 11.</p> <p>Alternativne mjere</p> <p>Države članice osiguravaju da nadležna tijela, ako je moguće, koriste mjere koje predstavljaju alternativu pritvaranju (alternativne mjere).</p>			
<p>Članak 12.</p> <p>Posebno postupanje u slučaju lišenja slobode</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se djeca koja su u pritvoru odvoje od odraslih osoba, osim ako se smatra da je u najboljem interesu djeteta to ne činiti.</p> <p>2. Države članice također osiguravaju da se djeca u policijskom pritvoru nalaze odvojeno od odraslih osoba, osim:</p>			

<p>(a) ako se ne smatra da je to u najboljem interesu djeteta; ili</p> <p>(b) u iznimnim okolnostima, ako to u praksi nije moguće, pod uvjetom da su djeca smještena s odraslima na način koji je u skladu s najboljim interesom djeteta.</p> <p>3. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., kada pritvoreno dijete navrší 18 godina, države članice predviđaju mogućnost da ta osoba, ako je to opravdano, ostane u odvojenom pritvoru u odnosu na druge odrasle osobe, uzimajući u obzir okolnosti pritvorene osobe i pod uvjetom da je to u skladu s najboljim interesom djece koja su u pritvoru s tom osobom.</p> <p>4. Ne dovodeći u pitanje stavak 1. i uzimajući u obzir stavak 3., djeca mogu biti u pritvoru s mlađim odraslim osobama, osim ako je to suprotno najboljem interesu djeteta.</p> <p>5. Kada su djeca pritvorena, države članice poduzimaju prikladne mjere s ciljem:</p> <p>(a) osiguranja i očuvanja njihovog fizičkog i psihičkog razvoja;</p> <p>(b) osiguranja njihovog prava na obrazovanje i odgoj, uključujući djecu s fizičkim poremećajima,</p>			
---	--	--	--

<p>osjetilnim oštećenjima ili poremećajima učenja;</p> <p>(c) osiguranja učinkovitog i redovitog ostvarivanja njihovog prava na obiteljski život;</p> <p>(d) osiguranja pristupa programima koji potiču njihov razvoj i njihovu reintegraciju u društvo; i</p> <p>(e) osiguranja poštovanja njihove slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja.</p> <p>Mjere poduzete u skladu s ovim stavkom moraju biti razmjerne i primjerene trajanju pritvora.</p> <p>Točke (a) i (e) prvog podstavka primjenjuju se i na druge situacije lišavanja slobode, osim pritvora. Poduzete mjere moraju biti razmjerne i primjerene takvim situacijama lišavanja slobode.</p> <p>Točke (b), (c) i (d) prvog podstavka primjenjuju se samo u situacijama lišavanja slobode koje nisu pritvor, samo u mjeri u kojoj je to primjereno i razmjerno u pogledu prirode i trajanja takvih situacija.</p> <p>6. Države članice nastoje osigurati djeci koja su lišena slobode da se čim prije sastanu s nositeljem roditeljske odgovornosti kada je takav sastanak u skladu s istražnim i operativnim</p>			
--	--	--	--

<p>zahtjevima. Ovim se stavkom ne dovodi u pitanje određivanje druge odgovarajuće odrasle osobe u skladu s člankom 5. ili 15.</p>			
<p>Članak 13.</p> <p>Pravovremeno i pozorno rješavanje predmeta</p> <p>1. Države članice poduzimaju sve odgovarajuće mjere kako bi osigurale da se kazneni postupci koji uključuju djecu rješavaju po hitnom postupku i s dužnom pažnjom.</p> <p>2. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurale da se prema djeci uvijek postupa s poštovanjem i primjereno s obzirom na njihovu dob, zrelost i razinu shvaćanja te uzimajući u obzir njihove posebne potrebe, uključujući probleme u komunikaciji koje ona mogu imati.</p>			

<p>Članak 14.</p> <p>Pravo na zaštitu privatnosti</p> <p>1. Države članice osiguravaju zaštitu privatnosti djece tijekom kaznenog postupka.</p> <p>2. S tim ciljem, države članice osiguravaju da su saslušanja pred sudom u kojima sudjeluju djeca uobičajeno zatvorena za javnost ili dopuštaju sudovima ili sucima da odluče takva saslušanja zatvoriti za javnost.</p> <p>3. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurale da se evidencija iz članka 9. ne širi u javnosti.</p> <p>4. Poštujući slobodu izražavanja i informiranja te slobodu i pluralizam medija, države članice potiču medije na poduzimanje samoregulatornih mjera kako bi ostvarili ciljeve iz ovog članka.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 15.</p> <p>Pravo djeteta na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti tijekom postupka</p> <p>1. Države članice osiguravaju da djeca imaju pravo na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti tijekom saslušanja pred sudom u kojem sudjeluju.</p> <p>2. Dijete ima pravo na pratnju druge odgovarajuće odrasle osobe koju samo imenuje i koju je kao takvu prihvatilo odgovarajuće nadležno tijelo ako nazočnost nositelja roditeljske odgovornosti u pratnji djeteta tijekom saslušanja pred sudom:</p> <p>(a) nije u najboljem interesu djeteta;</p> <p>(b) nije moguća jer nakon razumnih nastojanja nije moguće stupiti u kontakt ni s jednim nositeljem roditeljske odgovornosti ili njegov identitet nije poznat; ili</p> <p>(c) može na temelju objektivnih i činjeničnih okolnosti znatno ugroziti kazneni postupak.</p> <p>Ako dijete nije imenovalo drugu odgovarajuću odraslu osobu ili ako je dijete imenovalo odraslu osobu koja nije prihvatljiva nadležnom tijelu,</p>			
--	--	--	--

<p>nadležno tijelo, uzimajući u obzir najbolji interes djeteta, određuje drugu osobu za pratnju djeteta. Ta osoba može biti i predstavnik tijela ili druge institucije nadležne za zaštitu i dobrobit djece.</p> <p>3. Ako okolnosti koje su dovele do primjene točke (a), (b) ili (c) stavka 2. prestanu postojati, dijete ima pravo na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti tijekom eventualnog nastavka saslušanja pred sudom.</p> <p>4. Uz pravo osigurano stavkom 1., države članice osiguravaju djeci pravo na pratnju nositelja roditeljske odgovornosti, ili druge odgovarajuće odrasle osobe iz stavka 2., tijekom drugih faza postupka osim saslušanja pred sudom na kojima je dijete prisutno i za koje nadležno tijelo smatra da:</p> <p>(a) je u najboljem interesu djeteta da bude u pratnji te osobe; i</p> <p>(b) nazočnost te osobe neće dovesti u pitanje kazneni postupak.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 16.</p> <p>Pravo djece osobno nazočiti i sudjelovati na svom suđenju</p> <p>1. Države članice osiguravaju da djeca imaju pravo nazočiti svom suđenju i sudjelovati u njemu te poduzimaju sve potrebne korake kako bi im omogućile učinkovito sudjelovanje, uključujući mogućnost da djeca budu saslušana i izraze svoja stajališta.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da djeca koja nisu bila nazočna na svom suđenju imaju pravo na novo suđenje ili na drugi pravni lijek, u skladu s Direktivom (EU) 2016/343 i prema uvjetima određenima u njoj.</p>			
<p>Članak 17.</p> <p>Postupak na temelju europskog uhidbenog naloga</p> <p>Države članice osiguravaju da se prava iz članka 4., 5., 6. i 8., članka od 10. do 15. i članka 18. primjenjuju mutatis mutandis u odnosu na djecu koja su tražene osobe u trenutku svojeg uhićenja na temelju europskog uhidbenog naloga u državi članici izvršenja.</p>			

<p>Članak 18.</p> <p>Pravo na pravnu pomoć</p> <p>Države članice osiguravaju da se nacionalnim pravom povezanim s pravnom pomoći jamči učinkovito ostvarivanje prava na pomoć odvjetnika na temelju članka 6.</p>			
<p>Članak 19.</p> <p>Pravni lijekovi</p> <p>Države članice osiguravaju da djeca koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenom postupku, kao i djeca koja su tražene osobe, u okviru nacionalnog prava imaju učinkovit pravni lijek u slučaju kršenja njihovih prava iz ove Direktive.</p>			

Članak 20.

Osposobljavanje

1. Države članice osiguravaju da osoblje tijela za izvršavanje zakonodavstva i osoblje ustanova za osobe lišene slobode koje se bavi predmetima koji uključuju djecu prođe određeno osposobljavanje do razine koja je prikladna za njihove kontakte s djecom u pogledu prava djece, odgovarajućih tehnika obavljanja razgovora, dječje psihologije, komunikacije na jeziku prilagođenom djetetu.

2. Ne dovodeći u pitanje neovisnost pravosuđa i razlike u organizaciji pravosuđa među državama članicama te vodeći računa o ulogama osoba koje su odgovorne za osposobljavanje sudaca i tužitelja, države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurale da su suci i tužitelji koji sudjeluju u kaznenim postupcima koji uključuju djecu stručnjaci u tom području, da imaju učinkovit pristup posebnom stručnom osposobljavanju, ili oboje.

3. Uz dužno poštovanje neovisnosti pravne struke i uloge osoba koje su odgovorne za osposobljavanje odvjetnika, države članice poduzimaju

<p>odgovarajuće mjere kako bi odvjetnicima koji sudjeluju u kaznenim postupcima koji uključuju djecu osigurale mogućnost stručnog osposobljavanja iz stavka 2.</p> <p>4. Države članice, putem svojih javnih službi i financiranjem organizacija za pomoć djeci, potiču inicijative koje omogućuju onima koji djeci pružaju usluge potpore i retroaktivne pravde da prođu odgovarajuće osposobljavanje do razine koja je prikladna za njihove kontakte s djecom i da poštuju standarde struke kako bi se osiguralo da se te usluge pružaju na nepristran, pravičan i stručan način.</p>			
<p>Članak 21.</p> <p>Prikupljanje podataka</p> <p>Države članice do 11. lipnja 2021. i svake tri godine nakon toga šalju Komisiji dostupne podatke o provedbi prava iz ove Direktive.</p>			

<p>Članak 22.</p> <p>Troškovi</p> <p>Države članice snose troškove koji nastaju zbog primjene članka 7., 8. i 9., bez obzira na ishod postupka, osim, u pogledu troškova nastalih primjenom članka 8., ako su ti troškovi pokriveni zdravstvenim osiguranjem.</p>			
<p>Članak 23.</p> <p>Klauzula o neregresiji</p> <p>Ništa u ovoj Direktivi ne tumači se kao ograničavanje ili odstupanje od bilo kojih prava ili postupovnih jamstava zajamčenih Poveljom, EKLJP-om ili drugim mjerodavnim odredbama međunarodnog prava, posebno Konvencijom UN-a o pravima djeteta, ili pravom bilo koje države članice kojim se pruža viša razina zaštite.</p>			

<p>Članak 24.</p> <p>Prenošenje u nacionalno zakonodavstvo</p> <p>1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 11. lipnja 2019. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.</p> <p>Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p>	<p>Članak 20.</p> <p>U članku 386. iza točke 8. dodaje se nova točka 9. koja glasi:</p> <p>„9. Direktiva 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP (SL L 315, 14. 11. 2012.),“.</p> <p>Iza dosadašnje točke 9. koja postaje točka 10. dodaje se nova točka 11. koja glasi:</p> <p>„11. Direktiva 2014/42/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o zamrzavanju i oduzimanju predmeta i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima u Europskoj uniji (SL L 127, 29. 4. 2014.),“.</p> <p>Dosadašnje točke 10. i 11. postaju točke 12. i 13.</p> <p>Iza dosadašnje točke 11. koja postaje točka 13. dodaju se nove točke 14. i 15. koje glase:</p> <p>„14. Direktiva 2016/343/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o jačanju određenih vidova pretpostavke nedužnosti i</p>	<p>U potpunosti preuzeto</p>	
---	--	------------------------------	--

	<p>prava sudjelovati na raspravi u kaznenom postupku (SL L 65, 11. 3. 2016.),</p> <p>15. Direktiva 2016/800/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o postupovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenim postupcima (SL L 132, 21. 5. 2016.), “.</p> <p>Dosadašnje točke 12. do 21. postaju točke 16. do 25.</p>		
<p>Članak 25.</p> <p>Izvješće</p> <p>Komisija do 11. lipnja 2022. podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću, procjenjujući opseg u kojem su države članice donijele nužne mjere u cilju usklađivanja s ovom Direktivom, uključujući evaluaciju primjene članka 6., zajedno sa zakonodavnim prijedlozima ako je to potrebno.</p>			

<p>Članak 26.</p> <p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.</p>			
<p>Članak 27.</p> <p>Adresati</p> <p>Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.</p>			

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva (EU) 2016/343 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o jačanju određenih vidova pretpostavke nedužnosti i prava sudjelovati na raspravi u kaznenom postupku

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

<p>Članak 1.</p> <p>Predmet</p> <p>Ovom se Direktivom utvrđuju zajednička minimalna pravila koja se odnose na:</p> <p>(a) određene vidove pretpostavke nedužnosti u kaznenim postupcima;</p> <p>(b) pravo sudjelovati na raspravi u kaznenom postupku.</p>			
<p>Članak 2.</p> <p>Područje primjene</p> <p>Ova se Direktiva primjenjuje na fizičke osobe koje su osumnjičeni ili optuženi u kaznenom postupku. Primjenjuje se u svim fazama kaznenog postupka, od trenutka kada je osoba osumnjičena ili optužena za počinjenje kaznenog djela ili navodnog kaznenog djela pa sve do trenutka kada odluke o konačnom utvrđivanju je li ta osoba počinila predmetno kazneno djelo postane konačna.</p> <p>POGLAVLJE 2.</p> <p>PRETPOSTAVKA NEDUŽNOSTI</p>			

<p>Članak 3.</p> <p>Pretpostavka nedužnosti</p> <p>Države članice osiguravaju da se osumnjičenici ili optuženici smatraju nedužnima dok im se ne dokaže krivnja u skladu sa zakonom.</p>			
<p>Članak 4.</p> <p>Javna upućivanja na krivnju</p> <p>1. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo da se, dok god se osumnjičeniku ili optuženiku ne dokaže krivnja u skladu sa zakonom, u izjavama za javnost tijela javne vlasti i sudskim odlukama, osim onih o krivnji, za tu osobu ne navodi da je kriva. Time se ne dovode u pitanje radnje kaznenog progona kojima je cilj dokazati krivnju osumnjičenika ili optuženika ni privremene odluke postupovne prirode koje donose sudska ili druga nadležna tijela i koje se temelje na sumnji ili inkriminirajućim dokazima.</p> <p>2. Države članice u skladu s ovom Direktivom te osobito s člankom 10. osiguravaju da su, u slučaju kršenja obveze određene u stavku 1. ovog članka da se za osumnjičenike ili optuženike ne</p>			

<p>navodi da su krivi, na raspolaganju odgovarajuće mjere.</p> <p>3. Obveza utvrđena u stavku 1. da se za osumnjičenike ili optuženike ne navodi da su krivi ne sprečava tijela javne vlasti da u javnosti šire informacije o kaznenom postupku ako je to izričito potrebno iz razloga povezanih s kaznenom istragom ili s javnim interesom.</p>			
<p>Članak 5.</p> <p>Predstavljanje osumnjičenika ili osuđenika</p> <p>1. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo da se osumnjičenici ili optuženici na sudu i u javnosti upotrebom mjera tjelesnog ograničavanja slobode ne predstavljaju kao krivi.</p> <p>2. Stavkom 1. države članice ne sprečava se da primjenjuju mjere tjelesnog ograničavanja slobode, potrebne zbog posebnosti određenog slučaja, a koje se odnose na sigurnost ili sprečavanje bijega osumnjičenika ili optuženika ili na njihov kontakt s trećim osobama.</p>			

<p>Članak 6.</p> <p>Teret dokaza</p> <p>1. Države članice osiguravaju da je teret dokaza u postupku utvrđivanja krivnje osumnjičenika ili optuženika na tužitelju. Time se ne dovodi u pitanje obveza suca ili nadležnog suda da traži inkriminirajuće i oslobađajuće dokaze te pravo obrane da podnese dokaze u skladu s mjerodavnim nacionalnim pravom.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da svaka sumnja u krivnju ide u korist osumnjičenika ili optuženika, čak i kada sud ocjenjuje mogućnost puštanja dotične osobe na slobodu.</p>			
<p>Članak 7.</p> <p>Pravo braniti se šutnjom i pravo osobe da samu sebe ne izloži kaznenom progonu</p> <p>1. Države članice osiguravaju da osumnjičenici i optuženici imaju pravo braniti se šutnjom u vezi s kaznenim djelom za čije su počinjenje osumnjičeni ili optuženi.</p>	<p>Biti će preuzeto donošenjem Zakona u 2. čitanju (stavci 2. i 5.)</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Bit će preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku (09.01.2024)</p>

<p>2. Države članice osiguravaju da osumnjičenici i optuženici imaju pravo same sebe ne izložiti kaznenom progonu.</p> <p>3. Ostvarivanje prava osobe da samu sebe ne izloži kaznenom progonu ne sprečava prikupljanje dokaza koji se zakonski mogu dobiti od osumnjičenika ili optuženika uporabom zakonitih mjera prisile i koji postoji neovisno o volji osumnjičenika ili optuženika.</p> <p>4. Države članice svojim pravosudnim tijelima mogu dopustiti da pri donošenju presude koju će izreći u obzir uzmu suradnju osumnjičenika i optuženika.</p> <p>5. Ostvarivanje prava osumnjičenika i optuženika da se brane šutnjom i da sami sebe ne izlože kaznenom progonu ne smije se upotrijebiti protiv njih te se ne smije smatrati dokazom da su počinili predmetno kazneno djelo.</p> <p>6. Ovim se člankom države članice ne sprečava u donošenju odluke da se kod lakših kažnjivih djela vođenje postupka ili nekih njegovih faza odvija pisanim putem ili bez ispitivanja osumnjičenika ili optuženika od strane nadležnih tijela u vezi s predmetnim kaznenim djelom, pod uvjetom da je to u skladu s pravom na pošteno suđenje.</p>			
---	--	--	--

<p>POGLAVLJE 3.</p> <p>PRAVO SUDJELOVATI NA RASPRAVI</p>			
<p>Članak 8.</p> <p>Pravo sudjelovati na raspravi</p> <p>1. Države članice osiguravaju da osumnjičenici i optuženici imaju pravo sudjelovati na raspravi u kaznenom postupku koji se vodi protiv njih.</p> <p>2. Države članice mogu predvidjeti da se rasprava koja može završiti donošenjem odluke o krivnji ili nedužnosti osumnjičenika ili optuženika može voditi u njegovoj odsutnosti pod uvjetom da:</p> <p>(a) osumnjičenik ili optuženik pravovremeno je obaviješten o raspravi i o posljedicama neopravdanog nedolaska; ili</p> <p>(b) osumnjičenika ili optuženika koji je obaviješten o raspravi zastupa opunomoćeni branitelj kojeg je osumnjičenik ili optuženik sam imenovao ili ga je imenovala država.</p>			

3. Odluka koja je donesena u skladu sa stavkom 2. može se izvršiti protiv dotičnog osumnjičenika ili optuženika.

4. Kada države članice predvide mogućnost održavanja suđenja u odsutnosti osumnjičenika ili optuženika, ali nije moguće ispuniti uvjete iz stavka 2. ovog članka jer se osumnjičenik ili optuženik ne može locirati unatoč ulaganju razumnih napora, države članice mogu predvidjeti mogućnost donošenja i izvršenja odluke. U tom slučaju države članice osiguravaju da u trenutku kada se osumnjičenici ili optuženici obavješćuju o toj odluci, posebno prilikom uhićenja, također budu informirane o mogućnosti osporavanja odluke i pravu na obnovu postupka ili na drugo pravno sredstvo u skladu s člankom 9.

5. Ovim se člankom ne dovode u pitanje nacionalna pravila kojima se predviđa da sudac ili nadležni sud osumnjičenika ili optuženika može privremeno udaljiti s rasprave kada je to u interesu osiguravanja ispravnog vođenja kaznenog postupka, pod uvjetom da se poštuju prava na obranu.

6. Ovaj članak ne dovodi u pitanje nacionalna pravila kojima se predviđa da

<p>se postupak ili neke njegove faze provode u pisanom obliku, pod uvjetom da je to u skladu s pravom na pošteno suđenje.</p>			
<p>Članak 9.</p> <p>Pravo na obnovu postupka</p> <p>Države članice osiguravaju da osumnjičenici ili optuženici koji nisu sudjelovali na raspravi u kaznenom postupku koji se vodio protiv njih i u slučaju da nisu bili ispunjeni uvjeti iz članka 8. stavka 2. imaju pravo na obnovu postupka ili drugo pravno sredstvo kojim se omogućuje novo utvrđivanje merituma predmeta, uključujući ispitivanje novih dokaza, što bi moglo dovesti do ukidanja izvorne odluke. U tom pogledu države članice jamče da dotični osumnjičenici i optuženici imaju pravo biti nazočni i sudjelovati na raspravi u skladu s postupcima predviđenima nacionalnim pravom te ostvariti svoja prava na obranu.</p> <p>POGLAVLJE 4.</p>			

OPĆE I ZAVRŠNE ODREDBE			
<p>Članak 10.</p> <p>Pravna sredstva</p> <p>1. Države članice osiguravaju da osumnjičeni i optuženi, ako su njihova prava iz ove Direktive prekršena, imaju na raspolaganju učinkovito pravno sredstvo.</p> <p>2. Ne dovodeći u pitanje nacionalna pravila i sustave o prihvatljivosti dokaza, države članice tijekom kaznenog postupka osiguravaju da se, pri procjeni izjava koje su dali osumnjičeni ili optuženi ili dokaza prikupljenih uslijed kršenja prava da se brane šutnjom ili prava da sami sebe ne izlože kaznenom progonu, poštuju prava obrane i pravičnost postupka.</p>			

<p>Članak 11.</p> <p>Prikupljanje podataka</p> <p>Do 1. travnja 2020. i svake tri godine nakon toga države članice Komisiji dostavljaju raspoložive podatke iz kojih je vidljivo kako se provode prava utvrđena u ovoj Direktivi.</p>			
<p>Članak 12.</p> <p>Izvješće</p> <p>Do 1. travnja 2021. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja izvješće o provedbi ove Direktive.</p>			
<p>Članak 13.</p> <p>Klauzula o ograničavanju ili odstupanju</p> <p>Ništa u ovoj Direktivi ne može se tumačiti kao ograničavanje ili odstupanje od bilo kojih prava ili postupovnih jamstava predviđenih Poveljom, EKLJP-om ili drugim odgovarajućim odredbama međunarodnog prava ili pravom bilo koje države članice kojim je predviđena viša razina zaštite.</p>			

<p>Članak 14.</p> <p>Prenošenje</p> <p>1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 1. travnja 2018. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.</p> <p>Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p>			
<p>Članak 15.</p> <p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.</p>			

<p>Članak 16.</p> <p>Adresati</p> <p>Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.</p>			
--	--	--	--